

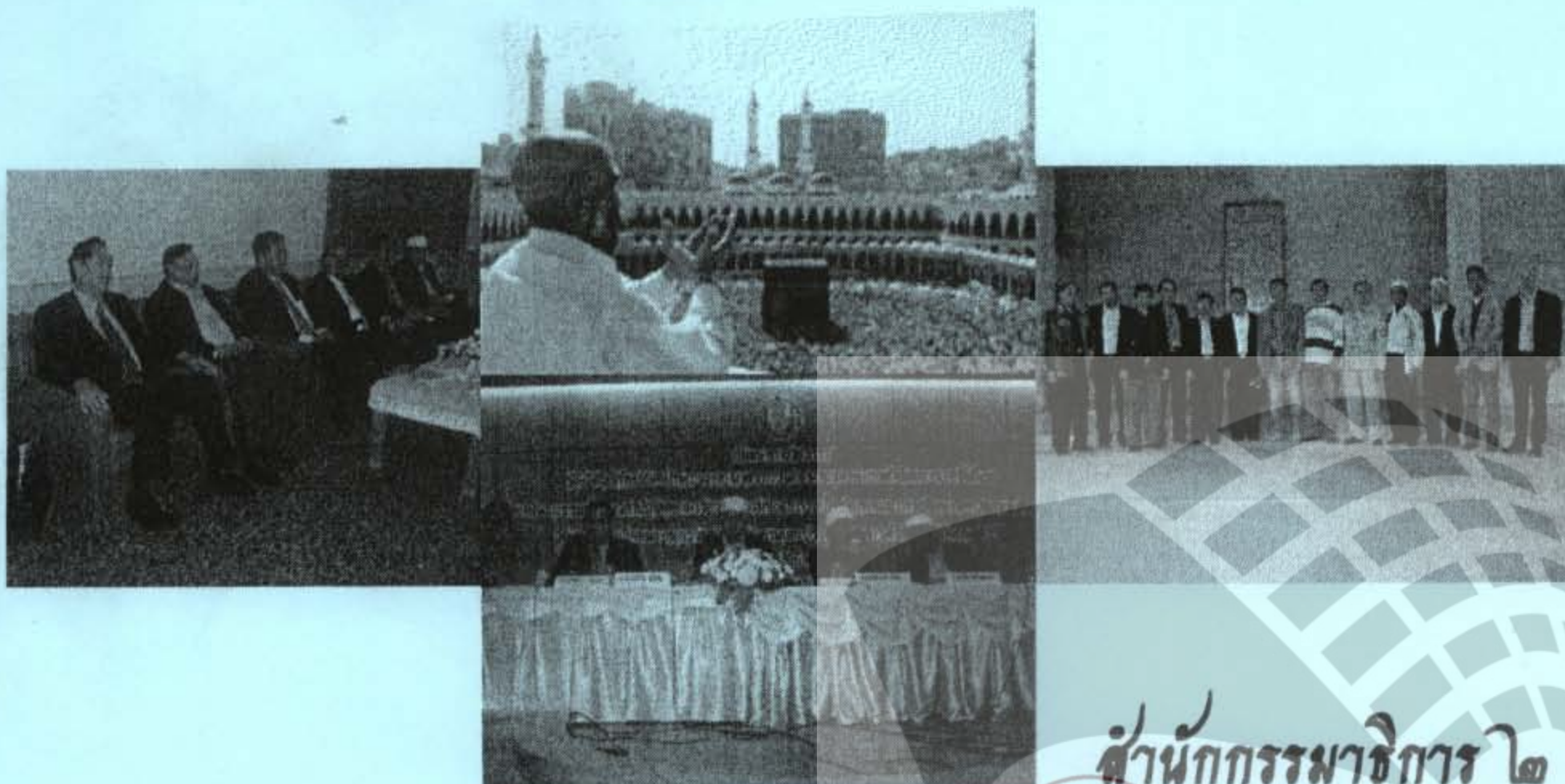
รายงานการพิจารณาศึกษา

ของ

คณะกรรมการข้าราชการวิสามัญ
ติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหา
และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

วุฒิสภา

ดำเนินการดำเนินการกิจการวิจัย

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมาธิการวิสามัญติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหา และการพัฒนา
จังหวัดชายแดนภาคใต้

ที่ สว (กมธ๒) ๐๐๑๐/ (ร ๘)

วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหา
และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ) วันศุกร์ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๑
ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาและติดตาม
การช่วยเหลือและเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
(นายเจริญ ภัคดีวานิช กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และเรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ
เพื่อสอบสวนและศึกษาสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (นายถ้วน อับดุลเลาะห์
ดาโอ๊ะมารียอ เป็นผู้เสนอ) แล้วลงมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อติดตาม เร่งรัด
ประเมินผลการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๑ ดังนี้

๑. พันโท กมล ประจวบเหมาะ	๒. นายกิตติ กิตติโชควัฒนา
๓. พลเอก เกษมศักดิ์ ปลุกสวัสดิ์	๔. นางจิราพร บุณนาค
๕. นายเจริญ ภัคดีวานิช	๖. พลตำรวจโท ชูชาติ ทศนเสถียร
๗. นายดิเรก ถึงฝั่ง	๘. นายถ้วน อับดุลเลาะห์ ดาโอ๊ะมารียอ
๙. นายธวัช บวรวิชัยกุล	๑๐. นายธีระ อัครมาส
๑๑. นายบุญสม ทองศรีพราย	๑๒. นายประเสริฐ ชิตพงศ์
๑๓. นายพินิจ กุลละวณิชย์	๑๔. พลตำรวจโท พิชัย สุนทรสังบุญย์
๑๕. พลตำรวจโท มาโนช ไกรวงศ์	๑๖. นายมุหามะรอสติ บอดอ
๑๗. นายรุสดี บินทะยี่สะมะแอ	๑๘. นายโรน่าน อรุณรังษี
๑๙. พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	๒๐. นายวรวิทย์ บารู
๒๑. นายวันชัย แสงสุขเอี่ยม	๒๒. นายวิชัย เรืองเรืองกุลฤทธิ
๒๓. นายวิเชียร คันฉ่อง	๒๔. นายวิทวัส บุญญสถิตย์
๒๕. นายแหวื่อราแม มะมิงจิ	๒๖. นายแวญโซะ สามะอาลี
๒๗. นายสมัคร เขาวภานันท์	๒๘. พลตำรวจเอก สุนทร ชัยขวัญ
๒๙. นายสุรียา ปันจอร์	๓๐. นายหะยีอับดุลรอซัค อาลี
๓๑. นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	๓๒. นางอังคณา นีละไพจิตร
๓๓. นายอับดุลเราะแม เจ๊ะแซ	๓๔. นายอาคิส พิทักษ์คุมพล
๓๕. นายอิบรอหิม อาดำ	

อนึ่ง นายแวญโซะ...

อนึ่ง นายเวยูโซะ สามะอาลี ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการวิสามัญฯ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้มีมติตั้ง พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่ เป็นกรรมาธิการวิสามัญฯ ในคณะกรรมการวิสามัญฯ แทน

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา ติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจญ์ และได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พลตำรวจเอก สุนทร ชัยขวัญ
(สุนทร ชัยขวัญ)
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
ติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหา
และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

สำเนาถูกต้อง

(นางมณฑาทิพย์ กรีมหา)
ผู้อำนวยการกลุ่มงาน
คณะกรรมการวิสามัญ ๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักกรรมาธิการ ๒

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๔ - ๕

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๕

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๘๕ - ๗ (ศูนย์ประสานงานข้อมูลด้านกรรมาธิการ)

รายงานการพิจารณาศึกษา
ของคณะกรรมการวิสามัญติดตาม เร่งรัด
ประเมินผลการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ วุฒิสภา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ) วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ได้มีมติตั้ง
คณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง เพื่อติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๑ โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงาน ๙๐ วัน
นับแต่วันที่วุฒิสภามีมติ ซึ่งต่อมาคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ขอขยายเวลาติดตามเรื่องดังกล่าวออกไป
อีก ๒ ครั้ง ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๗

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผล
การศึกษาต่อวุฒิสภา ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ

๑.๑ ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑.๑	พลตำรวจเอก สุนทร ชัยขวัญ	เป็น ประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๑.๒	พันโท กมล ประจวบเหมาะ	เป็น ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ วิสามัญฯ
๑.๑.๓	พลเอก เกษมศักดิ์ ปลุกสวัสดิ์	เป็น รองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่หนึ่ง
๑.๑.๔	นายดิเรก ถึงฝั่ง	เป็น รองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่สอง
๑.๑.๕	นายอาติส พิทักษ์คุมพล	เป็น รองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่สาม
๑.๑.๖	นายสมัคร เขาวงกนันท์	เป็น รองประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ คนที่สี่
๑.๑.๗	นายถ้วนอัปดุลเสาะ ดาโอะมารีโย	เป็น โฆษกคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๑.๘	นายสุรียา ปันจอร์	เป็น รองโฆษกคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๑.๙	นางจิราพร บุณนาค	เป็น เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ
๑.๑.๑๐	นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	เป็น รองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ

๑.๒ ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้มีมติแต่งตั้ง นางมณฑาทิพย์ กริมหา
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญฯ ๓ สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญฯ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๕

๑.๓ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้ตั้งคณะอนุกรรมาธิการติดตามและประเมินผล การดำเนินการกิจการฮัจย์ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ นายอาศิส พิทักษ์คุมพล	เป็น ประธานคณะอนุกรรมาธิการฯ
๑.๑.๒ นายวรวิทย์ บารู	เป็น รองประธานคณะอนุกรรมาธิการฯ
๑.๑.๓ นายอิบรอเหม อาดำ	เป็น อนุกรรมาธิการฯ
๑.๑.๔ นายนิพนธ์ ฮะกีมี่	เป็น อนุกรรมาธิการฯ
๑.๑.๕ พันตำรวจเอก พันธุ์ศักดิ์ ศาสสนอนันต์	เป็น อนุกรรมาธิการฯ
๑.๑.๖ นายเมธา เมฆารัฐ	เป็น อนุกรรมาธิการฯ
๑.๑.๗ นายวุฒิวัย หวังบุ๋ม	เป็น อนุกรรมาธิการฯ
๑.๑.๘ นายสุทัศน์ รุติระวีวงศ์	เป็น อนุกรรมาธิการฯ
๑.๑.๙ นายอิสมาแอ แวมุสตอฟา	เป็น อนุกรรมาธิการฯ
๑.๑.๑๐ นายจิรภัฏ ฤกษ์มณีรัตน์	เป็น เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการฯ

อนึ่ง นายวรวิทย์ บารู ขอลาออกจากการเป็นอนุกรรมาธิการฯ และที่ประชุม คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้มีมติตั้ง นายสุเทพ สืบสันติวงศ์ เป็นอนุกรรมาธิการฯ แทนตำแหน่งที่ว่าง

โดยมีอำนาจหน้าที่และกรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการฯ ดังนี้

๑. ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔
๒. ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการการไปประกอบพิธีฮัจย์ในทุกขั้นตอนของ กระบวนการ
๓. ติดตามและประเมินผลการจัดการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการ เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์
๔. จัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลต่อคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

และได้ตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการฯ ประกอบด้วย

๑. นายถ้วนอับดุลเลาะ ดาโอะมารียอ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการฯ
๒. นายประเสริฐ ชิตพงศ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการฯ
๓. นายพิเชษฐ์ สติรชวาล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการฯ
๔. นายแวดีอราแม มะมิงจิ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการฯ
๕. นายสุรียา ปันจอร์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการฯ
๖. นายหะยีอับดุลรอซัค อาลี	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการฯ
๗. นายอิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการฯ
๘. นายอับดุลเราะแม เจะแซ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการฯ

๑.๔ ในการดำเนินการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการฯ ได้มีการประชุมโดย เชิญบุคคลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง การพิจารณาศึกษาจากเอกสาร การเดินทางไปศึกษา ดูงานในพื้นที่ และการจัดสัมมนาทางวิชาการ ดังมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๔.๑ คณะอนุกรรมการฯ ได้มีการประชุม เพื่อพิจารณาศึกษา จำนวน ๑๒ ครั้ง และได้เชิญบุคคลจากหน่วยงานราชการและภาคเอกชนมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาศึกษาติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจย์ ดังนี้

๑) กระทรวงการต่างประเทศ

- (๑) นายสมชาย เกาเจริญ รองอธิบดีกรมการกงสุล
- (๒) นายสมพงษ์ กางทอง เจ้าหน้าที่การทูต ๗ กรมการกงสุล
- (๓) นายสีบสกุล คำโมง เจ้าหน้าที่การทูต ๗ กรมเอเชียใต้
- (๔) นายบัญญัติ ยุมยวง เจ้าหน้าที่การทูต ๕ กรมเอเชียใต้

๒) กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

นายอภิรัฐ สมะแอ ผู้อำนวยการส่วนประสานราชการ

๓) กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

- (๑) นายพิสิฐ เจริญสุข ผู้อำนวยการกองศาสนูปถัมภ์
- (๒) นายพิสิทธิ์ นิรัตติวงศกรณ์ นิติกร ๘
- (๓) นายอนุชา ทะระหนี่ นิติกร ๗
- (๔) นางสาววสนา เผาสะและ นักวิชาการศาสนา ๖ ว

๔) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

- (๑) นายสมศักดิ์ เมทินีพิศาลกุล เจ้าพนักงานปราบปรามการทุจริต ๙
- (๒) นางสาวเบญจวรรณ หนูยนต์ เจ้าพนักงานปราบปรามการทุจริต ๓

๕) บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

นายชาญโยธา โยธาสุนทร ผู้จัดการกองควบคุมที่นั่งผู้โดยสาร

๖) ห้างหุ้นส่วนจำกัดฮัจย์เซ็นเตอร์แอนด์ทราเวล

- (๑) นายยูโซะ การิง ผู้แทนห้างหุ้นส่วนจำกัด ฮัจย์เซ็นเตอร์
- (๒) นายสัญญา จันทรรัตน์ ทนายความห้างหุ้นส่วนจำกัด ฮัจย์เซ็นเตอร์แอนด์ทราเวล

๗) บริษัท ซินเนอจี เอวิเอชั่น

- (๑) Mr. GHAFFAR ผู้บริหาร บริษัท ซินเนอจี เอวิเอชั่น
- (๒) นางสาวสุนันทา วุฒิสกุล ผู้แทน บริษัท ซินเนอจี เอวิเอชั่น

๑.๔.๒ การเดินทางไปศึกษาดูงานจำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๑) วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑ ณ สถานเอกอัครราชทูต
ซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทย และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จังหวัดสมุทรปราการ

๒) วันอังคารที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ ณ ท่าอากาศยานหาดใหญ่ จังหวัด
สงขลาและสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสงขลา

๓) เดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อรับทราบปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธี
ฮัจย์ของชาวไทยมุสลิมในภาคเหนือ ดังนี้

- วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย และมัสยิดประจำจังหวัดเชียงราย (ดาร์ลุอามาน)

- วันศุกร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๒ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ และมัสยิดอิสลามบ้านฮ่อ

๑.๔.๓ การจัดสัมมนาทางวิชาการจำนวน ๑ ครั้ง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จัดสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “ฮัจญ์สำหรับคนไทย : ระบบ มาตรการ และมาตรฐานการดำเนินการ” (ครั้งที่ ๑) ณ โรงแรมหาดใหญ่ พาราไดซ์อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมีผู้เข้ารับการสัมมนาประกอบด้วย กรรมการวิสามัญอนุกรรมการฯ อดีตอะมีรัลฮัจญ์ ผู้แทนกรมการศาสนา ผู้นำทางศาสนา ผู้ประกอบกิจการฮัจญ์ และประชาชนที่สนใจรวมทั้งสิ้น ๑๓๐ คน

๒. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาติดตามและประเมินผล ๖ ด้าน คือ

๑) ด้านการอำนวยความสะดวก สวัสดิการ สิทธิมนุษยชน การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และการจัดองค์กรบริหารที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชายแดนภาคใต้

๒) ด้านการเยียวยา

๓) ด้านการสร้างควมไว้วางใจและการสื่อสารเพื่อปรับกระบวนการทัศนคติการอยู่ร่วมกันด้วยสันติวิธี

๔) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การเกษตร การค้าและการลงทุน

๕) ด้านการศึกษา และทรัพยากรบุคคล

๖) ด้านการดำเนินการกิจการฮัจญ์

ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้รายงานผลการพิจารณาศึกษาด้านการเยียวยา และด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การเกษตร การค้าและการลงทุนไปแล้วนั้น ในการนี้ คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเห็นว่า ปัญหาการดำเนินการกิจการฮัจญ์เป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องดำเนินการแก้ไขไปในเวลาเดียวกัน จึงได้เสนอรายงานผลการติดตามการดำเนินการกิจการฮัจญ์เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่นับถือศาสนาอิสลามให้ความสำคัญ อีกทั้งปรารถนาที่จะเห็นรัฐให้ความสำคัญและแสดงความจริงใจต่อการแก้ไขปัญหา

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้พิจารณาติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจญ์ โดยได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจญ์ดำเนินการพิจารณาศึกษาและที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ ครั้งที่ ๓๐ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๒ ได้มีมติให้ความเห็นชอบกับรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการฯ รวมทั้งมีมติให้เสนอรายงานต่อวุฒิสภา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

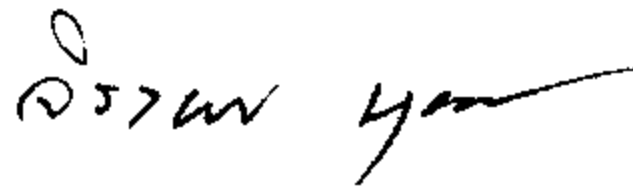
๑) การดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๒๔

๒) การบริหารจัดการไปประกอบพิธีฮัจญ์ในทุกขั้นตอนของกระบวนการ

๓) การจัดการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์

(๕)

คณะกรรมการการวิสามัญฯ จึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาติดตามประเมินผลการ
ดำเนินการกิจการฮัจย์ พร้อมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อโปรดพิจารณา และหากวุฒิสภา
เห็นด้วยกับผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ แล้วขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีและ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณานำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

(นางจิราพร บุณนาค)

เลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ
ติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

Legislative Institutional Repository of Thailand

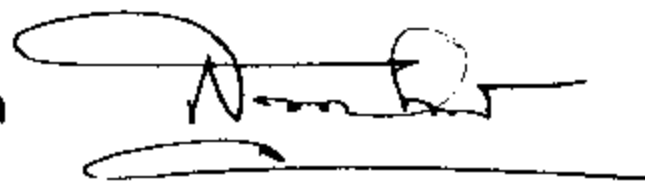
คำนำ

รายงานการพิจารณาศึกษาติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจญ์ของคณะกรรมการวิสามัญติดตาม เรังรัด ประเมินผล การแก้ไขปัญหา และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ วุฒิสภา ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาประเด็นของการดำเนินการกิจการฮัจญ์ใน ๔ เรื่อง คือ ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๒๔ ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ในทุกขั้นตอนของกระบวนการ ติดตามและประเมินผลการจัดการแก้ไขปัญหและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ รวมทั้งการจัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผล อนึ่ง คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้นำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ของชาวมุสลิมในประเทศไทย สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทั้ง ๓ ส่วนมาประกอบการพิจารณาในครั้งนี้ด้วย

ในการนี้ คณะกรรมการวิสามัญฯ และคณะอนุกรรมการฯ สรุปสภาพปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ได้ ดังนี้ ปัญหาการลงทะเบียนรายชื่อผ่านระบบออนไลน์ ปัญหาเรื่องโควตาที่ไม่แน่นอน ปัญหาการจัดเช่าที่พักในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ปัญหาเรื่องอัตราค่าโดยสารเครื่องบิน และปัญหาเรื่องการขอวีซ่าเข้าราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย และได้สรุปข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ในทุกขั้นตอนของกระบวนการทั้งเชิงนโยบายและเชิงการบริหารจัดการ

คณะกรรมการวิสามัญฯ หวังว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางที่สำคัญซึ่งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และบุคคลในทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องต่อการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ซึ่งเป็นศาสนบัญญัติหนึ่งในห้าประการในศาสนาอิสลามที่มุสลิมทุกคนมีความปรารถนาที่จะปฏิบัติอย่างน้อยหนึ่งครั้งในชีวิต เพื่อหน่วยงานหรือองค์กรดังกล่าวได้นำประเด็นปัญหาเหล่านี้ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการแก้ไขด้วยความรวดเร็วและปฏิบัติได้จริงตามแนวทางข้อเสนอแนะที่ได้เสนอต่อไป

พลตำรวจเอก

(สุนทร ชัยขวัญ)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก - ง
โครงสร้างข้อมูลหลักและข้อค้นพบ	
๑. หลักการและเหตุผล	-๑-
๒. วิธีการดำเนินการพิจารณาศึกษาติดตามและประเมินผล ของคณะอนุกรรมการฯ	-๒-
๓. ผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการฯ ตามกรอบอำนาจหน้าที่	-๕-
๓.๑ กรอบที่ ๑ ผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๕	-๕-
๓.๒ กรอบที่ ๒ ผลการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการ การเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในทุกขั้นตอนของกระบวนการ	-๙-
๓.๓ กรอบที่ ๓ ผลการติดตามประเมินผลการจัดการแก้ไขปัญหา และอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์	-๒๐-
๔. สรุปผลการพิจารณาศึกษาติดตามประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจย์	-๒๙-
๕. สรุปข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการกิจการฮัจย์	-๓๑-
๖. ตารางแสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินการกิจการฮัจย์	-๓๔-
ภาคผนวก	
๑. ภาพกิจกรรมของคณะกรรมการวิสามัญฯ และคณะอนุกรรมการฯ	
๒. อำนาจหน้าที่และกรอบทิศทางการทำงานของคณะอนุกรรมการฯ	
๓. คำสั่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจย์	
๔. เอกสารที่เกี่ยวข้อง	

Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ฮัจญ์เป็นศาสนบัญญัติประการที่ทำในศาสนาอิสลามที่มุสลิมทุกคนมีความปรารถนาที่จะปฏิบัติอย่างน้อยหนึ่งครั้งในชีวิตโดยมีเงื่อนไขว่าต้องมีความสามารถทั้งสุขภาพร่างกาย ทรัพย์สินเงินทองและความปลอดภัยในการเดินทาง ในเทศกาลฮัจญ์ ๒๕๕๑ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้จัดสรรโควตาสำหรับผู้แสวงบุญชาวไทยจำนวน ๑๕,๐๐๐ คน ๗ หนึ่งใช้เงินประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท รวมแล้วเป็นเงิน ๑,๕๐๐ ล้านบาท (หนึ่งพันห้าร้อยล้านบาท) ซึ่งประเทศไทยโดยรัฐบาลไทยได้ให้การส่งเสริมการไปประกอบพิธีฮัจญ์ด้วยดีตลอดโดยมีกฎหมายที่บัญญัติในเรื่องนี้ไว้เป็นการเฉพาะ มีพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้กำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางปฏิบัติและดำเนินการเพื่อให้บริการและการดูแลที่ดีที่สุด

ดังนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ วุฒิสภา ได้ให้ความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างมาก และเพื่อหาหนทางแก้ไขปรับปรุงกระบวนการดำเนินการกิจการฮัจญ์ทุกขั้นตอนของกระบวนการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศและของโลก โดยเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ และมีข้อสังเกต ดังนี้

๑ ข้อเสนอแนะปัญหาการดำเนินการกิจการฮัจญ์

๑.๑ ปัญหาโควตา ซึ่งเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดความล่าช้าและความไม่แน่นอน ดังนั้น คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย ควรดำเนินการให้ได้รับโควตาผู้แสวงบุญที่แน่นอนและแจ้งจำนวนโควตาที่แน่นอนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบตั้งแต่นั้น ๆ

๑.๒ สถานที่พัก ด้วยการจะได้รับวีซ่าเข้าราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียอยู่บนเงื่อนไขที่ว่า ผู้แสวงบุญต้องมีอาคารสถานที่พักในนครเมกกะ และเมื่อได้สถานที่พักแล้วกลับพบว่าที่พักมีลักษณะที่ใกล้และไกลแตกต่างกัน อีกทั้งมีความแออัดของผู้เข้าพักอาศัย

๑.๓ การลงทะเบียนออนไลน์ ผู้ประกอบการลงทะเบียนออนไลน์ให้กับขุจญาตในสังกัดตามระเบียบของกรมการศาสนาแต่ภายหลังไม่ปรากฏรายชื่อในโควตาที่กรมการศาสนาประกาศจึงต้องมีมาตรการที่รัดกุมเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

๑.๔ การขอวีซ่า การขอวีซ่าเพื่อเดินทางเข้าราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียมีขั้นตอน รายละเอียด และมีความล่าช้าขุจญาตไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐ สำหรับกรณีชาวมุสลิมทางภาคเหนือสัญชาติต่างดาวซึ่งไม่มีหนังสือเดินทางแบบที่เป็น International Passport ทำให้ไม่สามารถเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้

LI RT

๑.๕. การเตรียมความพร้อมอำนวยความสะดวกและด้านอื่นๆ แนวทางแก้ไข ได้แก่ เปิดพื้นที่ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดประสานงานร่วมมือเพื่อกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาโดยให้มีหน่วยงานทำหน้าที่ประสานงานเพื่อการเตรียมความพร้อมอำนวยความสะดวกแก่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ที่ชัดเจนและเป็นอิสระ

๒ แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการกิจการฮัจย์ในระยะยาว

๒.๑ แนวทางการแก้ไขปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในเชิงนโยบาย ซึ่งเป็นภาพรวมของกระบวนการในการดำเนินการฮัจย์ในทุกขั้นตอน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ ต้องมีการปรับปรุงอีกหลายประการ ดังต่อไปนี้

- ควรให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการต่างๆ กับคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย

- การกำหนดมาตรฐานยังไม่มี ความชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติ เช่น กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม และกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ภาคเอกชน เช่น ผู้ประกอบการกิจการฮัจย์ ผู้นำกลุ่ม (แซะห์) อีกทั้งยังไม่มีบทลงโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

- ควรมีการจัดสัมมนาเพื่อหาข้อยุติสำหรับทุกฝ่ายในเรื่องของพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ เช่น ผู้ประกอบการ ผู้แสวงบุญ (ฮัจญ์อาด) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

- ต้องจัดตั้งองค์กรที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับกิจการฮัจย์เป็นลักษณะองค์กรมหาชนเรียกว่า สำนักงานกิจการฮัจย์เพื่อให้มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการมากขึ้น และยกร่างพระราชบัญญัติกิจการฮัจย์เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของฮัจย์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๒ แนวทางการแก้ไขปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในเชิงบริหารจัดการ โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด เช่น กรมการศาสนา ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ประกอบการกิจการฮัจย์ และบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น ควรมีการประสานงานร่วมมือการแก้ไขปัญหาระหว่างกัน อันจะเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้แสวงบุญชาวไทยมุสลิมที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ยังนครเมกกะ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียเพื่อแก้ไขปัญหาระยะยาว ดังนี้

๑) ฮัจย์เป็นการปฏิบัติตามหลักศาสนบัญญัติประการที่ห้าในศาสนาอิสลาม ซึ่งมุสลิมทุกคนมีความสามารถที่จะปฏิบัติอย่างน้อยหนึ่งครั้งในชีวิต โดยมีเป้าหมายสูงสุด ก็คือ “ฮัจย์มับูร” ซึ่งเป็นความตึงามที่สมบูรณ์และผลตอบแทนคือสวรรค์ ดังนั้นรัฐบาลต้องมองว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริม และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่จะประกอบคุณงามความดีอย่างเต็มที่

๒) รัฐควรพัฒนาและปรับปรุงหน่วยงานและบุคลากรเพื่อ
รับผิดชอบในด้านการบริหารจัดการเรื่องฮัจย์ในทุกระบบทั้งในประเทศและต่างประเทศให้มี
ประสิทธิภาพและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓) ฮัจย์เป็นการรวมประชาคมที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของมนุษยชาติ
รัฐบาลควรใช้โอกาสนี้เพื่อเป็นสะพานเชื่อมสันถวไมตรีกับประเทศต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เพื่อ
ประโยชน์ของประเทศชาติด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๔) อะมีรุลฮัจย์มิใช่ตำแหน่งสัญลักษณ์ แต่เป็นผู้นำ หรือเป็น
หัวหน้าผู้รับผิดชอบระดับประเทศ ภาระกิจของอะมีรุลฮัจย์มีมากมาย จึงต้องกำหนดยุทธศาสตร์
ฮัจย์ทั้งระบบ และต้องจัดงบประมาณสำหรับการดำเนินงานของอะมีรุลฮัจย์ ทั้งในประเทศไทย
และในประเทศซาอุดีอาระเบีย อย่างเพียงพอ

๕) ปัญหาเรื่องฮัจย์มักจะเกิดซ้ำ ๆ ทุกปี ส่วนหนึ่งเกิดจาก
กฎหมายหรือระเบียบต่าง ๆ ของกิจการฮัจย์ที่ไม่ครอบคลุมทั้งระบบ เช่น ผู้ประกอบกิจการฮัจย์
ผู้นำกลุ่ม (แชนท์-มัดคุเทศก์) ที่พัก เป็นต้น ดังนั้น จึงควรทบทวนและปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย
และระเบียบที่เกี่ยวกับกิจการฮัจย์ใหม่ทั้งหมด และกระบวนการบริหารจัดการ (Management)

๖) รัฐควรเพิ่มเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก แพทย์ พยาบาล
ไทยให้มากขึ้น และพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างมี
ประสิทธิภาพและทั่วถึง

๗) ควรมีกงสุลฮัจย์ประจำนครเจดดาห์ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ใน
เรื่องฮัจย์โดยตรง ไม่ว่าจะเป็นการดูแลการเช่าที่พัก หรือการประสานงานและอื่น ๆ

๘) ควรมีผู้ช่วยอะมีรุลฮัจย์ที่มีภูมิสำเนาอื่นจากภูมิสำเนาของ
อะมีรุลฮัจย์ เพื่อประสิทธิภาพ และความทั่วถึงในการกำกับดูแล และให้บริการแก่ผู้ประกอบพิธี
ฮัจย์

๙) ต้องถือวาระฮัจย์เป็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองนโยบาย
แก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทุกมิติ เพื่อแสดงออกถึงความเอาใจใส่ของรัฐบาล
ต่อพี่น้องมุสลิมอันจะส่งผลดีต่อการแก้ปัญหา และจะส่งผลดีต่อการสร้างความสมานฉันท์และ
สันติสุข

๑๐) รัฐควรเชิญอุละมาอ์ (ผู้รู้ทางศาสนา) ที่เป็นที่ยอมรับของ
ประชาชนเข้าร่วมในคณะของผู้แทนฮัจย์ไทย เพื่อทำหน้าที่ให้ความรู้ เป็นที่ปรึกษา และชี้ขาด
เกี่ยวกับฮัจย์แก่ผู้ประกอบพิธีฮัจย์

๑๑) รัฐควรจัดหาสำนักผู้แทนฮัจย์ไทย ณ ราชอาณาจักร
ซาอุดีอาระเบียที่มีมาตรฐาน มีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมกับการติดต่อประสานงาน

๑๒) รัฐควรกำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับฮัจย์ให้ชัดเจน รวมทั้ง
เพิ่มงบประมาณให้เพียงพอ

๑๓) รัฐควรปรับโครงสร้างองค์การบริหารจัดการกิจการฮัจย์
ของประเทศไทยในทุกกระดับ เพื่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และการบริการที่เป็นเลิศแก่บรรดาผู้
ประกอบพิธีฮัจย์ ตลอดจนลดค่าบริการที่ผู้ประกอบการจัดเก็บจากผู้ประกอบพิธีฮัจย์ซึ่งแพงกว่า
ประเทศเพื่อนบ้านเกือบเท่าตัว

๑๔) รัฐควรกำหนดยุทธศาสตร์ฮัจย์ให้เป็นวาระฮัจย์อาเซียน

โครงสร้างข้อมูลหลักและข้อค้นพบ

๑. หลักการและเหตุผล

ฮัจญ์เป็นศาสนบัญญัติประการที่ห้าในศาสนาอิสลามที่มุสลิมทุกคนมีความปรารถนาที่จะปฏิบัติอย่างน้อยหนึ่งครั้งในชีวิตโดยมีเงื่อนไขว่าต้องมีความสามารถทั้งสุขภาพร่างกาย ทรัพย์สินเงินทอง และความปลอดภัยในการเดินทาง ในเทศกาลฮัจญ์ ๒๕๕๑ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้จัดสรรโควตาสำหรับผู้แสวงบุญชาวไทยจำนวน ๑๕,๐๐๐ คนๆ หนึ่งใช้เงินประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท รวมแล้วเป็นเงิน ๑,๕๐๐ ล้านบาท (หนึ่งพันห้าร้อยล้านบาท) ซึ่งประเทศไทยโดยรัฐบาลไทยได้ให้การส่งเสริมการไปประกอบพิธีฮัจญ์ด้วยดีตลอดโดยมีกฎหมายที่บัญญัติในเรื่องนี้ไว้เป็นการเฉพาะ มีพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๒๔ และพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้กำหนดให้มี “คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางปฏิบัติและดำเนินการเพื่อให้บริการและการดูแลที่ดีที่สุดซึ่งจากรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ของชาวมุสลิมในประเทศ สภานิติบัญญัติแห่งชาติระบุสภาพปัญหาของการดำเนินการกิจการฮัจญ์ที่กระทรวงกิจการฮัจญ์ของราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้มีหนังสือถึงรัฐบาลไทย เรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมดูแลผู้ประกอบกิจการฮัจญ์ ดังนี้

๑. คณะผู้แทนไทยล้มเหลวในการจัดการเกี่ยวกับโควตาผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์
 ๒. คณะผู้แทนไทยล้มเหลวในการปฏิบัติตามคำสั่งเกี่ยวกับการประกอบพิธีฮัจญ์ สำหรับกลุ่มที่พำนักอยู่ในราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย
 ๓. คณะผู้แทนไทยไม่สามารถยื่นตารางเวลากำหนดการเดินทางกลับของผู้แสวงบุญในระยะเวลาที่กำหนด
 ๔. คณะผู้แทนไทยล้มเหลวในการจัดหาที่พักที่พอเพียงเพื่อรองรับจำนวนผู้แสวงบุญทั้งหมด
 ๕. คณะผู้แทนไทยล้มเหลวในการจัดหาเช่าที่พักในเขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยที่กำหนดให้สำหรับผู้แสวงบุญทั้งหมด
 ๖. คณะผู้แทนไทยล้มเหลวในการทำสัญญาเช่าที่พักทั้งหมดที่กระทรวงฮัจญ์รับรองและยื่นสัญญาเช่าที่พักบางแห่งล่าช้า
 ๗. คณะผู้แทนไทยล้มเหลวในการจัดหาที่พักที่มีเตียงนอนสำหรับผู้แสวงบุญ
 ๘. คณะผู้แทนไทยล้มเหลวในการควบคุมผู้ประกอบกิจการฮัจญ์ในการให้บริการผู้แสวงบุญพร้อมจัดทำรายละเอียดที่อยู่และสถานที่เช่าภายในระยะเวลาที่กำหนด
- รวมทั้งได้สรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบันในหลายประเด็น ดังนี้ เกี่ยวกับที่พักสำหรับสุญูด เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการออกวีซ่าล่าช้า และเกี่ยวกับเครื่องบินโดยสาร

LIART

จากสภาพของปัญหาที่ผู้แสวงบุญต้องประสบความยากลำบาก และความไม่สะดวกต่อการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ชี้ให้เห็นถึงสภาพของปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจการฮัจย์นับว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกปีซึ่งมีหลากหลายสาเหตุ ที่จะต้องได้รับการแก้ไขและการปรับปรุงกระบวนการดำเนินการกิจการฮัจย์ในทุกขั้นตอนของกระบวนการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวมุสลิมในประเทศไทย

ดังนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ วุฒิสภา ได้ให้ความสำคัญต่อปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างมาก และเพื่อหาหนทางแก้ไขปรับปรุงกระบวนการดำเนินการกิจการฮัจย์ทุกขั้นตอนของกระบวนการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศและของโลกด้วย

คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ วุฒิสภา จึงได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการติดตามและประเมินผลด้านการดำเนินการกิจการฮัจย์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ เพื่อดำเนินการศึกษาพิจารณาติดตามและประเมินผลประเด็นต่างๆของทุกกระบวนการดำเนินการกิจการฮัจย์ของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชน หรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของผู้แสวงบุญที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์อันจะเป็นการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย

๒. วิธีการดำเนินการพิจารณาศึกษาติดตามและประเมินผลของคณะอนุกรรมาธิการฯ

คณะอนุกรรมาธิการฯ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ เพื่อพิจารณากรอบอำนาจหน้าที่และกรอบทิศทางการทำงานของคณะอนุกรรมาธิการฯ สรุปรอบและทิศทางการทำงาน ได้ดังต่อไปนี้

๑. ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔
๒. ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการการไปประกอบพิธีฮัจย์ในทุกขั้นตอนของกระบวนการ
๓. ติดตามและประเมินผลการจัดการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์

๔. จัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลต่อคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

อนึ่ง คณะอนุกรรมาธิการฯ จะนำรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวมุสลิมในประเทศไทย สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทั้ง ๓ ส่วนมาประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมาธิการด้วย

เนื่องด้วยคณะอนุกรรมาธิการฯ ได้สรุปรอบอำนาจหน้าที่และกรอบทิศทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการฯ ได้มีการดำเนินการประชุม การเดินทางไปศึกษาดูงาน และการจัดสัมมนาทางวิชาการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๑ คณะอนุกรรมการฯ มีการประชุมจำนวน ๑๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๑

สรุปกรอบอำนาจหน้าที่และกรอบทิศทางการทำงานของคณะอนุกรรมการฯ และพิจารณากรอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๑

เชิญผู้แทนกรมการศาสนา กรมการปกครอง และกรมการกงสุล ชี้แจงในกรณีปัญหาข้อขัดข้องต่อการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์

ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๑

พิจารณาปัญหาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ที่มีราคาสูง และพิจารณาจัดทำปฏิทินและแผนการทำงานของคณะอนุกรรมการ

ครั้งที่ ๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๑

การชี้แจงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีประเด็นเกี่ยวกับที่กรมการศาสนาจัดหาที่พักและเรียกเก็บค่าที่พักจากผู้แสวงบุญ และมีมติให้เชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินกิจการฮัจญ์เข้าร่วมประชุม อาทิ บริษัทผู้ประกอบการฮัจญ์ เป็นต้น

ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๑

การชี้แจงการเตรียมความพร้อมของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ทั้งด้านการอำนวยความสะดวก ด้านที่พัก ด้านสายการบินและการขอเพิ่มโควตาโดยเชิญบุคคลมาร่วมประชุม ดังนี้

(๑) ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านการเมืองการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

(๒) ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาฮัจญ์ในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สภาผู้แทนราษฎร

(๓) เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย

(๔) อะมีรุลฮัจญ์

(๕) กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

(๖) นายกสภาคผู้ประกอบการฮัจญ์แห่งประเทศไทย

(๗) กรรมการผู้จัดการบริษัท ซินเนอจี เอวิเอชั่น จำกัด (สายการบินอิหร่าน)

(๘) บริษัทผู้ประกอบการฮัจญ์ที่ประสบปัญหา จำนวน ๖ บริษัท

ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๑

คณะอนุกรรมการสรุปการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะส่งผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ ณ ท่าอากาศยานหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ครั้งที่ ๗ วันพุธที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑

การติดตามการปรับลดราคาค่าโดยสารของบริษัทสายการบินไทย จำกัด (มหาชน) และการคืนเงินให้กับผู้โดยสารโดยตรง การติดตามการได้รับอนุญาตเพิ่มจำนวนผู้แสวงบุญและกรณีกรมการศาสนาจัดหาที่พักและเรียกเก็บค่าที่พักจากผู้แสวงบุญ

ครั้งที่ ๘ วันพุธที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

คณะอนุกรรมการฯ พิจารณารูปผลการเดินทางศึกษาดูงานทั้ง ๒ ครั้ง ผลงานของคณะอนุกรรมการ และแผนการดำเนินงาน

ครั้งที่ ๙ วันพุธที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

การพิจารณาปัญหาปัจจุบันของการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในกรณีปัญหาผู้แสวงบุญชาวไทย ที่สนามบินปีนัง ประเทศมาเลเซีย และการดำเนินการขอวีซ่าให้ผู้ที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์จากการได้รับโควตาเพิ่ม

ครั้งที่ ๑๐ วันพุธที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑

พิจารณาการเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อรับทราบปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวไทยมุสลิมในภาคเหนือ และการพิจารณาร่างรายงานของคณะอนุกรรมการฯ

ครั้งที่ ๑๑ วันพุธที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๒

พิจารณารับรองรายงานการเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อรับทราบปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวไทยมุสลิมในภาคเหนือ และการพิจารณารายงานของคณะอนุกรรมการฯ เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญฯ

ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

พิจารณารับรองผลการพิจารณาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการฯ ที่เสนอต่อคณะอนุกรรมการจัดทำรายงานติดตามและประเมินผลการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และพิจารณาการจัดสัมมนาทางวิชาการ ณ โรงแรมหาดใหญ่พาราไดซ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

๒.๒ การเดินทางไปศึกษาดูงานจำนวน ๓ ครั้ง

๑) วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑

๑.๑) ณ สถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทย

๑.๒) ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จังหวัดสมุทรปราการ

๒) วันอังคารที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑

๒.๑) ณ ท่าอากาศยานหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

๒.๒) ณ สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสงขลา

๓) เดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อรับทราบปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวไทยมุสลิมในภาคเหนือ

๓.๑) วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงรายและมัสยิดประจำจังหวัดเชียงราย (ดาร์ลอามาน)

๓.๒) วันศุกร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๒ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ และมัสยิดอิสลามบ้านฮ่อ

LI RT

๒.๓ การจัดสัมมนาทางวิชาการจำนวน ๑ ครั้ง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จัดสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “ฮัจย์สำหรับคนไทย : ระบบ มาตรการ และมาตรฐานการดำเนินการ” (ครั้งที่ ๑) ณ โรงแรมหาดใหญ่พาราไดซ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย กรรมการวิสามัญอนุกรรมการฯอดีตอะมีรุลฮัจย์ ผู้แทนกรมการศาสนา ผู้นำทางศาสนา ผู้ประกอบกิจการฮัจย์ และประชาชนที่สนใจรวมทั้งสิ้น ๑๓๐ คน

๓. ผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการฯ ตามกรอบอำนาจหน้าที่

๓.๑ กรอบที่ ๑ ผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔

คณะอนุกรรมการฯ ได้ติดตามการช่วยเหลือและการบริการให้กับผู้แสวงบุญที่ประสงค์เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของกรมการศาสนาในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย ดังนี้

๑) การลงทะเบียนข้อมูลให้กับผู้ที่จะไปแสวงบุญผ่านระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ www.hajthailand.net ตามระเบียบของกรมการศาสนา

ตามที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดฮัจย์เซนเตอร์ แอนด์ ทราวิส ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนตำรวจนครบาลบางพลัด เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๑ โดยกรมการศาสนาได้ประกาศกับชาวมุสลิมที่จะไปแสวงบุญที่ประเทศซาอุดีอาระเบียจะต้องลงทะเบียนผ่านผู้ประกอบการ โดยผู้เสียหายได้กรอกรายชื่อผู้ที่เดินทางไปแสวงบุญผ่านเข้าระบบลงทะเบียนตอบรับอัตโนมัติจำนวนทั้งสิ้น ๗๑๓ ราย ต่อในวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๑ กรมการศาสนาได้แจ้งให้ผู้เสียหายทราบว่า ได้ยกเลิกรายชื่อผู้ที่ไปแสวงบุญที่ผ่านระบบการลงทะเบียนตอบรับอัตโนมัติเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๑ โดยอ้างว่าผู้เสียหายกรอกข้อมูล ปี พ.ศ. เกิดของผู้ที่จะไปแสวงบุญทั้งหมดผิดไป ๖๘๙ ราย จากจำนวนทั้งสิ้น ๗๑๓ ราย ซึ่งผู้เสียหายได้ตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของรายชื่อผู้ที่ไปแสวงบุญอย่างถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งหากว่าข้อมูลไม่ถูกต้องระบบคอมพิวเตอร์ของกรมการศาสนาจะไม่ตอบรับข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๑ ผู้เสียหายจึงพบกับเจ้าหน้าที่ของกรมการศาสนาเพื่อขอคำชี้แจง แต่เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาได้นำสำเนาเอกสารมาแสดงกับผู้เสียหายทราบว่า ผู้เสียหายกรอกข้อมูลปี พ.ศ. เกิด เป็น พ.ศ. ๒๐๐๘ และเอกสารนั้นไม่ได้ยืนยันจากระบบคอมพิวเตอร์ของกรมการศาสนาจึงเชื่อว่าเจ้าหน้าที่ของกรมการศาสนาน่าจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในระบบคอมพิวเตอร์ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ (มาตรา ๙)

คณะผู้พิพากษาบั๊งลังก์ ๙ ศาลอาญาธนบุรีได้พิจารณาเห็นว่าในเบื้องต้นสถานีตำรวจนครบาลบางพลัดควรจะรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ให้ชัดเจนว่าสถานที่กระทำผิดอยู่ในท้องที่ใด อาจจะเป็นสถานที่อื่นไม่ใช่สถานที่ตั้งของกรมการศาสนาก็ได้ และความผิดก็ยังไม่ชัดเจนซึ่งควรจะดำเนินการประสานงานกับกรมการศาสนาเพื่อตรวจสอบข้อมูลตามกฎหมายและระเบียบก่อนยื่นคำร้องต่อศาล จึงให้คู่กรณีทุกฝ่ายทำความตกลงเกี่ยวกับการให้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ คู่กรณีทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่า

ควรจะทำให้เกิดความกระจ่างชัด จึงตกลงร่วมกันให้กรมศาสนาแต่งตั้งกรรมการฯ ขึ้นมา ๑ ชุด ประกอบด้วย

- ตัวแทนของกรมการศาสนา
- ผู้ร้อง
- นายสิขรุวัฒน์ ตูจันดา ผู้ดูแลรักษาระบบคอมพิวเตอร์ของกรมการศาสนา
- นายจักรกฤษ รัตนภู โปรแกรมเมอร์ผู้จัดทำระบบคอมพิวเตอร์
- ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม ๑ คน

ร่วมกันทำการตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์ที่พิพาทนี้ว่ามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หากมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคู่กรณีทุกฝ่ายก็จะดำเนินการตามสิทธิของตนตามกฎหมายต่อไป

กรมการศาสนาได้พิจารณาบันทึกคำให้การร้องทุกข์ผู้กล่าวโทษ ของสถานีตำรวจนครบาลบางพลัดแล้วมีความเห็นว่า การร้องทุกข์นายยูโซะ การิง ยังไม่ปรากฏชัดแจ้งว่ามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในระบบคอมพิวเตอร์อันเป็นความผิดตามมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่อย่างไร เป็นเพียงข้อสงสัยของผู้เสียหายฝ่ายเดียวเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเป็นธรรมกับทุกฝ่ายไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ และให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันตามคำสั่งของศาลอาญาธนบุรี จึงขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เชี่ยวชาญและชำนาญระบบคอมพิวเตอร์ ร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์จากระบบคอมพิวเตอร์ดังกล่าวจำนวน ๑ ท่าน แจ้งให้กรมการศาสนาทราบภายในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เพื่อกรมการศาสนาจะได้ดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งศาลอาญาธนบุรีต่อไป

กรมการศาสนาได้ชี้แจง การแสวงหาข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ดำเนินการตามคำสั่งของศาลที่ได้ให้ตั้งคณะกรรมการฯ หาความผิดพลาดว่าเกิดจากอะไร ซึ่งคำสั่งของศาลขอสงวนในการเปิดเผย ที่ผ่านมากำหนดดำเนินการของกรมการศาสนา คือเมื่อมีผู้ลงทะเบียนในระบบแล้วก็จะดำเนินการจัดทำหนังสือเพื่อเตรียมดำเนินการในด้านอื่น ๆ เช่น ค่าสถานที่พัก ค่ายานพาหนะ ฯลฯ ส่วนขั้นตอนตรวจสอบก็จะดำเนินการไปในเวลาเดียวกันแต่ยังไม่สามารถยืนยันได้จนกว่าจะมีการตรวจสอบ และการตรวจสอบจะต้องใช้ระยะเวลา ในเวลาเดียวกันต้องดำเนินการแจ้งให้ผู้ที่แสดงความจำนงเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ที่ลงทะเบียนทั้งหมดได้ดำเนินการชำระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ โดยชำระเป็นดราฟ เนื่องจากมติของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์ ให้มีการขอทราบจำนวนผู้เดินทางที่แน่นอนโดยขอให้ผู้ที่ลงทะเบียนทั้งหมดดำเนินการชำระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้ครบถ้วน และถ้าหากชำระค่าใช้จ่ายเรียบร้อยแล้ว ต่อมาเมื่อตรวจสอบแล้วไม่สามารถเดินทางไปได้เนื่องจากมีผู้แสดงความจำนงเกินกว่าโควตาที่กำหนดไว้ก็จะคืนดราฟที่ได้ชำระไว้

การดำเนินการดังกล่าวเพื่อทราบจำนวนที่แน่นอนเท่านั้น การลงทะเบียนโดยใช้ระบบ ON LINE ได้มีการดำเนินการมาเป็นเวลา ๓ ปีแล้ว โดยทุกปีจะมีการสอบถามความคิดเห็นจากผู้ประกอบการว่าแบ่งโควตาจะใช้วิธีการอย่างไร โดยที่ประชุมส่วนใหญ่มีมติให้ลงทะเบียนผ่านระบบ ON LINE ซึ่งถ้าหากใช้วิธีแบ่งโควตาจะไม่สามารถตกลงกันได้ ทุกบริษัทจึงยอมรับการลงทะเบียนผ่าน

ระบบ ON LINE แต่การลงทะเบียนจะมีปัญหา คือผู้ประกอบการจะลงทะเบียนไม่ครบถ้วนซึ่งมุ่งเน้นเฉพาะความรวดเร็ว จึงเกิดปัญหาการได้เปรียบเสียเปรียบ ส่วนในปีนี้จะได้มีการแบ่งข้อมูลเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ เป็นข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วย ชื่อ และที่อยู่

ส่วนที่ ๒ ประกอบด้วย สถานที่ติดต่อ เลขที่หนังสือเดินทาง สามารถแก้ไขได้

ในปีนี้จะเน้นองค์ประกอบการลงทะเบียนด้านความเร็วและความถูกต้องสาเหตุที่ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลให้แก่ผู้ประกอบการได้ เนื่องจากเอกสารข้อมูลหน้าดังกล่าวสามารถแก้ไขได้ และจะทราบข้อมูลของบริษัทอื่น ๆ อีกซึ่งมีจำนวน ๙๒ บริษัท ประกอบกับมติคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์หากมีการกรอกข้อมูลในหน้า ๖ ผิดพลาดจะมีการตัดสิทธิ์ เพื่อให้ผู้ประกอบการลงข้อมูลที่ถูกต้องและไม่เอาเปรียบผู้อื่น

๒) การจัดหาที่พักให้กับผู้แสวงบุญของกรมการศาสนา

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวมุสลิมในประเทศไทย สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ให้พิจารณาเกี่ยวกับการทุจริตกรณีการจัดหาที่พักและเรียกเก็บค่าที่พักจากผู้แสวงบุญ และยังไม่มีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว จึงควรเสนอเรื่องดังกล่าวต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อพิจารณาอีกช่องทางหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการฯ ว่า สำนักงาน ป.ป.ช. อ้างถึงหนังสือคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวมุสลิมในประเทศไทย สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ มีประเด็นเกี่ยวกับกรณีที่กรมการศาสนาจัดหาที่พักและเรียกเก็บค่าที่พักจากผู้แสวงบุญในเบื้องต้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการพิจารณาสรุปพยานเอกสารต่าง ๆ เพื่อเสนอเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ซึ่งพบว่าประเด็นดังกล่าวเป็นปัญหาในเชิงนโยบายสำคัญ ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้อาศัยอำนาจตามประกาศ คปค. ฉบับที่ ๓๑ ข้อ ๖ ส่งเรื่องดังกล่าวไปยังกรมการศาสนาเพื่อพิจารณาสอบสวนและทราบว่ากรมการศาสนาได้ตั้งกรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีนี้แล้ว และขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการสอบสวนของกรมการศาสนา ซึ่งหากผลการพิจารณาพบว่ามีผลกระทบมิถุนายนวินัยกรมการศาสนาก็สามารถลงโทษทางวินัยได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ และหากพบว่ามีผลกระทบความผิดอาญา ก็ต้องแจ้งให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ช. จึงดำเนินการส่งเรื่องไปยังกรมการศาสนาเพื่อพิจารณาสอบสวน และทราบว่าขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนของกรมการศาสนาที่ได้ตั้งกรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวแล้ว หากผลการพิจารณารับเป็นประการใด กรมการศาสนาจะแจ้งให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. จะแจ้งให้คณะอนุกรรมการฯ

จากกรณีดังกล่าว เมื่อสำนักงาน ป.ป.ช. เห็นว่าคดีมีมูลสามารถแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทำการตรวจสอบเรื่องดังกล่าวได้ ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวกรมการศาสนาได้ทำการสอบสวนแล้วพบว่าไม่มีการทุจริต

อนึ่ง สำเนาหนังสือที่คณะอนุกรรมการฯ เสนอให้ ป.ป.ช. ตรวจสอบข้อมูลนั้น เป็นหนังสือเรียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หากมีหนังสือถึง ป.ป.ช. โดยตรงจะสามารถติดตามการดำเนินงานดังกล่าวได้ถูกต้อง

คดีดังกล่าวศาลของราชอาณาจักรรัฐอาตุอาระเบียได้ตัดสินแล้วว่า เจ้าของบ้าน (ผู้ให้เช่า) ผิดสัญญาเช่ากับประเทศไทย ซึ่งสัญญาเช่าดังกล่าวทำถูกต้องและมีผลทางกฎหมายแล้ว ทำให้สัญญาที่ทำที่หลังเป็นโมฆะ จึงตัดสินให้เจ้าของบ้านจ่ายเงินคืน ขณะนี้คดีอยู่ในชั้นอุทธรณ์ อนึ่ง กรณีการจัดส่งสัญญาล่าชำนั้นเป็นเพียงระเบียบปฏิบัติเท่านั้น ไม่มีผลทางกฎหมาย อีกทั้งกรณีการทุจริตดังกล่าวไม่ตรงกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

คณะอนุกรรมการฯ ได้สรุปประเด็นให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) นำข้อสรุปของคณะอนุกรรมการฯ ไปพิจารณา ๒ ประเด็น ดังนี้ ประเด็นที่หนึ่ง ความเสียหายได้เกิดขึ้นแล้วจึงควรมีผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาคำพิพากษาปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวมุสลิมในประเทศไทย สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ และฉบับลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ ซึ่งฉบับลงวันที่ ๒๐ ๖ ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ ไม่ได้ส่งประเด็นไปถึง จึงตั้งข้อสังเกตว่า กรณีตามหนังสือคณะกรรมการวิสามัญฯ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ฉบับลงวันที่ ๒๐ ๖ มีประเด็นเกี่ยวกับกรมการศาสนาจัดหาที่พักและทำสัญญาเช่าที่พักอันมีลักษณะซ้ำซ้อน และเกิดปัญหานักแสวงบุญของไทยไม่ได้พักในที่พักตามที่จองไว้ทั้งที่ได้มีการจ่ายค่าใช้จ่ายไปแล้วจึงถือว่ามีความเสียหายขึ้น โดยประเด็นนี้ คณะกรรมการวิสามัญฯ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เคยมีหนังสือเพื่อให้กรมการศาสนาตรวจสอบว่ามีการกระทำความผิดหรือไม่ และได้รับการตอบรับว่าไม่มีผู้กระทำผิด แต่กรณีดังกล่าวได้มีความเสียหายเกิดขึ้นแล้ว จึงควรมีผู้รับผิดชอบ จึงตั้งข้อสังเกตให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาในประเด็นนี้ด้วย

ประเด็นที่สอง การจัดหาที่พักให้ผู้แสวงบุญเป็นหน้าที่กรมการศาสนาหรือไม่ การที่กรมการศาสนาจัดหาที่พักและเรียกเก็บค่าที่พักจากผู้แสวงบุญที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ประจำปี ๒๕๕๗ – ๒๕๕๘ อันมีลักษณะการเรียกเก็บค่าที่พักในราคาเท่ากันทุกราย ทั้งที่ระยะทางใกล้ไกลต่างกันและสภาพของบ้านมีความแตกต่างกัน ซึ่งตามระเบียบของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย การจัดหาที่พักให้กับผู้แสวงบุญนั้นจะอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ประกอบการกิจการฮัจย์เป็นผู้จัดหา

ดังนั้น กรณีที่กรมการศาสนาในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์ เป็นผู้เข้าไปดำเนินการจัดหาที่พักดังกล่าว เป็นการกระทำโดยชอบหรือไม่ และเมื่อมีการพิจารณาคำพิพากษาสอบสวนปัญหาที่เกิดขึ้น การชี้แจงเอกสารต่างๆ ก็พบว่ามีความพยานหลักฐานบางอย่างที่ไม่ตรงกันจึงตั้งข้อสังเกตให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาประเด็นดังกล่าวด้วย

(๓) ปัญหาหลักตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔

คณะอนุกรรมการฯ ได้สรุปประเด็นปัญหาหลักในการดำเนินการกิจการฮัจย์จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ พบข้อบกพร่องที่ควรจะได้ปรับปรุง ดังนี้

- ควรให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ กับคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์

- การกำหนดมาตรฐานยังไม่มีชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติ อีกทั้งยังไม่มีบทลงโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

- ควรมีการจัดสัมมนาเพื่อหาข้อยุติสำหรับทุกฝ่ายในเรื่องของพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ เช่น ผู้ประกอบการ ผู้แสวงบุญ (ฮัจญาด) แต่ประเด็นที่จะจัดตั้งสำนักงานกิจการฮัจญ์ของภาคราชการเพื่อมาแข่งขันกับผู้ประกอบการภาคเอกชน และควรมีความชัดเจน

- ตำแหน่งอะมีร์ฮัจญ์ ในพระราชบัญญัติฯ ต้องมีความชัดเจนว่ามีความสำคัญและแตกต่างกับตำแหน่งอื่น ๆ

ทั้งนี้ ทราบว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอร่างแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ในเร็ว ๆ นี้ โดยจะนำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยพิจารณาก่อน

ดังนั้น จากสภาพปัญหาของการจัดการฮัจญ์ในปีที่ผ่านมาได้ส่งผลให้กับผู้แสวงบุญนั้นประสบปัญหาต่าง ๆ นานา ซึ่งทำให้ผู้แสวงบุญเสียค่าใช้จ่ายมากหรือจ่ายกับผู้ประกอบการแล้วไม่ได้เดินทางไปหรือไปแล้วไม่ได้ที่พักตามที่ได้ทำสัญญาไว้

๓.๒ กรอบที่ ๒ ผลการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ในทุกขั้นตอนของกระบวนการ

การเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียของผู้แสวงบุญในแต่ละปีนั้นจะมีจำนวนที่แตกต่างกันตามจำนวนโควตาของแต่ละประเทศ สำหรับประเทศไทยแล้วจะมีผู้แสวงบุญเดินทางในแต่ละปีประมาณ ๑๐,๐๐๐ กว่าคน เช่นในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ประเทศไทยได้รับการจัดสรรจำนวนผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ ๑๕,๐๐๐ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ประเทศไทยได้รับจัดสรรโควตา ๑๓,๐๐๐ คน และได้รับการอนุมัติจำนวนโควตาเพิ่ม ๒,๐๐๐ คน

ดังนั้น จำนวนผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ประจำปี ๒๕๕๑ ประเทศไทยจึงได้รับการจัดสรรโควตาจำนวนทั้งหมด ๑๕,๐๐๐ คน เช่นเดียวกันกับปี พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยปกติผู้แสวงบุญจะเดินทางไปยังนครเมกกะ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียนั้นจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการ ดังต่อไปนี้

๑) ผู้แสวงบุญที่ประสงค์เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์จะต้องมีความพร้อมทั้งด้านสุขภาพร่างกาย และการเงินจึงสามารถแจ้งความประสงค์ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์กับผู้ประกอบการกิจการฮัจญ์ และเซาะห์

๒) เซาะห์จะดำเนินการรวบรวมรายชื่อลงทะเบียนส่งให้กับผู้ประกอบการ ซึ่งลงทะเบียนจำนวนผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ใช้ระบบออนไลน์ตามระเบียบของกรมการศาสนาผ่านเว็บไซต์ www.hajthailand.net เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม โปร่งใสเป็นไปตามลำดับโดยอัตโนมัติของการสมัคร โดยผู้ประกอบการฮัจญ์ ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทยเป็นผู้ลงทะเบียนให้กับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ในสังกัด

๓) ผู้ประกอบการเมื่อได้ลงทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ก็จะดำเนินการเช่าจัดหาอาคารที่พักของผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ดำเนินการเช่าจัดหาเครื่องบินกับบริษัทสายการบิน และดำเนินการติดต่อประสานงานกับกรมการศาสนาว่าจะเดินทางไปในช่วงไหน อย่างไร ซึ่งทั้งหมดต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน ก่อนเดินทางไป

๔) ดำเนินการขอวีซ่าต่อสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบียประจำประเทศไทย โดยที่ผู้ประกอบการได้ดำเนินการทุกอย่างตามขั้นตอนทั้งรายชื่อผู้เดินทาง สายการบินและการจัดหาที่พัก แล้วก็ดำเนินการยื่นขอวีซ่าต่อสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ซึ่งกรมการศาสนาจะตรวจสอบรายชื่อและวีซ่าก่อนเดินทาง

จากขั้นตอนกระบวนการของการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์นั้น คณะอนุกรรมการฯ ได้ศึกษาติดตามและประเมินผลตามขั้นตอนกระบวนการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ดังกล่าวในแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

๑) การรวบรวมรายชื่อ เพื่อลงทะเบียนจากโควตา และโควตาเพิ่ม

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์ได้มีหน้าที่เกี่ยวกับการเตรียมการดูแลและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เดินทางไปแสวงบุญ (ฮัจญ์) ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ที่ผ่านมาก็จะมีปัญหาทุกปีแต่ก็จะได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาด้วยดี ในส่วนของปีนี้ผู้ที่แสดงความจำนงที่จะเดินทางไปแสวงบุญจำนวนประมาณ ๑๘,๐๐๐-๑๙,๐๐๐ คน แต่ในส่วนของราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้ให้โควตาประเทศไทย จำนวน ๑๓,๐๐๐ คน ดังนั้นก็จะมีผู้ที่จะไม่ได้เดินทางไปแสวงบุญมีจำนวนประมาณ ๕,๐๐๐ คน

ด้วยการที่มีผู้แสวงบุญได้ลงทะเบียนเพื่อจะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ มีจำนวนมากกว่าจำนวนที่ประเทศไทยได้รับโควตาจากราชาอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย คือประเทศไทยได้รับโควตามีจำนวน ๑๓,๐๐๐ คน แต่มีผู้ลงทะเบียนเพื่อจะเดินทางไปแสวงบุญจำนวนประมาณ ๑๙,๐๐๐ คน ซึ่งเดิมคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์ มีมติไม่ขอเพิ่มจำนวนโควตาพิเศษ เนื่องจากเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อปัญหาในด้านอื่น ๆ เช่น การเข้าสถานที่พัก การกำหนดเที่ยวบิน ซึ่งในเรื่องดังกล่าวต้องมีความชัดเจน มีจำนวนแน่นอน รวมทั้งต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อบริหารจัดการในองค์รวม

แต่มีการเรียกร้องขอให้มีการขอโควตาพิเศษเพิ่มเติม คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์ฯ จึงได้มอบหมายให้กรมการศาสนาในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการสำรวจความต้องการของบริษัทต่าง ๆ ที่ยังมีความประสงค์ยืนยันที่จะเดินทางไปแสวงบุญซึ่งมีการยืนยันมีจำนวน ๑๙,๖๕๐ คน คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์ฯ จึงได้มีการประชุมและมีมติให้กรมการศาสนาจัดทำหนังสือเพื่อขอโควตาพิเศษผ่านกระทรวงการต่างประเทศ

ในขณะนี้ทราบว่า กษัตริย์ของราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตเพิ่มจำนวนผู้แสวงบุญให้กับประเทศไทยจำนวน ๒,๐๐๐ คน ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีเงื่อนไขอยู่ว่า ผู้แสวงบุญที่จะเดินทางไปนั้นจะต้องดำเนินการเรื่องที่พักให้เรียบร้อยสมบูรณ์

จากจำนวนโควตาเพิ่ม ๒,๐๐๐ คน ในขณะนี้นั้น จำนวน ๔๕๐ คน สามารถจัดทำที่พักได้เรียบร้อยแล้วและพร้อมจะเดินทางได้ ส่วนที่เหลือจำนวน ๑,๐๐๐ กว่าคนไม่สามารถที่จะออกไปรับรองได้ทันทีติดต่อกับทางสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบียขยายเวลารับรองเพื่อจะได้ขอวีซ่าให้กับผู้แสวงบุญในจำนวนที่เหลือ ซึ่งอาจทำให้ทางราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียมองว่าทางประเทศไทยเมื่อได้รับโควตาเพิ่มแล้วไม่ยอมใช้สิทธิและอาจทำให้มีปัญหาในเรื่องโควตาของปีต่อไปได้

การที่ทางราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้กำหนดโควตาของผู้ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในแต่ละปีนั้น เป็นไปตามจำนวนสัดส่วนของประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามของแต่ละประเทศนั้น ๆ เช่น

(๑) ประเทศไทยมีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามประมาณ ๑๓,๐๐๐,๐๐๐ ล้านคน จึงได้รับโควตาจำนวน ๑๓,๐๐๐ คน

(๒) ประเทศสิงคโปร์ มีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามประมาณ ๕๖๐,๐๐๐ คน จึงได้รับโควตาจำนวน ๖๐๐ คน

(๓) ประเทศฟิลิปปินส์ มีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามประมาณ ๙,๐๐๐,๐๐๐ ล้านคน จึงได้รับโควตาจำนวน ๙,๐๐๐ คน

ถ้าหากประเทศไทยมีการบริหารจัดการและการเตรียมความพร้อมที่ดีจะได้รับโควตาเพิ่ม ซึ่งประเทศไทยได้รับโควตาเพิ่มทุกปีในปีนี้ก็เช่นเดียวกันประเทศไทยได้รับโควตาเพิ่มจำนวน ๒,๐๐๐ คน

จำนวนผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๑ ในทุกปีผู้ที่ประสงค์จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์มีมากกว่าจำนวนที่ประเทศซาอุดีอาระเบียกำหนดไว้ ๑๓,๐๐๐ คน แต่มีผู้เดินทางเกินจึงได้ขอโควตาเพิ่มและได้มา อีก ๒,๐๐๐ คน ดังนั้นเพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการสมัครเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ตามลำดับก่อนหลัง คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย จึงได้จัดทำเว็บไซต์ www.hajThailand.net เพื่อให้ผู้ประกอบการฮัจย์ลงทะเบียนผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ โดยจะเป็นไปตามลำดับการลงทะเบียน และผู้ลงทะเบียนสมัครเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์จะได้รับรหัสประจำตัวทุกคน ทำให้ได้รายชื่อผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ตามลำดับ เกิดความยุติธรรม และทำให้ทราบปริมาณความต้องการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวไทยมุสลิมแต่ละปีว่ามีความต้องการจำนวนเท่าใด เพื่อจะได้นำไปเจรจาต่อรองกับราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย เพื่อให้ผู้แสวงบุญชาวไทยมุสลิมเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ให้ได้มากที่สุด นอกจากนั้นยังเป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการอบรม การอำนวยความสะดวก ตลอดจนด้านต่าง ๆ ได้อีกด้วย

ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๑

	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๑
โควตาเดิม	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐
เดินทางไปจริง	๑๔,๙๒๖	๑๔,๙๑๓	๑๔,๗๗๙

สำหรับประเทศไทยในเทศกาลฮัจญ์ประจำปี ๒๕๕๑ ประเทศซาอุดีอาระเบียได้จัดสรรจำนวนผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ให้กับประเทศไทย จำนวน ๑๓,๐๐๐ คน ดังนั้นผู้ที่ได้ลงทะเบียนไว้ที่อยู่ในระดับถัดจาก ๑๓,๐๐๐ คน ดังกล่าว จึงเป็นกลุ่มบัญชีสำรองตามลำดับ เมื่อผู้อยู่ในบัญชียกเลิกการเดินทางผู้ที่อยู่ในลำดับถัดไปก็เลื่อนลำดับขึ้นไป

๒) การลงทะเบียนรายชื่อผ่านระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ www.hajthailand.net ตามระเบียบของกรมการศาสนา

กรมการศาสนาได้ให้ผู้ประสงค์จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ลงรายชื่อโดยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ เว็บไซต์ www.hajthailand.net ตามระเบียบของกรมการศาสนา และได้เปิดให้บริษัทผู้ประกอบการลงทะเบียนรายชื่อผู้ที่จะไปเข้าร่วมประกอบพิธีฮัจญ์ผ่านทางระบบออนไลน์ พร้อมทั้งให้ยืนยันการชำระค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้ครบถ้วนภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ พร้อมทั้งแจ้งเงื่อนไขการลงทะเบียนครบทุกประการแล้วโดยเฉพาะเงื่อนไขในการแจ้งชื่อ-สกุล วัน/เดือน/ปีที่เกิด เลขที่บัตรประชาชน หรือเลขที่หนังสือเดินทาง ซึ่งถือเป็นเงื่อนไขสำคัญในการที่จะคัดเลือกบุคคลเพื่อเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ซึ่งหากบริษัทใดหรือบุคคลใดทำผิดเงื่อนไขหรือแจ้งข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริงก็จะต้องถูกยกเลิกรายชื่อออกจากระบบ

แต่อย่างไรก็ดีเพื่อให้ผู้ประสงค์ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์สามารถลงทะเบียนทางระบบออนไลน์ล่วงหน้าได้โดยเร็ว ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ กรมการศาสนามีแนวคิดที่จะเปิดให้ลงทะเบียนทางระบบออนไลน์ได้ตลอดทั้งปี โดยอาจจะกำหนดให้มีการวางเงินประกันผ่านระบบธนาคารหรืออย่างอื่นแล้วแต่ความเหมาะสม ซึ่งจะทำให้สามารถทราบจำนวนผู้ประสงค์จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ที่แน่นอนได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น อันจะเป็นผลดีต่อการเตรียมการรองรับและอำนวยความสะดวกให้กับศาสนิกชนมุสลิมให้สามารถเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ได้ตามความประสงค์ ทั้งนี้ กรมการศาสนาจะต้องนำแนวคิดดังกล่าวเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์เพื่อให้มีมติเห็นชอบเสียก่อน จึงจะสามารถดำเนินการได้

สืบเนื่องจากการที่กรมการศาสนาได้เปิดให้บริษัทผู้ประกอบการลงทะเบียนรายชื่อผู้ที่จะไปเข้าร่วมประกอบพิธีฮัจญ์ พร้อมทั้งให้ยืนยันการชำระค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้ครบถ้วนภายในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ปรากฏว่าเมื่อถึงวันที่กำหนดมีบริษัทที่มาลงทะเบียนและชำระค่าใช้จ่ายครบถ้วนจำนวน ๒๘ บริษัท แจ้งรายชื่อผู้ประสงค์ที่จะเดินทาง ๘,๑๗๘ คน บริษัทที่มาลงทะเบียนแต่ชำระค่าใช้จ่ายเพียงบางส่วนจำนวน ๒๓ บริษัท แจ้งรายชื่อผู้ประสงค์ที่จะเดินทาง ๘,๑๗๘ คน และบริษัทที่ไม่แจ้งข้อมูลใด ๆ เลย จำนวน ๓ บริษัท ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ที่ได้ชำระค่าใช้จ่ายครบถ้วนแล้วรวมทั้งผู้ที่ได้ชำระค่าใช้จ่ายไปเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง เป็นกลุ่มบุคคลที่น่าจะมีความแน่นอนในการเดินทางไปเข้าร่วมประกอบพิธีฮัจญ์ ซึ่งจากยอดดังกล่าวรวมแล้วมีจำนวนประมาณ ๑๖,๐๐๐ คน ในขณะที่ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้ให้จำนวนผู้ได้รับสิทธิ์เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์จากประเทศไทยเพียง ๑๓,๐๐๐ คน

๓) การดำเนินการเช่าที่พัก และเรื่องสายการบิน

(๑) การจัดหาที่พัก

การจัดหาที่พักสำหรับผู้แสวงบุญในสังกัดในเทศกาลฮัจญ์ประจำปี ๒๕๕๑

มีอยู่ ๒ รูปแบบ คือ

รูปแบบที่หนึ่ง ผู้แสวงบุญดำเนินการหาสถานที่พักเอง มีจำนวน ๘๑๐ คน ซึ่งผ่านผู้ประกอบกิจการฮัจญ์เป็นผู้จัดหาอาหารที่พัก

รูปแบบที่สอง ทางราชการโดยคณะกรรมการจัดหาที่พักสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ชาวไทยมุสลิมในเทศกาลฮัจญ์ประจำปี ๒๕๕๑ เป็นผู้ลงนามในสัญญาเช่าให้ตามหลักเกณฑ์การเช่าที่พักที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทยกำหนดไว้ เป็นผู้ดำเนินการให้มีจำนวนประมาณ ๑๒,๐๐๐ คน

มีการร้องเรียนจากสุญูดกล่าวหาว่าที่พักมีราคาแพงเกินกว่าความเป็นจริง ที่พักบางแห่งมีคุณลักษณะที่ไม่เป็นไปตามที่ประกาศในสื่อโฆษณา รวมทั้งที่พักบางแห่งมีระยะทางความไกลไกลไม่เท่ากันหรือมีสภาพที่แตกต่างกันแต่มีราคาเท่ากัน นอกจากนี้มีข้อกำหนดจำนวนผู้เข้าพักขั้นต่ำ ๓๐๐ คนต่อที่พัก ๑ หลัง ทำให้ผู้ประกอบการเกิดความยุ่งยากและค่าใช้จ่ายสูงขึ้น

การจัดที่พักสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ เป็นหลักการเกี่ยวกับการเดินทางไปท่องเที่ยวที่จะต้องสำรองที่พักไว้ก่อน ปัญหาการจัดที่พักของผู้แสวงบุญชาวไทยในอดีตบางส่วนไปหาเช่าเมื่อผู้แสวงบุญเดินทางไปถึงราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียแล้ว โดยให้ผู้แสวงบุญรออยู่บนรถ มีการนำผู้แสวงบุญเข้าพักอาศัยในที่แออัด ที่พักที่ไม่มีใบอนุญาต ตลอดจนไม่ทำสัญญาเช่าให้ถูกต้องตามระเบียบของกระทรวงฮัจญ์ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ส่งผลต่อทั้งภาพรวมของประชาชนที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ รัฐบาลซาอุดีอาระเบียจึงกำหนดให้ใช้สัญญาเช่าที่พักที่ถูกต้อง ประกอบการยื่นวีซ่าผู้แสวงบุญ โดยจะต้องมีที่พักที่ทำสัญญาเช่าถูกต้องตามจำนวนผู้แสวงบุญ สถานทูตซาอุดีอาระเบียจึงจะออกวีซ่าให้

(๒) สายการบิน

(๒.๑) การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย ได้กำหนดทำอากาศยานไว้รองรับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ไว้ทั้งหมด ๓ แห่ง ดังนี้

- ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ	จังหวัดสมุทรปราการ
- ทำอากาศยานหาดใหญ่	จังหวัดสงขลา
- ทำอากาศยานภูเก็ต	จังหวัดภูเก็ต

สืบเนื่องจากราคาน้ำมันที่แพงขึ้นในตลาดโลกทำให้อัตราค่าโดยสารนั้นมีราคาที่สูงขึ้นตามไปด้วย ทำให้เกิดปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์เหมาลำ (Charter Flight) ซึ่งเดินทางจากทำอากาศยานหาดใหญ่มีราคาสูงกว่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามตารางการบินปกติ (Schedule Flight) ของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีเที่ยวบินจากทำอากาศยานสุวรรณภูมิก่อนข้างมาก อันเป็นเหตุให้ผู้ประสงค์เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ประจำปี ๒๕๕๑ มีแนวโน้มว่าจะมาโดยสารเครื่องบินที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิเป็นจำนวนมากกว่าในอดีต ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในด้านต่าง ๆ ได้

เดิมได้มีแนวคิดการใช้ท่าอากาศยานหาดใหญ่วันละ ๑ เที่ยวบิน แต่ขณะนี้มิใช่สายการบินที่ให้บริการแก่ผู้เดินทาง ๒ สายการบิน ดังนั้นจึงมีการทำการบินวันละ ๒ เที่ยวบิน การบริหารจัดการช่วงเวลาบินควรห่างกัน ๔ ชั่วโมง แต่มีปัญหาคือประชาชนผู้เดินทางจะเดินทางมาจาก ระยะทางไกล ช่วงเวลาบินควรเป็นช่วงเวลาที่จะสะดวกแก่ผู้เดินทาง และระยะเวลาต่างกันของแต่ละเที่ยวบิน ต้องมีความห่างกัน เนื่องจากเพื่อเตรียมขั้นตอนการเตรียมความพร้อมและอำนวยความสะดวกในด้าน ต่าง ๆ แต่ถ้าหากระยะเวลาห่างกัน ๔ ชั่วโมง ก็ต้องดำเนินการตัดขั้นตอนบางขั้นตอนที่ไม่จำเป็นออกเพื่อ ลดระยะเวลาการดำเนินการ

ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินในส่วนของสายการบินอิหร่านแอร์ได้ กำหนดราคาแน่นอน แต่ได้มีการเตรียมการรองรับภาวะราคาน้ำมันจากตลาดโลก คือ หากราคาน้ำมัน เพิ่มขึ้น ๕๕๐ เซนต์ : ๑ แกลลอน ราคาบัตรโดยสารก็จะเพิ่มขึ้น และถ้าหากราคาน้ำมันลดลงก็จะลด ราคาบัตรโดยสารด้วย

ความคืบหน้าการดำเนินการของสายการบินอิหร่านแอร์ มี ประสพการณ์บินมาแล้วทั่วโลกได้มีการทดสอบการบินและมีการตรวจสอบอุปกรณ์ที่พร้อมจะให้บริการและ อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เดินทาง ขณะนี้ได้ดำเนินการทำนิติกรรมร่วมกันระหว่างบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) กับสายการบินอิหร่านแอร์เรียบร้อยแล้ว หากจะมีการเพิ่มจำนวนผู้เดินทางต้องมีการ ดำเนินการเพิ่มเที่ยวบินโดยต้องทำนิติกรรมและข้อตกลงเพิ่มเติม ซึ่งขณะนี้ขออนุมัติไว้ ๑๗ เที่ยวบิน และ พร้อมที่จะนำผู้เดินทางไปด้วยความปลอดภัย และถ้าหากมีปัญหาที่จะรับผิดชอบตามกฎหมาย

การลดค่าตัวการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของผู้แสวงบุญซึ่งใน ขณะนี้ราคาน้ำมันในตลาดโลกและในประเทศไทยราคาลดลง ทางบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ยินดี ที่จะลดค่าตัวให้แต่เงื่อนไขต้องเป็นไปตามที่บริษัทกำหนด และได้มีหนังสือแจ้งผลการลดราคาตัวเครื่องบิน สรุปรว่า บริษัทการบินไทยฯ ได้ประชุมร่วมกับคณะอนุกรรมการฯ และมีข้อตกลงที่จะปรับลดราคาหากมี การปรับลดราคาน้ำมัน บริษัท การบินไทยฯ ตกลงที่จะลดราคาตัวเครื่องบินจากราคาเดิม ๕๕,๒๐๐ บาท โดยจะลดราคาให้อีก ๒,๒๐๐ บาท ดังนั้น ราคาสุทธิเป็นเงิน ๕๓,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ มีประเด็นปัญหาคือ ไม่ สามารถคืนเงินให้กับผู้เดินทางโดยตรงได้

ในการจัดซื้อตัวเครื่องบินผู้ประกอบการเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อและ ชำระเงินแทนผู้เดินทาง ทั้งนี้รายชื่อผู้เดินทางจะปรากฏตามหน้าตั๋วเท่านั้น ดังนั้น ในการคืนเงินจึงมีปัญหา ว่าจะต้องคืนใบลดหนี้เป็นชื่อของผู้โดยสารและมอบให้ผู้โดยสารขณะขึ้นเครื่อง เพื่อให้ผู้โดยสารกลับมาขึ้น เงินในภายหลัง อีกทั้งเป็นการป้องกันปัญหาผู้เดินทางไม่ได้รับเงินส่วนลดคืน

สืบเนื่องจากปัจจุบันราคาน้ำมันในตลาดโลกมีการปรับตัวลดลง อย่างต่อเนื่องซึ่งบริษัทการบินไทยฯ ได้ปรับลดการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมน้ำมันเชื้อเพลิงในทุกเส้นทางบิน สำหรับเที่ยวบินระหว่างประเทศโดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑

ดังนั้น บริษัทการบินไทยฯ จึงได้ปรับลดอัตราค่าโดยสารเที่ยวบิน พิเศษฮัจย์ ประจำปี ๒๕๕๑/๕๒ โดยกำหนด ณ ราคาสุทธิ ๕๓,๐๐๐ บาท ต่อคน ซึ่งเป็นราคารวม Royalty Fee, ค่าประกันภัย, ค่าธรรมเนียม น้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าภาษีสนามบินจากหาดใหญ่และภูเก็ต และค่าภาษี สนามบินขาออก ณ เมืองเจดดาห์ ประเทศซาอุดีอาระเบียแล้วจึงไม่ต้องคืนเงินส่วนลดดังกล่าว

(๒.๒) สำหรับเครื่องบินและเที่ยวบิน รับ – ส่ง ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ซึ่งการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวไทยมุสลิม ในอดีตมีลักษณะการเดินทางแบบต่างคนต่างไป กระจัดกระจายเป็นกลุ่มเล็ก ผู้แสวงบุญต้องเดินทางไปขึ้นเครื่องที่กรุงเทพฯ เกิดความไม่สะดวกกับผู้เดินทาง ญาติพี่น้องที่ไปส่ง ตลอดจนการดูแลอำนวยความสะดวก การบริหารจัดการ ทั้งของฝ่ายไทย และฝ่ายซาอุดีอาระเบีย

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย จึงได้หาทางแก้ปัญหาในเรื่องนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่พี่น้องชาวไทยมุสลิม โดยเฉพาะพี่น้องมุสลิมที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งต้องเดินทางไปสนามบินที่กรุงเทพฯ เพียงแห่งเดียวจึงได้จัดการเดินทางของผู้แสวงบุญเป็น ๒ รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ ๑ เที่ยวบินพิเศษ โดยมติคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ได้มีมติให้กระทรวงคมนาคม โดยบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเที่ยวบินพิเศษขนส่งผู้แสวงบุญจากท่าอากาศยานหาดใหญ่และท่าอากาศยานภูเก็ต บินตรงไปยังเมืองเจดดาห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ส่งผลให้ชาวไทยมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับความสะดวกในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ญาติพี่น้องได้มีโอกาสรับส่งได้อย่างทั่วถึง และลดระยะเวลาในการเดินทาง เนื่องจากเป็นการบินตรงไปยังราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย โดยไม่แวะพักระหว่างทาง สัมภาระไม่สูญหาย การดูแลอำนวยความสะดวก การบริหารจัดการสามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากผู้แสวงบุญเดินทางแต่ละเที่ยวบินมีจำนวนมาก ซึ่งต่างจากเที่ยวบินปกติ ที่มีจำนวนผู้เดินทางไม่แน่นอน ยากลำบากในการดูแล การเตรียมการต้อนรับ

รูปแบบที่ ๒ เที่ยวบินปกติ เป็นการเดินทางกับเที่ยวบินที่ทำการบินในเส้นทางกรุงเทพฯ ไปยังประเทศซาอุดีอาระเบีย เพื่อให้การอำนวยความสะดวกแก่ผู้แสวงบุญได้อย่างทั่วถึงจึงขอความร่วมมือจากสายการบินต่าง ๆ และผู้ประกอบการฮัจย์ในการจัดให้ผู้แสวงบุญเดินทางเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๔๕ – ๕๙ คน เพื่อให้ผู้แสวงบุญเมื่อเดินทางถึงสนามบินเจดดาห์แล้วสามารถเดินทางขึ้นรถไปยังเมืองมักกะห์หรือเมืองมะดีนะห์ได้

(๒.๓) สำหรับอัตราค่าบริการเครื่องบิน ผู้ประกอบการเรียกเก็บค่าพาหนะแพงเกินไป แต่ค่าพาหนะนี้ขึ้นอยู่กับราคาสายการบินกำหนดก่อน เช่น ปี ๒๕๕๑ การบินไทย กำหนด ๕๘,๐๐๐ บาท / ต่อเที่ยวบินไปกลับ ปัญหาว่าการบินไทยเป็นสายการบินหลักที่จะต้องขนส่งผู้คน ตามมติคณะรัฐมนตรี ให้เป็นนโยบายหลัก เมื่อการบินไทยตั้งราคาสูง สายการบินอื่นก็ถือการบินไทยเป็นหลัก เลยทำให้ราคาของสายการบินอื่นแพงขึ้น ควรจะลดราคาลงได้อีก โดยดูค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง

ตารางเที่ยวบินของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

TG HAJJ FLIGHT SCHEDULE YEAR 2008/09

No.	HDY MCT - JED				JED - MCT - HDY			
	Flight	D/M/Y	HDY	JED	Flight	D/M/Y	JED	HDY
1	TG8500	30Oct08	1230/1400	2135	TG8801	14Dec08	1930	0935*/1035
2	TG8502	31Oct08	1230/1400	2135	TG8803	15Dec08	1930	0935*/1035
3	TG8504	1Nov08	1230/1400	2135	TG8805	16Dec08	1930	0935*/1035
4	TG8506	02Nov08	1230/1400	2135	TG8807	17Dec08	1930	0935*/1035
5	TG8508	03Nov08	1230/1400	2135	TG8809	18Dec08	1930	0935*/1035
6	TG8510	04Nov08	1230/1400	2135	TG8811	19Dec08	1930	0935*/1035
7	TG8512	05Nov08	1230/1400	2135	TG8813	20Dec08	1930	0935*/1035
8	TG8514	06Nov08	1230/1400	2135	TG8815	21Dec08	1930	0935*/1035
9	TG8516	07Nov08	1230/1400	2135	TG8817	22Dec08	1930	0935*/1035
10	TG8518	08Nov08	1230/1400	2135	TG8819	23Dec08	1930	0935*/1035
11	TG8524	11Nov08	1230/1400	2135	TG8835	26Dec08	1930	0935*/1035
12	TG8526	12Nov08	1230/1400	2135	TG8837	27Dec08	1930	0935*/1035
13	TG8528	13Nov08	1230/1400	2135	TG8839	28Dec08	1930	0935*/1035

ตารางเที่ยวบินของสายการบินอิหร่านแอร์ (IranAir)

TG HAJJ FLIGHT SCHEDULE YEAR 2008/09

No.	HDY MCT - JED				JED - MCT - HDY			
	Flight	D/M/Y	HDY	JED	Flight	D/M/Y	JED	HDY
1	IR3410/3411	30Oct08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	14Dec08	2130	1330/1450
2	IR3410/3411	31Oct08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	15Dec08	2130	1330/1450
3	IR3410/3411	01Nov08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	16Dec08	2130	1330/1450
4	IR3410/3411	02Nov08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	17Dec08	2130	1330/1450
5	IR3410/3411	03Nov08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	18Dec08	2130	1330/1450
6	IR3410/3411	04Nov08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	19Dec08	2130	1330/1450
7	IR3410/3411	05Nov08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	20Dec08	2130	1330/1450
8	IR3410/3411	06Nov08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	21Dec08	2130	1330/1450
9	IR3410/3411	07Nov08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	22Dec08	2130	1330/1450
10	IR3410/3411	08Nov08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	23Dec08	2130	1330/1450
11	IR3410/3411	11Nov08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	26Dec08	2130	1330/1450
12	IR3410/3411	12Nov08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	27Dec08	2130	1330/1450
13	IR3410/3411	13Nov08	1605/1805	0430*	IR3410/3411	28Dec08	2130	1330/1450

๔) การดำเนินการขอวีซ่าให้กับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์

การออกวีซ่าให้กับผู้แสวงบุญที่ประสงค์จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียโดยสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทย ผู้ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์จะดำเนินการต้องยื่นเอกสารตามระเบียบการขอวีซ่าฮัจญ์ ดังนี้

(๑) หนังสือเดินทางที่มีอายุการใช้งานได้ไม่ต่ำกว่า ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่เดินทางออกจากประเทศไทย

(๒) ตั๋วเครื่องบินไป-กลับของทุกสายการบินที่มีการเดินทางไปราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

(๓) สำเนาทะเบียนสมรสสำหรับสามี ภรรยา

(๔) ใบรับรองเครือญาติ ต้องได้รับการรับรองจากสำนักจุฬาราชมนตรี

(๕) สูติบัตรของเด็กพร้อมสำเนา

(๖) ใบรับรองศาสนา ต้องได้รับการรับรองจากสำนักจุฬาราชมนตรี

(๗) ใบรับรองแพทย์ (สมุดสีเหลือง) รับรองการรับวัคซีน ACYW ๑๓๕ ป้องกันโรคไข้กาฬหลังแอ่นสำหรับผู้แสวงบุญทุกคนที่ต้องการเดินทางเข้าประเทศซาอุดีอาระเบีย

(๘) บัตรประจำตัวขาขาวของผู้แสวงบุญที่กรอกข้อความชัดเจน

(๙) แบบฟอร์มการขอวีซ่าที่กรอกข้อความชัดเจนพร้อมรูปถ่ายปัจจุบัน หน้าเต็ม ๗๐-๘๐ % จำนวน ๒ ใบ ขนาด ๔x๖ ซม. (ฉากหลังต้องเป็นสีขาวเท่านั้น)

(๑๐) รูปถ่ายปัจจุบัน จำนวน ๑๒ รูป ขนาด ๔x๓ ซม. สำหรับทำบัตรประจำตัวซึ่งจะใช้แทนหนังสือเดินทาง

(๑๑) สัญญาเช่าบ้าน

สำหรับกรณีความล่าช้าของการออกวีซ่าโดยสถานทูตซาอุดีอาระเบีย นั้น มีสาเหตุมาจากการออกหนังสือรับรองมุสลิมและหนังสือรับรองเครือญาติ (มะห์รอบ) ที่ต้องผ่านการรับรองจากอิหม่ามประจำมัสยิด คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และสำนักจุฬาราชมนตรี รวมทั้งต้องยื่นเอกสารประกอบการยื่นขอวีซ่าชุดเดียวกันต่อสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทย และที่กรมการศาสนา

ข้อค้นพบซึ่งเป็นปัญหาอยู่เนื่องนิตย์ เช่น เอกสารไม่ครบ เอกสารไม่ถูกต้อง การอนุมัติล่าช้า ไม่ครบองค์ประกอบของการอนุมัติวีซ่า เช่น กระบวนการเช่าที่พัก เป็นต้น เพราะฉะนั้น กระบวนการการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ จะต้องมีการขอวีซ่าผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ สถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทย ซึ่งในการยื่นขอวีซ่าผู้ประกอบกิจการฮัจญ์จะต้องนำหนังสือเดินทางและเอกสารของผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ให้กรมศาสนา ในฐานะสำนักเลขาธิการ คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทยตรวจสอบและประทับตรา ก่อนนำไปยื่นขอวีซ่า ณ สถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบียประจำประเทศไทย โดยได้กำหนดให้จัดทำเอกสาร ดังนี้

- (๑) จัดเรียงเอกสารหนังสือเดินทางเป็นกลุ่ม ๆ ละไม่เกิน ๖ คน
- (๒) หนังสือรับรองในนามบริษัท / ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- (๓) ในกรณีกลุ่มผู้ติดตาม ให้ประกอบด้วย คู่สามีภรรยา ๑ คู่ และผู้หญิงที่ติดตามจำนวนไม่เกิน ๓ คน (มีอายุไม่ต่ำกว่า ๔๕ ปี) และให้ผู้ชายซึ่งเป็นสามีลงชื่อยินยอมให้ติดตาม
- (๔) สำเนาเอกสารที่แสดงความสัมพันธ์ให้ชัดเจน และกรมการศาสนา
รับรองสำเนา

- (๕) ตัวเครื่องบินโดยสารฉบับจริง
- (๖) หนังสือเดินทางต้องมีอายุไม่น้อยกว่า ๖ เดือนก่อนเดินทางกลับ
- (๗) รูปถ่าย ขนาด ๒ นิ้ว พื้นหลังสีขาว
- (๘) การยื่นเอกสารให้ยื่นก่อนกำหนดวันเดินทางไม่น้อยกว่า ๒ อาทิตย์ และเรียงตามกำหนดการเดินทางของผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์

สำหรับการนำเอกสารไปยื่นต่อสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทยเพื่อให้เกิดความสะดวกและป้องกันการสอดแทรก ปลอมแปลงเอกสารในการไปยื่นขอวีซ่า และเกิดความเสียหายกับผู้ที่อยู่ในลำดับจำนวนผู้ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ กรมการศาสนา ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย จัดเจ้าหน้าที่ในการยื่นขอวีซ่าและประสานงานทางสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทยให้กับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ทุกคน

กรณีบุคคลต่างด้าวที่มีถิ่นพำนักอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงรายซึ่งถือหนังสือเดินทางสำหรับคนต่างด้าวไม่สามารถเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ได้ กรมการกงสุลชี้แจงว่า กรมการกงสุลได้ดำเนินการตามขั้นตอนและให้ความสนับสนุนทุกประการ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถไปเข้าร่วมประกอบพิธีฮัจญ์ได้ แต่ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียไม่ออกวีซ่า (VISA) ให้แก่บุคคลเหล่านั้น ซึ่งในการอนุญาตให้ผู้ใดเข้าออกประเทศถือเป็นนโยบายภายในที่เป็นเอกสิทธิ์ของแต่ละประเทศ โดยประเทศอื่นไม่สามารถแทรกแซงได้ ที่ประชุมจึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีเจ้าภาพในการทำหนังสือถึงกษัตริย์แห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียเกี่ยวกับประเด็นปัญหาดังกล่าวควบคู่ไปกับการผลักดันประเด็นดังกล่าวเข้าสู่ที่ประชุมของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์ เพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือให้กลุ่มบุคคลต่างด้าวได้รับสิทธิ์ในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ต่อไป โดยกรมการศาสนาชี้แจงว่ากรณีการทำหนังสือถึงกษัตริย์แห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียนั้น กรมการศาสนาจะสามารถเป็นเจ้าภาพทำได้ก็แต่โดยผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แล้วเท่านั้น นอกจากนี้ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยยังได้เสนอให้มีการขอแปลงสัญชาติให้แก่กลุ่มบุคคลต่างด้าวให้เป็นสัญชาติไทย ซึ่งจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อีกวิธีหนึ่ง

เนื่องจากโดยปกติการออกหนังสือเดินทางแล้ว ทางสำนักงานหนังสือเดินทางชั่วคราวจะออกให้เป็น "International Passport" บุคคลผู้ขอนั้นจะต้องมีเลขประจำตัวบัตรประชาชน ๑๓ หลักโดยจะออกให้มีอายุใช้งานเพียง ๒ ปี สำหรับพาสปอร์ตเหลือของคนต่างด้าวที่มีถิ่นพำนักในราชอาณาจักรไทยจะออกไป แต่ไม่มีเลข ๑๓ หลัก และสามารถที่จะเดินทางไปได้ในทุกประเทศ เมื่อไม่นานมานี้ทางราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียโดยสถานเอกอัครราชทูตประจำประเทศไทยได้มีหนังสือแจ้งต่อทางรัฐบาลไทยมีสาระสำคัญ ดังนี้

"ด้วยกองหนังสือเดินทางได้รับหนังสือจากสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบียประจำประเทศไทย ที่ ๒๒๓/๙๒/๑/๖ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๒ แจ้งว่า ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้ออกระเบียบด้านการตรวจลงตราให้ชาวไทยมุสลิมผู้ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ที่ประเทศซาอุดีอาระเบียต้องถือหนังสือเดินทางไทยแบบที่เป็น International Passport และขอรับการตรวจลงตราเข้าประเทศซาอุดีอาระเบีย"

ข้อสรุปต่อการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในเรื่องการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในเรื่องของสัญชาติสรุปได้ ดังนี้

(๑) ประสานกระทรวงมหาดไทย เพื่อทบทวนระเบียบที่เกี่ยวกับเรื่องสัญชาติ

(๒) การรวบรวมตัวเลขของชาวไทยมุสลิมที่ยังเป็นบุคคลต่างด้าวแต่ได้พำนักอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานเพื่อการดำเนินการเรื่องขอหนังสือเดินทางเฉพาะกรณีเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์

(๓) ประสานกระทรวงการต่างประเทศเพื่อขอความอนุเคราะห์ในเรื่องหนังสือเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์เป็นกรณีพิเศษ

๓.๓- กรอบที่ ๓ ผลการติดตามประเมินผลการจัดการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวก
สะดวกเกี่ยวกับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์

คณะอนุกรรมการฯ ได้ติดตามและประเมินผลการจัดการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกกับผู้แสวงบุญที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ โดยการศึกษาดูงานและการเตรียมความพร้อมของท่าอากาศยานหาดใหญ่ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ รวมทั้งเดินทางไปศึกษาดูงานและขอปรึกษาหารือกับคณะอุปทูตซาอุดีอาระเบีย ณ สถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทยและรับทราบปัญหาของชาวไทยมุสลิมทางภาคเหนือ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) ผลการติดตามและประเมินผลการจัดแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จังหวัดสมุทรปราการ

ผู้อำนวยการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ชี้แจงถึงสถานที่ที่จัดเตรียมไว้รองรับผู้ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์จะเป็นชั้นล่างของท่าอากาศยานฯ ซึ่งสามารถจุคนได้ประมาณ ๔,๐๐๐ คน มี

ห้องน้ำ ห้องละหมาด ห้องอาหาร มีลิฟท์ ๑ ตัว สำหรับคนกระเป่า จัดเตรียมรถสุขาเคลื่อนที่ไว้และจะมีห้องสำรองไว้อีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งสามารถจุคนได้ ๕๐๐-๕๐๐ คน มีเวทีสำหรับต้อนรับและจะทำพิธีส่งผู้ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ สิ่งที่น่าเป็นห่วงคืออาหาร ได้ประสานขอสถานที่จัดหาอาหารสำเร็จรูปโดยไม่เสียค่าสถานที่และจะจัดถึงขยะไสขยะเพื่อรองรับด้วยแล้ว

นอกจากนั้น การทำอากาศยานสุวรรณภูมิได้มีการจัดตั้งคณะทำงานในการอำนวยความสะดวก โดยคณะทำงานฯ ได้จัดประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงานราชการเพื่อเตรียมความพร้อมในการอำนวยความสะดวก เช่น จัดพื้นที่รองรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์และญาติ, ขอความอนุเคราะห์รถสุขาเคลื่อนที่จากกรุงเทพมหานคร, จัดเตรียมห้องละหมาด, และให้บริการด้านอื่น ๆ เช่น การบริการน้ำดื่ม ป้ายแนะนำและป้ายบอกทาง เป็นต้น และทำอากาศยานสุวรรณภูมิได้เชิญคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสมุทรปราการเข้าร่วมอำนวยความสะดวกโดยการให้ที่พักค้างคืนกับผู้โดยสารขึ้นเครื่องบิน โดยในจังหวัดสมุทรปราการมีมัสยิดอยู่จำนวน ๕ แห่ง

๒) ผลการติดตามและประเมินผลการจัดการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกของการทำอากาศยานขนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

(๑) ทำอากาศยานขนาดใหญ่ได้จัดเตรียมสถานที่ โดยใช้อาคารอเนกประสงค์เป็นหลักในการรองรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ และบริเวณด้านนอกอาคารได้รับความอนุเคราะห์เดินที่ที่พักจากศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เพื่อรองรับผู้เดินทางจำนวน ๓๐ เต็นท์พร้อมพัดลม โดยจะจัดเต็นท์ให้ทำละหมาดด้วย ซึ่งเป็นสัดส่วนระหว่างชายและหญิง และเพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกอึดอัดได้มีการแยกเต็นท์เป็นส่วน ๆ โดยไม่วางเต็นท์ติดกันในบริเวณเดียว

(๒) ปัจจุบันทำอากาศยานขนาดใหญ่มีห้องสุขาทั้งหมดประมาณ ๑๐๐ ห้อง (ภายนอกอาคาร จำนวน ๖๐ ห้อง และภายในอาคาร จำนวน ๕๐ ห้อง แลภายในอาคาร จำนวน ๕๐ ห้อง) และได้มีการจัดรถสุขาเคลื่อนที่เพิ่มเติม จำนวน ๔ คัน

(๓) ด้านการสาธารณสุข ภายในตัวอาคารอเนกประสงค์มีห้องพยาบาลเบื้องต้น และภายนอกอาคารจะมีจุดของเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำอยู่

(๔) มาตรการด้านความปลอดภัย บริเวณด้านนอกตัวอาคารมีการตั้งจุดตรวจค้นและได้จัดช่องทางเดินรถเป็นเส้นทางพิเศษ รวมทั้งจัดสถานที่จอดรถให้เป็นพิเศษบริเวณสนามฟุตบอล และจัดจุดพักรถให้ พอใกล้เวลาก็จัดรถบัสโดยสารไปยัง ณ อาคารพักผู้โดยสารของทำอากาศยาน โดยภายในอาคารจะมีการตรวจสอบตามระเบียบ อาทิ จุดชั่งน้ำหนัก จุดตรวจผู้โดยสาร จุดตรวจค้นร่างกาย การตรวจของตำรวจตรวจคนเข้าเมือง รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในด้านอื่นๆ อย่างเข้มงวด โดยได้รับความอนุเคราะห์จากตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา และเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี แต่มี ปัญหาและอุปสรรค คือสถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในวันที่ฝนตกจะทำให้การจราจรติดขัดมาก

(๕) ทำอากาศยานขนาดใหญ่อนุญาตให้มีการนำอาคารของชาวมุสลิมเข้ามาจำหน่ายในบริเวณทำอากาศยานได้ในราคาตามท้องตลาด เพื่อเป็นการบริการผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ และบรรดาญาติที่เดินทางมาส่งที่ท่าอากาศยานขนาดใหญ่

(๖) ในกรณีของผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ที่มีความประสงค์เดินทางโดยเที่ยวบินที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ แต่ต้องโดยสารเครื่องบินที่ทำอากาศยานขนาดใหญ่เพื่อเดินทางไปขึ้นเครื่องบินที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ หากมีการแจ้งให้ทราบว่ามีการเดินทางเป็นคณะก็จะจัดการอำนวยความสะดวกให้เป็นอย่างดี

ในการจัดพิธีอำนวยความสะดวกแก่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์โดยเที่ยวบินปรุมฤกษ์ในวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดย พลโท พิเชษฐ์ วิสัยจร แม่ทัพภาคที่ ๔ เป็นประธานในพิธีส่งผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์เที่ยวปรุมฤกษ์ ณ ศูนย์อำนวยความสะดวกผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ท่าอากาศยานขนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยมีคณะทูตานุทูต จากประเทศมาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย และอุปทูตราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียประจำประเทศไทย ร่วมในพิธี

สำหรับเที่ยวบินปรุมฤกษ์มีผู้เดินทางทั้งสิ้น ๕๒๐ คน ท่ามกลางบรรยากาศที่อบอุ่นมีประชาชนเดินทางมาร่วมส่งญาติเป็นจำนวนมาก ขณะเดียวกัน ทางท่าอากาศยานขนาดใหญ่มีมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด

สำหรับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ที่เดินทางจากท่าอากาศยานขนาดใหญ่ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๗ เที่ยวบิน ในขณะที่จำนวนคนไทยที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ในปีนี้มีทั้งสิ้น ๑๓,๐๐๐ คน โดยมีสัดส่วนของชาวไทยมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มากที่สุด คือ ๗,๕๐๐ คน

๓) ผลการติดตามและประเมินผลการแก้ไขปัญหา รวมทั้งร่วมปรึกษารื้อกับอุปทูตซาอุดีอาระเบีย ณ สถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทย

(๑) แนวทางความช่วยเหลือ ทางราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้ดำเนินการเตรียมการรองรับไว้ทั้งด้านสถานที่พัก ด้านสาธารณสุข ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร เพื่อช่วยเหลืออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยไว้อย่างดีที่สุด

(๒) การปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินการและการประสานงานราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย มีการวางแผนการดำเนินการโดยคำนึงถึงการดูแลความสะดวกและความปลอดภัยเพื่อให้ผู้ที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์กลับมาสู่ครอบครัวอย่างปลอดภัย

(๓) ความเห็นต่อการจัดตั้งหน่วยงานอิสระเพื่อรับผิดชอบกิจการฮัจญ์ของประเทศไทย อุปทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทยสนับสนุนแนวคิดนี้ และให้ความเห็นต่อว่าในหลาย ๆ ประเทศได้มีการจัดตั้งหน่วยงานอิสระ และจัดตั้งกองทุนเพื่อดำเนินกิจการฮัจญ์โดยเฉพาะ

(๔) การขอเพิ่มโควตาของประเทศไทยในปีนี้ เนื่องจากขั้นตอนในการแจ้งจำนวนผู้เดินทางประกอบพิธีฮัจย์ได้สิ้นสุดลงแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงอาจส่งผลกระทบต่อจำนวนรวมทั้งหมดและจะกระทบถึงสถานที่พัก ความสะดวกและความปลอดภัย แต่ก็ยินดีที่จะติดต่อประสานงานให้อีกครั้ง

๔) ผลการติดตามและประเมินผลการรับทราบปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์เพื่อแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกแก่ชาวไทยมุสลิมทางภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดเชียงใหม่

สำหรับชาวไทยมุสลิมทางภาคเหนือที่ได้ย้ายมาตั้งถิ่นฐานในเป็นระยะเวลาานแล้วจะได้รับความช่วยเหลือพื้นฐานอยู่แล้วแต่สำหรับชาวมุสลิมที่ประสงค์จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ส่วนใหญ่แล้วติดปัญหาอยู่ ๒ เรื่อง คือ

(๑) เรื่องของสัญชาติ เพราะยังเป็นบุคคลไร้สัญชาติ

(๒) เรื่องความพร้อม เช่น สุขภาพ การเงินหรือการเตรียมตัวในการเดินทางเป็นต้น

สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาในเรื่องการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในเรื่องของสัญชาติสรุปได้ ดังนี้

(๑) ประสานกระทรวงมหาดไทย เพื่อทบทวนระเบียบที่เกี่ยวกับเรื่องสัญชาติ

(๒) การรวบรวมตัวเลขของชาวไทยมุสลิมในภาคเหนือเพื่อการดำเนินการเรื่องขอหนังสือเดินทางเฉพาะกรณีเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์สำหรับกลุ่มที่เป็นบุคคลต่างด้าว

(๓) ประสานกระทรวงการต่างประเทศเพื่อขอความอนุเคราะห์ในเรื่องหนังสือเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์เป็นกรณีพิเศษ

วัฒนธรรมจังหวัดเชียงใหม่กล่าวสรุปประเด็นการประชุมเพื่อนำข้อปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาเสนอต่อกรมการศาสนาเพื่อดำเนินการ ดังนี้

(๑) การดำเนินการในบางขั้นตอนต้องไปติดต่อผู้ประกอบการโดยตรงไม่ต้องผ่านกรมการศาสนาเพื่อเป็นการลดขั้นตอนและความสะดวกรวดเร็วแก่ผู้ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ยังนครเมกกะ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

(๒) ขอให้คณะกรรมการวิสามัญติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้นำประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ได้จากการประชุมแจ้งโดยตรงต่อกรมการศาสนา

(๓) การทำงานของวัฒนธรรมเชียงใหม่กับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเชียงใหม่มีการประสานงานเพื่อให้ความช่วยเหลือต่อผู้ประสงค์จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ และการจัดตั้งองค์กรศาสนิกสัมพันธ์เชียงใหม่ เพื่อความเข้าใจอันดีต่อกัน

(๔) ขอความอนุเคราะห์คณะกรรมการวิสามัญฯ ให้นำข้อมูลและการทำงาน
ของศาสนิกสัมพันธ์เชียงใหม่ไปเผยแพร่ต่อสาธารณชนในวงกว้างเพื่อจะเป็นหนึ่งในแนวทางของการแก้ไข
ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

บทสรุปการเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการวิสามัญฯ ติดตาม เร่งรัด
ประเมินผลการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมกับคณะอนุกรรมการติดตามและ
ประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจย์ เพื่อรับทราบปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของชาวไทย
มุสลิมทางภาคเหนือ จากที่ไปรับทราบปัญหาจะเกิดจากการที่ประชาชนชาวไทยมุสลิมทางภาคเหนือส่วน
ใหญ่แล้วจะมีเชื้อสายจันยูนาน พม่า หรือบังคลาเทศ จึงทำให้บางส่วนคงเป็นคนต่างด้าว ซึ่งเป็นผลให้
ได้รับหนังสือเดินทางเล่มสีเหลืองที่ไม่ใช่ International Passport ทำให้เดินทางเข้าราชอาณาจักร
ซาอุดีอาระเบียได้มีใบประกอบพิธีฮัจย์ไม่ได้ เนื่องจากทางราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้มีหนังสือถึง
กระทรวงการต่างประเทศมีใจความสำคัญว่า “ผู้ที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย
ต้องถือหนังสือเดินทางไทยแบบ International Passport และขอรับการตรวจประทับตราเข้าประเทศจากสถาน
เอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทย” ดังนั้น คณะกรรมการวิสามัญฯ และผู้เข้าร่วมประชุม
ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ๓ แนวทางคือ ประสานกระทรวงมหาดไทย กระทรวงการ
ต่างประเทศ และรวบรวมรายชื่อผู้ที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในพื้นที่ภาคเหนือเพื่อขอความ
อนุเคราะห์จากกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการต่างประเทศผ่อนปรนช่วยเหลือกลุ่มบุคคลดังกล่าว
ต่อไป

๔) ผลการจัดสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “ฮัจย์สำหรับคนไทย : ระบบ มาตรการ
และมาตรฐานการดำเนินการ” (ครั้งที่ ๑) ณ โรงแรมหาดใหญ่พาราไดซ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัด
สงขลา

สรุปปัญหาการดำเนินการกิจการฮัจย์ ดังนี้

(๑) โควตา การคำนวณจำนวนโควตา ควรกำหนดจำนวนสูงสุดให้แน่นอน
ก่อนจึงจะนำไปเจรจากับประเทศซาอุดีอาระเบีย เพราะการไม่ทราบจำนวนตัวเลขที่แน่นอนจึงทำให้มีความ
ไม่แน่นอนในการเจรจา ประเทศซาอุดีอาระเบียจึงไม่มีข้อมูลที่แน่นอนของสูงสุดในการพิจารณา ดังนั้น
จึงต้องหาตัวเลขที่ชัดเจนก่อนไปเจรจาซึ่งในแต่ละปีมีการเจรจาและกำหนดตัวเลขที่ ๑๓,๐๐๐ คนแต่
อาจจะยังไม่เพียงพอต่อสูงสุดที่มีความประสงค์จะเดินทางจึงมีการขอโควตาพิเศษ ซึ่งการขอโควตาเพิ่ม
ในระยะกระชั้นชิดการบริหารจัดการจะมีปัญหาเป็นอย่างมาก

(๒) เที่ยวบิน ระหว่าง Chatter Flight และ Schedule Flight มีความแตกต่างกัน คือ

(๒.๑) Chatter Flight เป็นการเดินทางในลักษณะหมู่คณะซึ่งสามารถบริหารจัดการได้สะดวกรวดเร็ว ผู้ที่ไปรอรับที่นครมักกะห์จะทราบว่าขุญญาตจะเดินทางไปในวันเวลาใด ซึ่ง จะดำเนินการต้อนรับและอำนวยความสะดวกได้ง่าย

(๒.๒) Schedule Flight เป็นการเดินทางในลักษณะไปกันเองเป็นส่วนตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนที่นั่งจะมีรองรับได้มากน้อยเพียงใดในแต่ละเที่ยวบินทำให้การบริหารจัดการมีความ ยุ่งยาก บางครั้งสัมภาระกับขุญญาตจะไปคนละทางกัน

สาเหตุของการที่มีเที่ยวบิน ๒ ลักษณะนี้เนื่องจากการเดินทางในลักษณะ Chatter Flight มีราคาเที่ยวบินที่พึงประสงค์ของทุกคน สำหรับการเดินทางในลักษณะ Schedule Flight มี ราคาถูกกว่าและสามารถไปเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ได้ที่สำคัญ การบริหารการเดินทางช่วง ๑๐ วันแรก การจับสลาก สายการบินไทย ขุญญาตที่จับสลากได้เที่ยวแรกต้องการเดินทางไปก่อน การอำนวยความสะดวกในด้าน ต่าง ๆ จะดีกว่า และคนที่จับสลากเที่ยวท้ายจะคิดว่าจะไปเที่ยวท้ายหรือหาสายการบินอื่นดี เนื่องจากเวลา ไปเที่ยวหลัง ราคาบ้านพักจะแพง

(๓) การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเช่าที่พัก มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์ มีหน้าที่เข้าไปดูแลการดำเนินการร่วมกับกรมการศาสนาโดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีนายมุข สุโลมาน เป็น ผู้แทนร่วมกับกรมการศาสนา การดำเนินการจะค้ำนึ่งถึง ๒ เรื่อง คือ

(๓.๑) สัญญาเช่าจะมีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์เข้าไปดูแล

(๓.๒) บ้านเช่าเป็นไปตามระเบียบกติกาของประเทศซาอุดีอาระเบียที่วางไว้หรือไม่ เช่นบ้านถูกสุขลักษณะหรือไม่ มีเครื่องอุปโภคตามที่กำหนดไว้หรือไม่ จำนวนตารางเมตรกับ จำนวนคนที่เข้าพักมีความเหมาะสมหรือไม่

(๔) การบริหารจัดการในด้านอื่น ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ขุญญาต

แนวทางความสำเร็จของระบบ มาตรการและมาตรฐานการดำเนินการของกระบวนการ เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์

๑) การระบุจำนวนโควตาของขุญญาต หมายความว่า จากที่ทางราชอาณาจักร ซาอุดีอาระเบียให้จำนวนโควตาแก่ประเทศไทยตามที่มีการเจรจาซึ่งจะเป็นจำนวน ๑๓,๐๐๐ คน หรือ ๑๕,๐๐๐ คน ประเทศไทยต้องหยุดที่จำนวนโควตานั้นโดยการให้สิทธิ์ในการลงทะเบียนแก่ขุญญาต แซะห์ และผู้ประกอบการโดยวิธีการที่เป็นธรรม โปร่งใสแก่ทุกฝ่าย

ในกรณีที่เมื่อมีผู้ที่ลงทะเบียนเกินจำนวนโควตาที่ประเทศไทยได้รับก็ให้นำจำนวน ลงทะเบียนที่เกินโควตาในปีที่ลงทะเบียนนั้นเลื่อนไปในปีต่อไปและจะได้รับสิทธิ์ก่อนรวมทั้งค้ำนึ่งถึงบุคคล ที่ยังไม่เคยเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ดังนี้

LIART

(๑) คนที่ไม่เคยเดินทาง

(๒) เดินทางมาแล้ว

(๓) บุคคลสำคัญ

โดยบุคคลที่จะได้รับสิทธิ์ในโควตานั้นจะต้องอยู่บนเงื่อนไขของความพร้อม
ความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นหลัก

๒) การจัดเช่าหออาคารสถานที่พักสำหรับสุจริตชน ซึ่งมีสภาพที่พักแบบกระจัดกระจาย
ทำให้ยากแก่การจัดการ บางแห่งมีการพักแบบแออัด บางแห่งไม่มีเตียงนอน บางแห่งไม่ถูกสุขลักษณะ
บางแห่งเป็นอาคารที่ไม่มีใบอนุญาต ไม่ดูแลจัดส่งสุจริตชนให้เรียบร้อย และนำคนต่างชาติที่ไม่ใช่สัญชาติ
ไทยเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ รวมทั้งยังมีการนำบุคคลอื่นเข้ามาพักในอาคารที่สุจริตชนพักอยู่ด้วยซึ่งเป็น
ปัญหาที่ทำให้สุจริตชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันเพื่อหาแนวทางแก้ไข ดังนี้

(๑) การจัดหาที่พักควรให้เป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการทั้งเรื่องการจัดต่อจัดหาการ
เช่าทำสัญญาเช่าและการจ่ายค่าเช่า โดยให้การกำหนดคุณภาพและค่าเช่าบ้านพักเป็นไปตามหลักตลาด
และการแข่งขันด้านการบริการ เนื่องจากปัจจุบัน มาตรฐานบ้านพักถูกควบคุมจากราชอาณาจักร
ซาอุดีอาระเบียอยู่แล้ว

(๒) ควรมอบหมายให้กงสุลไทย เป็นหัวหน้าคณะในการเข้าทำสัญญาเช่าบ้านพัก
เนื่องจากมีฐานะตำแหน่งอันเป็นที่ยอมรับเชื่อถือจากราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียและมีความสามารถ
ด้านการสื่อสารทั้งภาษาอาหรับและภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี

(๓) การใช้เงินกองทุนจำนวน ๓๐๐ ล้านบาท จะต้องมิกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่
ชัดเจนซึ่งทำให้อธิบดีกรมการศาสนาสามารถอนุมัติได้เลย เพื่อจะได้ไม่เกิดปัญหาในเชิงกฎหมายตามมาใน
ภายหลัง

(๔) อะมีรุลฮัจญ์ และคณะผู้อำนวยความสะดวกควรเข้าไปดูแลจำนวนสุจริตชนที่เข้าพัก
หากพบว่าสุจริตชนไม่ได้รับความสะดวกในการเข้าพักให้ดำเนินการช่วยเหลือโดยประสานงานกับทาง
หน่วยงานกำกับดูแลบ้านพักของราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย หากพบว่า ผู้ประกอบการปฏิบัติไม่ถูกต้อง
ตามระเบียบ

๓) การกำหนดมาตรการ และมาตรฐานของหัวหน้ากลุ่มหรือแซะห์ ซึ่งบางกลุ่มขาด
นักวิชาการศาสนาที่จะให้ความรู้และคำแนะนำ บางกลุ่มเห็นแก่ผลประโยชน์ทางธุรกิจมากกว่าประโยชน์
ของสุจริตชนและความถูกต้อง บางกลุ่มนำจำนวนสุจริตชนเป็นข้อต่อรองกับผู้ประกอบการและการไม่มี
สัญญาระหว่างผู้นำกลุ่ม (แซะห์) กับสุจริตชน ทำให้เป็นเรื่องยากที่จะตรวจสอบหรือติดตามสิทธิประโยชน์
ระหว่างกัน

๔) การแลกตราฟค่าใช้จ่ายในการประกอบพิธีฮัจญ์ คือ ตราฟค่าอาหารที่มินาและอา
ราฟาห์ ตราฟค่าธรรมเนียมการขอวีซ่า ค่าธรรมเนียมเข้าเมือง เป็นต้น ซึ่งธนาคารที่เป็นผู้รับ
แลกตราฟนั้นจะต้องดำเนินการอย่างโปร่งใส และตรวจสอบกระบวนการโอนเงินต่าง ๆ เมื่อเกิดปัญหาขึ้น

LI RT

๕) ความเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาฮัจญ์ ดังนี้

๕.๑) ความเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาฮัจญ์ซึ่งเป็นศาสนบัญญัติ สำหรับฮัจญ์แล้วเป็นหลักปฏิบัติหนึ่งในห้าประการของศาสนาอิสลามซึ่งกำหนดให้ผู้นับถือต้องไปประกอบพิธีฮัจญ์ครั้งหนึ่งในชั่วชีวิต (ถ้ามีความพร้อมและความสามารถ) เพราะฮัจญ์เป็นการรวมตัวของมนุษยชาติที่มีจำนวนมากที่สุดที่สามารถรวบรวมประชาคมโลกต่างชาติพันธุ์ สีผิว ภาษา และวัฒนธรรม มุสลิมทุกคนมีความประสงค์จะประกอบพิธีฮัจญ์สักครั้งในชีวิตหากมีความสามารถเป็นการปฏิบัติศาสนกิจที่ฟื้นฟูหลักศรัทธาสร้างจิตผูกพันกับอัลเลาะห์ นำหลักศรัทธาและปฏิบัติมาหลอมรวมในจิตใจทำให้จิตวิญญาณสะอาดบริสุทธิ์ปราศจากมลทินทั้งปวง และมุสลิมปรารถนาอย่างยิ่งในการประกอบพิธีฮัจญ์ คือ การได้รับฮัจญ์มั้บบูรที่ไม่มีผลตอบแทนใด ๆ ที่คู่ควร เว้นแต่สรวงสวรรค์ของอัลเลาะห์เท่านั้น

๕.๒) ความเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาฮัจญ์ต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สุญญาตที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ได้มีการเตรียมตัวและเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกายและสุขภาพ ความพร้อมทางการเงินซึ่งจะเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป-กลับ และระหว่างการอยู่ในระหว่างประกอบพิธีฮัจญ์ ความพร้อมด้านเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง เป็นต้นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเช่น คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย กรมการศาสนาและสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด กระทรวงวัฒนธรรม กรมการปกครอง โดยฝ่ายปกครองอำเภอและจังหวัด กระทรวงมหาดไทย กรมการกงสุล สำนักงานหนังสือเดินทาง กระทรวงการต่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด บริษัท ทำอากาศยานแห่งประเทศไทย จำกัด แซะห์ ผู้ประกอบการกิจการฮัจญ์ เป็นต้น

๕.๓) ความเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาฮัจญ์ต่อการบรรลุเป้าหมาย ๕ ประการ คือ ปังเจกบุคคล ครอบครัว สังคม ประเทศชาติ และประชาชาติ ซึ่งทุกส่วนที่เกี่ยวข้องต้องทำงานหนักเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวโดย มีปัจจัย ๔ อย่าง

(๑) ความสามารถและความพร้อมของสุญญาต แซะห์ และผู้ประกอบการหรือทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องสามารถแต่ไม่ใช่ทุกคนต้องไป

(๒) สุญญาต แซะห์ และผู้ประกอบการต้องสนองตอบต่อจุดประสงค์ของอัลเลาะห์

(๓) ปัจจัยความสามารถ คือ ความรู้เรื่องฮัจญ์ เพื่อทำความเข้าใจและแนวปฏิบัติอื่น ๆ ตลอดการประกอบพิธีฮัจญ์

(๔) ปัจจัยความสามารถทางการเงิน สำหรับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ประมาณ ๙๐,๐๐๐-๑๕๐,๐๐๐ บาทต่อคน

๕.๔) ความเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาฮัจญ์ต่อแนวทางการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง โดยการปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๒๔ เพื่อ

LIART

- (๑) พลิกมิติบทบาทของอะมิรุสฮัจย์
- (๒) ปรับปรุงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการฮัจย์
- (๓) แก้ไขระเบียบกองทุนให้มีความยืดหยุ่นกว้างขวางกว่าที่เป็นอยู่

๖) การเตรียมความพร้อมและอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่

ประเด็นเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่พบว่าเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ไปทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่สุญูดนั้น ไม่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะ

- ๖.๑) ขาดประสบการณ์(ไม่สนใจเรียนรู้)
- ๖.๒) ไม่มีความถนัดในการใช้ภาษา
- ๖.๓) ได้รับการคัดเลือกมาอย่างไม่เหมาะสม

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ประเทศซาอุดีอาระเบียได้กำหนดจำนวนคณะผู้แทนฮัจย์ให้จำนวน ๑๓๐ คน การสรรหาคณะผู้แทนฮัจย์ไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคัดเลือกคณะผู้แทนฮัจย์ โดยพิจารณาจากลักษณะงานที่ต้องไปปฏิบัติตามความจำเป็น โดยแบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ อะมิรุสฮัจย์ และคณะผู้ประสานงาน กับหน่วยงานของประเทศซาอุดีอาระเบีย	จำนวน ๒๒ คน
กลุ่มที่ ๒ กลุ่มพยาบาลไทย	จำนวน ๑๕ คน
กลุ่มที่ ๓ ผู้ประกอบกิจการฮัจย์	จำนวน ๔๘ คน
กลุ่มที่ ๔ หน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติงาน	จำนวน ๒๕ คน

๗) การเตรียมความพร้อมและอำนวยความสะดวกการเดินทางในการประกอบกิจการฮัจย์ ประจำปี ๒๕๕๑

สำหรับเทศกาลฮัจย์ ปี ๒๕๕๑ มีนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย เป็นผู้ประกอบกิจการการรับจัดบริการขนส่งในกิจการฮัจย์ จำนวน ๙๓ ราย สรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

- (๑) ปัญหาค่าใช้จ่ายแพงเกินไป ดูตารางเปรียบเทียบ

ค่าใช้จ่ายระหว่างไทย – มาเลเซีย

(บาท)

	ไทย	มาเลเซีย
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย	๑๑๐,๐๐๐ - ๑๓๐,๐๐๐ ๑๒๐,๐๐๐	๙๘,๐๐๐ - ๑๑๐,๐๐๐ ๑๐๔,๐๐๐

LI RT

(๒) ปัญหาในปี ๒๕๕๑ จำนวนผู้แสวงบุญที่ลงทะเบียนและยื่นวีซ่ามี ดังนี้

(๒.๑) จำนวนผู้แสวงบุญลงทะเบียนในระบบออนไลน์

ลงทะเบียนทั้งหมด	๑๙,๖๘๐	คน
ยกเลิก	๓,๙๘๓	คน
จำนวนในระบบออนไลน์	๑๕,๗๙๗	คน
ได้รับโควตาจากราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย	๑๕,๐๐๐	คน
ผู้แสวงบุญสำรอง	๗๙๗	คน

(๒.๒) ยื่นขอวีซ่าและจำนวนผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์

ผู้แสวงบุญยื่นขอวีซ่าผ่านกรมการศาสนา	๑๓,๙๒๕	คน
ยกเลิกหลังจากได้รับวีซ่าแล้ว	๗๗	คน
ผู้แสวงบุญที่เดินทางผ่านกรมการศาสนา	๑๓,๘๔๘	คน
ยื่นขอวีซ่าไม่ผ่านกรมการศาสนา	๙๓๑	คน
รวมผู้แสวงบุญเดินทางทั้งหมด	๑๔,๗๗๙	คน

(๒.๓) การเดินทางในปีนี้เกิดการล่าช้าและไม่เป็นไปตามตารางกำหนดเวลามี

ปัญหา

๔. สรุปผลการพิจารณาศึกษาติดตามประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจญ์

ผลการพิจารณาศึกษาการติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจญ์ ตามกรอบอำนาจหน้าที่และกรอบทิศทางการทำงาน ๔ กรอบ สามารถสรุปสภาพของปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ได้ ดังนี้

๔.๑ กรอบที่ ๑

การติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ. ๒๕๒๕ ปรากฏว่ามีปัญหาในเรื่องของการอำนวยความสะดวก การควบคุมการบริหารจัดการเกี่ยวกับกิจการฮัจญ์ที่ยังไม่มีความรัดกุมเพียงพอและไม่ทันต่อสภาพปัญหาที่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของเศรษฐกิจสังคมซึ่งได้ก่อให้เกิดสภาพปัญหาต่างๆ เช่น

๑) ปัญหาการลงทะเบียนรายชื่อผ่านระบบคอมพิวเตอร์ของกรมการศาสนาซึ่งผู้ประกอบการบางรายถูกยกเลิกรายชื่อทั้งที่มีการตอบรับจากระบบคอมพิวเตอร์หลังจากการกรอกข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว

๒) ปัญหาการทุจริตจัดหาที่พักซึ่งทางราชการเป็นผู้ลงนามในสัญญาเช่าที่พักซึ่งทำให้ผู้แสวงบุญประสบสภาพความลำบาก เช่น ที่พักไกล และมีความแออัด เป็นต้น

๓) ปัญหาที่อะมีรุลฮัจญ์ซึ่งหมายถึงผู้นำชาวไทยผู้นับถือศาสนาอิสลามเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ มีอำนาจในการควบคุมดูแลกระบวนการต่างๆ ไม่ชัดเจนและงบประมาณไม่เพียงพอ

LIART

๔.๒ กรอบที่ ๒

การติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในทุกขั้นตอนของกระบวนการ มีประเด็นสภาพปัญหา ดังต่อไปนี้

๑) การรวบรวมรายชื่อเพื่อลงทะเบียนของผู้เดินทางจากโควตาและโควตาที่ได้รับเพิ่มเติม โดยส่วนใหญ่ในแต่ละปีทางราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้ให้โควตาแก่ประเทศไทยประมาณ ๑๓,๐๐๐ คนต่อปี แต่มีผู้ประสงค์จะเดินทางและได้ลงทะเบียนไว้ประมาณ ๑๘,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ คนต่อปี จึงทำให้มีผู้แสวงบุญที่ไม่ได้เดินทางในแต่ละปีจากโควตาประมาณ ๔,๐๐๐-๕,๐๐๐ คน ซึ่งต่อมากจะมีการเรียกร้องให้ขอโควตาพิเศษเพิ่มเติม โดยที่ทางราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียจะเพิ่มโควตาพิเศษแก่ประเทศไทยประมาณ ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ คนต่อปี จึงทำให้เกิดปัญหาการขอวีซ่า การทำสัญญาเช่าที่พัก และติดต่อสายการบินของฮัจญ์หรือผู้ประกอบการไม่สามารถดำเนินการได้ทันสำหรับโควตาที่ได้รับเพิ่มเติมในภายหลัง

๒) การลงทะเบียนรายชื่อผ่านระบบคอมพิวเตอร์ของกรมการศาสนาซึ่งผู้ประกอบการบางรายถูกยกเลิกรายชื่อทั้งที่มีการตอบรับจากระบบคอมพิวเตอร์หลังจากการกรอกข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์แล้วแต่ภายหลังกลับไม่ปรากฏรายชื่อในโควตา โดยเป็นการลงทะเบียนข้อมูลให้กับผู้ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ผ่านระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์เว็บไซต์ www.hajthailand ตามระเบียบของกรมการศาสนาอย่างถูกต้อง

๓) การดำเนินการเช่าที่พักสำหรับผู้แสวงบุญทั้งที่ผู้แสวงบุญได้ดำเนินการทำสัญญาเช่าที่ตัวเอง และทางราชการเป็นผู้ลงนามในสัญญาเช่าที่พัก ซึ่งทำให้ผู้แสวงบุญประสบสภาพความยากลำบากในขณะที่อยู่ที่นครเมกกะ เช่น กรณีไม่ได้พักในที่พักที่ทำสัญญาไว้ การเรียกเก็บค่าที่พักเท่ากันทุกรายทั้งที่ระยะทางใกล้ไกลต่างกัน สภาพบ้านพักมีความแตกต่างกัน มีความแออัดของผู้เข้าพัก การเดินทางจากที่พักไปประกอบพิธีฮัจย์ลำบากเพราะที่พักอยู่ไกล

๔) เรื่องสายการบินที่รับส่งผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ โดยค่าตัวโดยสารที่มีราคาแพงเนื่องจากราคาน้ำมันสูงขึ้นตามกลไกของตลาดโลก เมื่อภายหลังปรากฏว่าราคาน้ำมันได้ลดลง จึงทำให้บริษัท การบินไทย จำกัด(มหาชน) และสายการบินอิหร่านแอร์ได้ลดอัตราค่าโดยสารลง แต่ไม่สามารถคืนส่วนต่างค่าโดยสารเครื่องบินดังกล่าวให้กับผู้โดยสารได้โดยตรงเพราะในการจัดซื้อตัวเครื่องบินผู้ประกอบการเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อ

๕) การดำเนินการขอวีซ่าให้กับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ซึ่งจะต้องยื่นเอกสารตามระเบียบการขอวีซ่าฮัจย์ที่ปรากฏว่ามีปัญหามาก คือ เรื่องสัญญาเช่าที่พัก และเรื่องสัญชาติของคนต่างด้าวทางภาคเหนือ เพราะทำให้เกิดความล่าช้าในการขออนุญาตวีซ่าหรือไม่สามารถออกวีซ่าได้ เนื่องจากสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทยจะไม่ออกวีซ่าเข้าประเทศให้ ในกรณีของผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ไม่มีสัญญาเช่าที่พัก และกรณีคนต่างด้าวทางภาคเหนือซึ่งยังไม่มี International Passport ที่ออกให้โดยกระทรวงการต่างประเทศของไทย

๔.๓ กรอบที่ ๓

การติดตามและประเมินผลการจัดการการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ซึ่งมีประเด็นสภาพปัญหา ดังนี้

จากที่ได้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับการจัดการการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ และทำอากาศยานหาดใหญ่ โดยส่วนใหญ่เป็นปัญหาการตรวจสัมภาระ การตรวจวีซ่าที่ต้องใช้ระยะเวลาการตรวจมากเพราะเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ที่มีจำนวนมากในแต่ละเที่ยวบิน การจัดเตรียมห้องละหมาด การบริการน้ำดื่ม การจัดทำป้ายแนะนำ การจัดทำป้ายบอกทาง จำนวนห้องสุขา และการอำนวยความสะดวกโดยการให้ที่พักค้างคืนสำหรับผู้รอขึ้นเครื่องบินในแต่ละวันไม่เพียงพอ

๕. สรุปข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการกิจการฮัจย์

คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาติดตามและประเมินผลการดำเนินการฮัจย์ มีข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

๕.๑ ข้อเสนอแนะปัญหาการดำเนินการกิจการฮัจย์

๑) ปัญหาโควตา ซึ่งเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดความล่าช้าและความไม่แน่นอน ดังนั้น คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย ควรดำเนินการให้ได้รับโควตาผู้แสวงบุญที่แน่นอนและแจ้งจำนวนโควตาที่แน่นอนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบตั้งแต่เนิ่น ๆ

๒) สถานที่พัก ด้วยการจะได้รับวีซ่าเข้าราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียอยู่บนเงื่อนไขที่ว่า ผู้แสวงบุญต้องมีอาคารสถานที่พักในนครเมกกะ และเมื่อได้สถานที่พักแล้วกลับพบว่าที่พักมีลักษณะที่ใกล้และไกล มีความแออัดของผู้เข้าพักอาศัย

๓) การลงทะเบียนออนไลน์ ผู้ประกอบการลงทะเบียนออนไลน์ให้กับสุญูดในสังกัดตามระเบียบของกรมการศาสนาแต่ภายหลังไม่ปรากฏรายชื่อในโควตาที่กรมการศาสนาประกาศจึงต้องมีมาตรการที่รัดกุมเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

๔) การขอวีซ่า การขอวีซ่าเพื่อเดินทางเข้าราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียมีขั้นตอนรายละเอียด และมีความล่าช้าสุญูดไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐสำหรับกรณีชาวมุสลิมทางภาคเหนือที่เป็นสัญชาติต่างด้าวที่ไม่มี International Passport ทำให้ไม่สามารถเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียได้

๕) การเตรียมความพร้อมอำนวยความสะดวกและด้านอื่น ๆ แนวทางแก้ไข ได้แก่ เปิดพื้นที่ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดประสานงานร่วมมือเพื่อกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาโดยให้มีหน่วยงานทำหน้าที่ประสานงานเพื่อการเตรียมความพร้อมอำนวยความสะดวกแก่ผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ที่ชัดเจนและเป็นอิสระ

๕.๒ แนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินการกิจการฮัจย์ในระยะยาว

๑) แนวทางการแก้ไขปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในเชิงนโยบาย ซึ่งเป็นภาพรวมของกระบวนการในการดำเนินการฮัจย์ในทุกขั้นตอน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ต้องมีการปรับปรุงอีกหลายประการ ดังต่อไปนี้

(๑) ควรให้ผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ กับคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย

(๒) การกำหนดมาตรฐานยังไม่มี ความชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติ เช่นเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ เช่น กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม และกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ภาคเอกชน เช่น ผู้ประกอบการกิจการฮัจย์ ผู้นำกลุ่ม (แซะห์) อีกทั้งยังไม่มีบทลงโทษสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

(๓) ควรมีการจัดสัมมนาเพื่อหาข้อยุติสำหรับทุกฝ่ายในเรื่องของพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ เช่น ผู้ประกอบการ ผู้แสวงบุญ (ฮัจญาด) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

(๔) ควรปรับปรุงขยายองค์กรที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับกิจการฮัจย์เป็นลักษณะองค์กรมหาชนเพื่อให้มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการมากขึ้น ทั้งนี้จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของฮัจย์ที่เปลี่ยนแปลงไป

(๕) ตำแหน่งอะมีรุลฮัจย์ ในพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ ต้องมีความชัดเจนว่ามีความสำคัญและแตกต่างกับตำแหน่งอื่นๆ อย่างไร

๒) แนวทางการแก้ไขปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ในเชิงบริหารจัดการ โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด เช่น กรมการศาสนา ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ประกอบการกิจการฮัจย์ และบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น ควรมีการประสานงานร่วมมือการแก้ไขปัญหาระหว่างกัน อันจะเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้แสวงบุญชาวไทยมุสลิมที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ยังนครเมกกะ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียเพื่อแก้ไขปัญหาระยะยาว ดังนี้

(๑) ฮัจย์เป็นการปฏิบัติตามหลักศาสนบัญญัติประการที่ห้าในศาสนาอิสลาม ซึ่งมุสลิมทุกคนมีความสามารถที่จะปฏิบัติอย่างน้อยหนึ่งครั้งในชีวิต โดยมีเป้าหมายสูงสุด ก็คือ "ฮัจย์มับูร" ซึ่งเป็นความดีงามที่สมบูรณ์และผลตอบแทนคือสวรรค์ ดังนั้น รัฐบาลต้องมองว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริม และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่จะประกอบคุณงามความดีอย่างเต็มที่

(๒) รัฐบาลควรพัฒนาและปรับปรุงหน่วยงานและบุคลากรเพื่อรับผิดชอบในด้านการบริหารจัดการเรื่องฮัจย์ในทุกระบบทั้งในประเทศและต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

LIART

(๓) ฮัจญ์เป็นการรวมประชาคมที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของมนุษยชาติ รัฐบาลควรใช้โอกาสนี้เพื่อเป็นสะพานเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

(๔) อะมีรุลฮัจญ์ไม่ใช่ตำแหน่งสัญลักษณ์ แต่เป็นผู้นำ หรือเป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบระดับประเทศ ภารกิจของอะมีรุลฮัจญ์มีมากมาย จึงต้องกำหนดยุทธศาสตร์ฮัจญ์ทั้งระบบ และต้องจัดงบประมาณสำหรับการดำเนินงานของอะมีรุลฮัจญ์ ทั้งในประเทศไทย และในประเทศซาอุดีอาระเบียอย่างเพียงพอ

(๕) ปัญหาเรื่องฮัจญ์มักจะเกิดซ้ำ ๆ ทุกปี ส่วนหนึ่งเกิดจากกฎหมายหรือระเบียบต่าง ๆ ของกิจการฮัจญ์ที่ไม่ครอบคลุมทั้งระบบ เช่น ผู้ประกอบกิจการฮัจญ์ ผู้นำกลุ่ม (แชนท์-มัคคุเทศก์) ที่พัก เป็นต้น ดังนั้น จึงควรทบทวนและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับกิจการฮัจญ์ใหม่ทั้งหมด และหรือกระบวนการบริหารจัดการ (Management)

(๖) รัฐควรเพิ่มเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก แพทย์ พยาบาลไทยให้มากขึ้น และพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

(๗) ควรมีกองสุลฮัจญ์ประจำนครเจดดาห์ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องฮัจญ์โดยตรง ไม่ว่าจะเป็นการดูแลการเช่าที่พัก หรือการประสานงานและอื่น ๆ

(๘) ควรมีผู้ช่วยอะมีรุลฮัจญ์ที่มีภูมิสำเนาอื่นจากภูมิสำเนาของอะมีรุลฮัจญ์ เพื่อประสิทธิภาพ และความทั่วถึงในการกำกับดูแล และให้บริการแก่ผู้ประกอบพิธีฮัจญ์

(๙) ต้องถือวาระฮัจญ์เป็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองนโยบายแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทุกมิติ เพื่อแสดงออกถึงความเอาใจใส่ของรัฐบาลต่อพี่น้องมุสลิมอันจะส่งผลดีต่อการแก้ปัญหา และจะส่งผลดีต่อการสร้างความสมานฉันท์และสันติสุข

(๑๐) รัฐควรเชิญอุละมาอ์ (ผู้รู้ทางศาสนา) ที่เป็นที่ยอมรับของประชาชนเข้าร่วมในคณะของผู้แทนฮัจญ์ไทย เพื่อทำหน้าที่ให้ความรู้ เป็นที่ปรึกษา และชี้ขาดเกี่ยวกับฮัจญ์แก่ผู้ประกอบพิธีฮัจญ์

(๑๑) รัฐควรจัดหาสำนักผู้แทนฮัจญ์ไทยที่มีมาตรฐาน มีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมกับการติดต่องาน

(๑๒) รัฐควรกำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับฮัจญ์ให้ชัดเจน รวมทั้งเพิ่มงบประมาณให้เพียงพอ

(๑๓) รัฐควรปรับโครงสร้างองค์การบริหารจัดการกิจการฮัจญ์ของประเทศไทย ในทุกระดับ เพื่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และการบริการที่เป็นเลิศแก่บรรดาผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ ตลอดจนลดค่าบริการที่ผู้ประกอบการจัดเก็บจากผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ซึ่งแพงกว่าประเทศเพื่อนบ้านเกือบเท่าตัว

(๑๔) รัฐควรกำหนดยุทธศาสตร์ฮัจญ์ให้เป็นวาระฮัจญ์อาเซียน

LIART

ตารางแสดงปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินการกิจการวิจัย

การดำเนินการ	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ
<p>๑ การได้มาซึ่งจำนวนและรายชื่อผู้ แสวงบุญ</p> <p>๑.๑ ในอดีต - จนถึงเทศกาลฮัจญ์ ประจำปี ๒๕๕๔/๑ ผู้ประกอบกิจการ ฮัจญ์เป็นผู้แจ้งจำนวนผู้แสวงบุญต่อ กรมการศาสนา</p>	<p>๑. ข้อมูลที่ผู้ประกอบกิจการฮัจญ์แจ้ง ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงบางครั้งจำนวนผู้แสวงบุญจริง น้อยกว่าที่แจ้ง ฝ่ายซาอุดีอาระเบียจัดสรรพื้นที่ที่หนา และมักจัดให้แต่ผู้แสวงบุญไปไม่ ครบตามจำนวนก่อให้เกิดความเสียหาย และบางครั้งจำนวนผู้แสวงบุญมากกว่าที่ผู้ ประกอบกิจการฮัจญ์แจ้ง ทำให้ต้องขอจำนวนผู้แสวงบุญเพิ่มเติม ซึ่งบางครั้งถูกฝ่าย ซาอุดีอาระเบียตำหนิ</p> <p>๒. เมื่อผู้แสวงบุญบางบริษัทไม่ครบตามจำนวนที่แจ้ง จึงมีการนำโควตาที่ได้รับไปขาย ให้แก่บริษัทอื่น</p>	<p>แนวทางการแก้ไขและข้อเสนอแนะ</p> <p>ควรถูกกำหนดโควตา ๑๕,๐๐๐ คน</p>
<p>๑.๒ ตั้งแต่เทศกาลฮัจญ์ประจำปี ๒๕๕๔/๒ - ปัจจุบันได้นำระบบการ ลงทะเบียนออนไลน์มาใช้ เพื่อให้เกิด ความยุติธรรมต่อผู้ที่สมัครเดินทางไป ประกอบพิธีฮัจญ์</p>	<p>๑. การเปิดลงทะเบียนในปีแรกทางราชการประสงค์ที่จะเปิดระบบตลอดไป เพื่อให้การ สมัครเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์เป็นไปตามธรรมชาติ ผู้สมัครจะได้คิวตามลำดับ ละ ถ้าจำนวนที่ได้รับการจัดสรรจากฝ่ายซาอุดีอาระเบียในปีแรกเต็มแล้ว ส่วนที่เหลือก็จะ เดินทางในปีต่อไปตามลำดับที่สมัคร แต่ปรากฏว่าการดำเนินการในปีแรกผู้ประกอบ กิจการฮัจญ์บางส่วนร้องเรียนว่ากรมการศาสนาเปิดระบบออนไลน์โดยไม่มีการปิด ทำ ให้คนล้นและไม่สามารถเดินทางไปได้ทั้งหมดในปีนั้น จึงได้มีการปิดลงทะเบียนและได้ ดำเนินการเปิดลงทะเบียนในปีต่อมาในลักษณะปีต่อปี ทำให้เกิดปรากฏการณ์แย่งกัน ลงทะเบียน</p>	

	การดำเนินการ	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ
		<p>๒. ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการลงทะเบียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปี ๒๕๕๙/๒ มีผู้ประกอบการอัจฉริยะลงทะเบียนผู้แสวงบุญรวม ๑๓,๘๓๕ คน แต่ยกเลิกภายหลัง ๒,๖๖๗ คน ใช้คอมพิวเตอร์ลงทะเบียนประมาณ ๑๐๐ กว่าเครื่องได้รหัสซ้ำ ๒๐ คน - ปี ๒๕๕๐ ได้มีการประชุมชี้แจงผู้ประกอบการก่อนการลงทะเบียนซึ่งปรากฏว่าในปี ๒๕๕๐ มีผู้ประกอบการอัจฉริยะลงทะเบียนผู้แสวงบุญ รวม ๑๘,๓๒๕ คน แต่ยกเลิกภายหลัง ๒,๑๖๔ คน ใช้คอมพิวเตอร์ลงทะเบียนประมาณ ๑,๐๐๐ เครื่อง ได้รหัสซ้ำประมาณ ๓,๐๐๐ คน ทั้งนี้ผู้ประกอบการบางรายลงทะเบียนข้อมูลไม่ครบถ้วนทำให้เกิดการได้เปรียบ - ปี ๒๕๕๑ ได้จัดประชุมผู้ประกอบการอัจฉริยะ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และให้ผู้ประกอบการอัจฉริยะเลือกว่าจะจัดสรรจำนวนผู้แสวงบุญโดยการแบ่งโควตาแต่ละบริษัทหรือจะลงทะเบียนออนไลน์ ซึ่งผู้ประกอบการไม่สามารถตกลงเรื่องการแบ่งโควตาได้และส่วนใหญ่ต้องการระบบออนไลน์ ซึ่งในปี ๒๕๕๑ มีผู้ประกอบการอัจฉริยะลงทะเบียนผู้แสวงบุญ รวม ๑๙,๖๘๐ คน แต่ยกเลิกภายหลัง ๓,๙๘๓ คน ใช้คอมพิวเตอร์ลงทะเบียนประมาณ ๒,๕๐๐ เครื่อง และเพื่อป้องกันปัญหาการเอาเปรียบคณะกรรมการส่งเสริมกิจการอัจฉริยะ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การลงทะเบียนใหม่ โดยผู้ประกอบการอัจฉริยะจะต้องลงทะเบียนข้อมูลของผู้แสวงบุญแต่ละคนให้ถูกต้อง หากไม่ถูกต้องให้ยกเลิกออกจากระบบ ผลปรากฏว่ามีผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งหมดลงทะเบียนผู้แสวงบุญไม่ถูกต้องครบถ้วน รวม ๓,๐๔๗ คน 	

การดำเนินการ	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ
<p>๒ การจัดทำปฏิทินรับ-ส่งผู้แสวงบุญในเทศกาลฮัจย์ ปี๒๕๕๑ การบินไทย จัดเที่ยวบินขนส่งผู้แสวงบุญจากหาดใหญ่ ภูเก็ต และกรุงเทพฯ ๑๙ เที่ยวบิน อิหร่านแอร์ จัดเที่ยวบินขนส่งผู้แสวงบุญจากหาดใหญ่และภูเก็ต รวม ๑๑ เที่ยวบิน และมีเที่ยวบินจาก กรุงเทพฯ รวม ๑๑ สายการบิน รวม ๘๔ เที่ยวบิน รวมทั้งสิ้น ๑๓ สายการบิน รวม ๑๒๑ เที่ยวบิน</p>	<p>คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์เห็นว่า เกิดผลกระทบต่อผู้แสวงบุญ จึงได้นำรายชื่อผู้แสวงบุญตามจำนวนดังกล่าวไปต่อท้าย ทั้งนี้ ผู้ประกอบกิจการฮัจย์บางส่วนได้ใช้วิธีการลงทะเบียนโดยการไหลตข้อมูลสำเร็จรูปเข้าระบบลงทะเบียนและข้อมูลออกมาผิดพลาด จึงถูกนำไปต่อท้ายทั้งหมด</p> <p>๑. มติ ครม. เมื่อปี ๒๕๕๔ กำหนดให้การบินไทย รับผิดชอบจัดเที่ยวบินขนส่งผู้แสวงบุญจากหาดใหญ่และภูเก็ตไปยังประเทศซาอุดีอาระเบีย แต่การบินไทยสามารถขนส่งไปได้วันละ ๑ เที่ยวบิน ในขณะที่ผู้ประกอบกิจการฮัจย์ต้องการให้การบินไทยขนส่งผู้แสวงบุญในช่วง ๑๐ วันแรกของเทศกาลวันละ ๒ เที่ยวบิน</p> <p>๒. ทางการซาอุดีอาระเบียตำหนิประเทศไทยเกี่ยวกับผู้แสวงบุญเดินทางออกจากสนามบินฮัจย์ล่าช้า เนื่องจากผู้แสวงบุญชาวไทยไม่ได้จัดกลุ่มการเดินทางไปจากประเทศไทย ทำให้ต้องเสียเวลาจัดกลุ่มขึ้นรถบัสจากสนามบินเมืองเจดดาห์ไปยังเมืองมักกะห์หรือเมืองมานิตนะห์เป็นเวลาหลายชั่วโมง</p>	

๓	การดำเนินการ	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ
<p>การดำเนินการเรื่องที่พักสำหรับผู้แสวงบุญ</p> <p>๓.๑ ก่อนปี ๒๕๕๔ ผู้ประกอบกิจการฮัจญ์ดำเนินการเรื่องที่พักเอง</p> <p>๓.๒ ปี ๒๕๕๔ รัฐบาลมีนโยบายดำเนินการเรื่องที่พักสำหรับผู้แสวงบุญชาวไทยทั้งหมด</p> <p>๓.๓ ปี ๒๕๕๙/๑-ปี ๒๕๕๙/๒ ผู้ประกอบการขอเป็นผู้ไปจัดหาที่พักเอง แต่ให้ทางราชการไปลงนามในสัญญาเช่าที่พักให้</p> <p>๓.๔ ปี ๒๕๕๐-ปัจจุบัน เปิดให้ผู้ประกอบการฮัจญ์สามารถดำเนินการเรื่องที่พักเป็น ๒ ระบบ คือ</p> <p>๓.๔.๑ การดำเนินการเรื่องการเช่าที่พักในระบบบริษัท</p> <p>๓.๔.๒ ผู้ประกอบกิจการฮัจญ์เป็นผู้จัดหาที่พักแต่ให้ทางราชการไปลงนามในสัญญาเช่าที่พักให้ปรากฏว่าในปี ๒๕๕๐ ผู้ประกอบการดำเนินการในระบบบริษัท รวม ๑๒ ราย รวมผู้แสวง</p>	<p>๑. ทางราชการอุดหนุนการเช่าที่พักของผู้ประกอบกิจการฮัจญ์ไทยทุกปี เนื่องจากเช่าที่พักที่ไม่มีใบอนุญาตที่พักไม่ถูกสุขลักษณะ และมีการจัดผู้แสวงบุญเข้าพักอาศัยในอาคารที่พักแออัด เกินกว่าที่ใบอนุญาตกำหนด บางครั้งมีการนำผู้แสวงบุญเข้าพักในโกดังเก็บของ</p> <p>๒. ไม่ดำเนินการจัดทำสัญญาเช่าฉบับกระทรวงฮัจญ์</p> <p>- การดำเนินการล่าช้าเนื่องจากงบประมาณล่าช้า ทำให้อาคารที่จัดเช่าบางส่วนอยู่ไกลจากสถานที่ประกอบศาสนกิจ ผู้ประกอบการไม่ต้องการให้ทางราชการไปดำเนินการเรื่องที่พัก ในขณะที่ด้วยกันผู้ประกอบการไม่ต้องการไปดำเนินการเรื่องที่พักในนามบริษัทด้วย เนื่องจากมีขั้นตอนที่ยุงยาก และต้องใช้เวลาในการดำเนินการนานในการประชุมผู้ประกอบกิจการฮัจญ์เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๘ ผู้ประกอบการจึงมีมติให้ผู้ประกอบการเป็นผู้จัดหาที่พัก แต่ให้ทางราชการเป็นผู้ลงนามในสัญญาเช่าที่พักให้ปัญหาที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๕๙/๑ ผู้ประกอบการบางรายค้างชำระค่าเช่าที่พัก ทำให้เจ้าของบ้านร้องเรียน คณะผู้แทนฮัจญ์ไทยในเรื่องดังกล่าวต่อกระทรวงฮัจญ์ ผู้ประกอบการบางรายร่วมมือกับเจ้าของอาคารบางอาคาร โดยการทำสัญญาเช่าที่พักแล้วยกเลิกเมื่อสัญญาเช่าฉบับกระทรวงออก โดยปลอมแปลงลายเซ็นคณะผู้แทนฮัจญ์ (เป็นการซื้อสัญญาเช่า) เมื่อผู้แสวงบุญเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ก็นำผู้แสวงบุญไปพักอาศัยในอาคารที่เช่าไว้สำหรับผู้แสวงบุญส่วนอื่นอย่างแออัดปัญหาที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๕๙/๒ เกิดปัญหาการเช่าที่พักอาคารดูแลหะชะที่ผู้ประกอบการเป็นผู้จัดการหาและให้คณะผู้แทนฮัจญ์ลงนามในสัญญาเช่าอาคารดังกล่าว ซึ่งผู้แสวงบุญ ๒๓๕๐ คนโดยปัญหาเกิดจากนายอาดิล กอดตอน ผู้ดูแลอาคารและเป็นผู้นำมอบตุลละหารอดดาตี ซึ่งเป็นคู่สัญญากับฝ่ายไทยเช่าช่วงอาคารดังกล่าวแล้ว แต่ต่อมาภายหลังได้</p>	<p>แนวทางการแก้ไขและข้อเสนอแนะ</p> <p>ผู้ประกอบกิจการเกือบทั้งหมดไม่ได้ทำสัญญาเช่าฉบับกระทรวงตามระเบียบ</p> <p>สามารถทำสัญญาเช่าฉบับกระทรวงได้เกือบทุกอาคาร</p>	

	การดำเนินการ	ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ
	<p>บุญ ๒,๘๗๓ คน และในระบบ คณะผู้แทนฮัจย์ (ทางราชการไปลงนามในสัญญาเช่าให้) รวม ๖๔ ราย รวมผู้แสวงบุญ ๑๒,๐๕๐ คน ในปี ๒๕๕๑ ผู้ประกอบการดำเนินการในระบบบริษัท ๔ ราย รวม ผู้แสวงบุญ ๗๕๕ คน และในระบบคณะผู้แทนฮัจย์ (ทางราชการไปลงนามในสัญญาเช่าให้) รวม ๗๓ ราย รวมผู้แสวงบุญ ๑๔,๐๑๔ คน</p>	<p>ปัญหาอุปสรรค</p> <p>นำอาคารดังกล่าวไปให้คณะผู้แทนฮัจย์ประเทศเยเมนเช่าอีก สาเหตุปัญหาเกิดจากการค้าง เงินค่าเช่าและผู้สัญญาของฝ่ายไทยได้ฟ้องนายอาดิล กอตตอนในขณะนั้นเรื่องกำลังจะจบโดยฝ่ายไทยจะได้เงินคืนทั้งหมดผู้ประกอบการบางราย โดยเฉพาะที่ดำเนินการในระบบบริษัท ใช้วิธีการเอาเรอ์ดเอาเปรียบผู้แสวงบุญโดยการเช่าที่พักใกล้ประมาณ (๒-๗ กิโลเมตร) และมีการย้ายผู้แสวงบุญหลังเทศกาลฮัจย์ ซึ่งผิดระเบียบและเป็นการเอาเรอ์ดเอาเปรียบผู้แสวงบุญเกิดปัญหาการเช่าที่พักอาคารดารุลเอาต์ดาดในปี ๒๕๕๐ ซึ่งผู้ประกอบการเป็นผู้จัดหาและให้คณะผู้แทนฮัจย์ลงนามในสัญญาเช่า อาคารดังกล่าว ซึ่งผู้แสวงบุญ ๑,๔๘๑ คน โดยเจ้าของอาคารแจ้งว่า ผู้เช่าช่วงไม่ได้นำเงินค่าเช่า งวดแรกไปจ่ายให้ตน ทั้งนี้เงินค่าเช่าของอาคารดังกล่าวในส่วนของเจ้าของอาคารรับไปได้คืนให้ผู้ประกอบกิจการฮัจย์แล้วบางส่วน บางส่วนที่เหลือคณะผู้แทนฮัจย์ได้ร้องเรียนศาลว่า การมทลมกกะห์ และอยู่ในระหว่างการดำเนินการของตำรวจ</p>	

ภาคผนวก

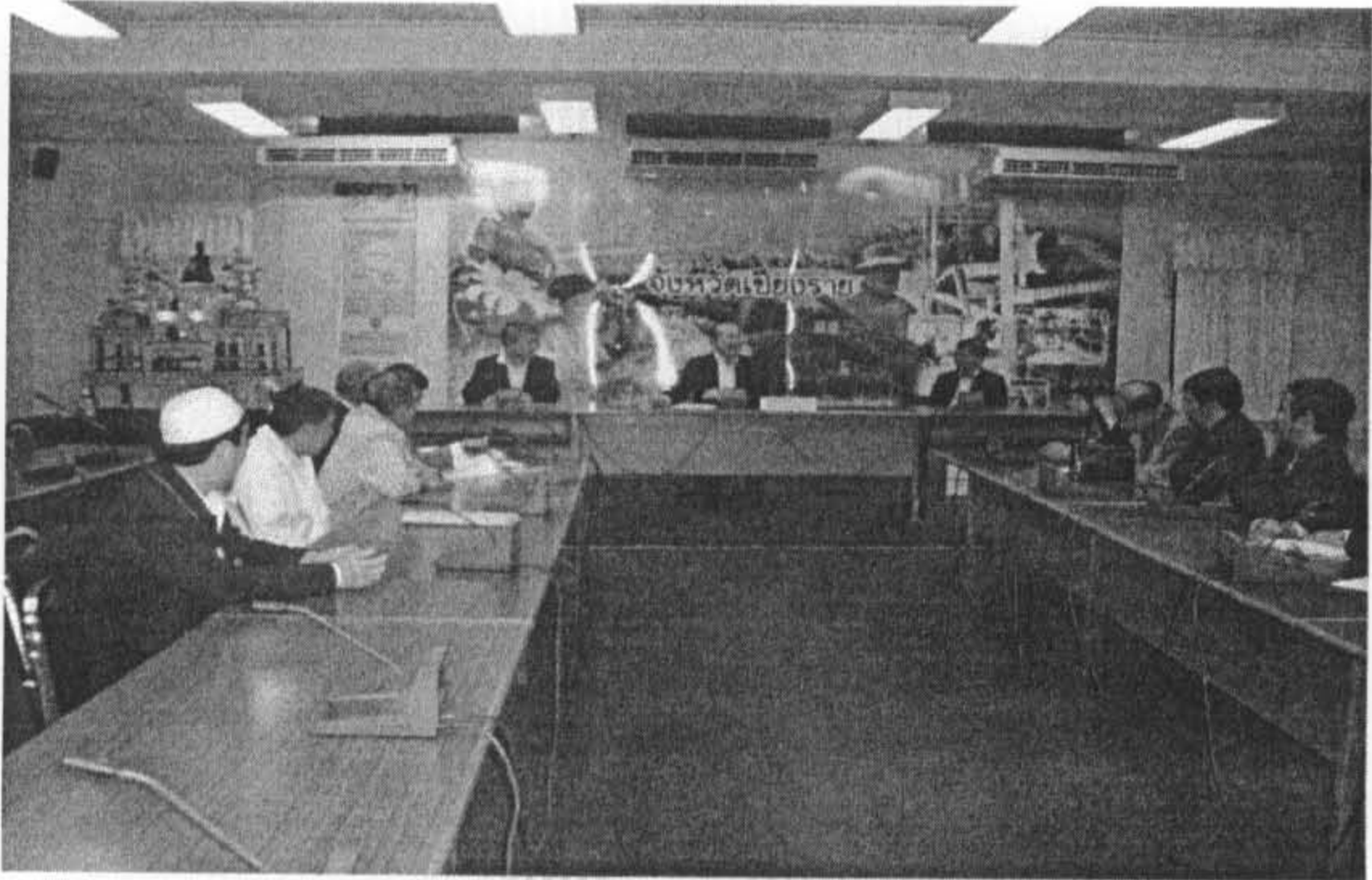

๑. ภาพกิจกรรมของคณะกรรมการวิสามัญฯ และคณะอนุกรรมการฯ

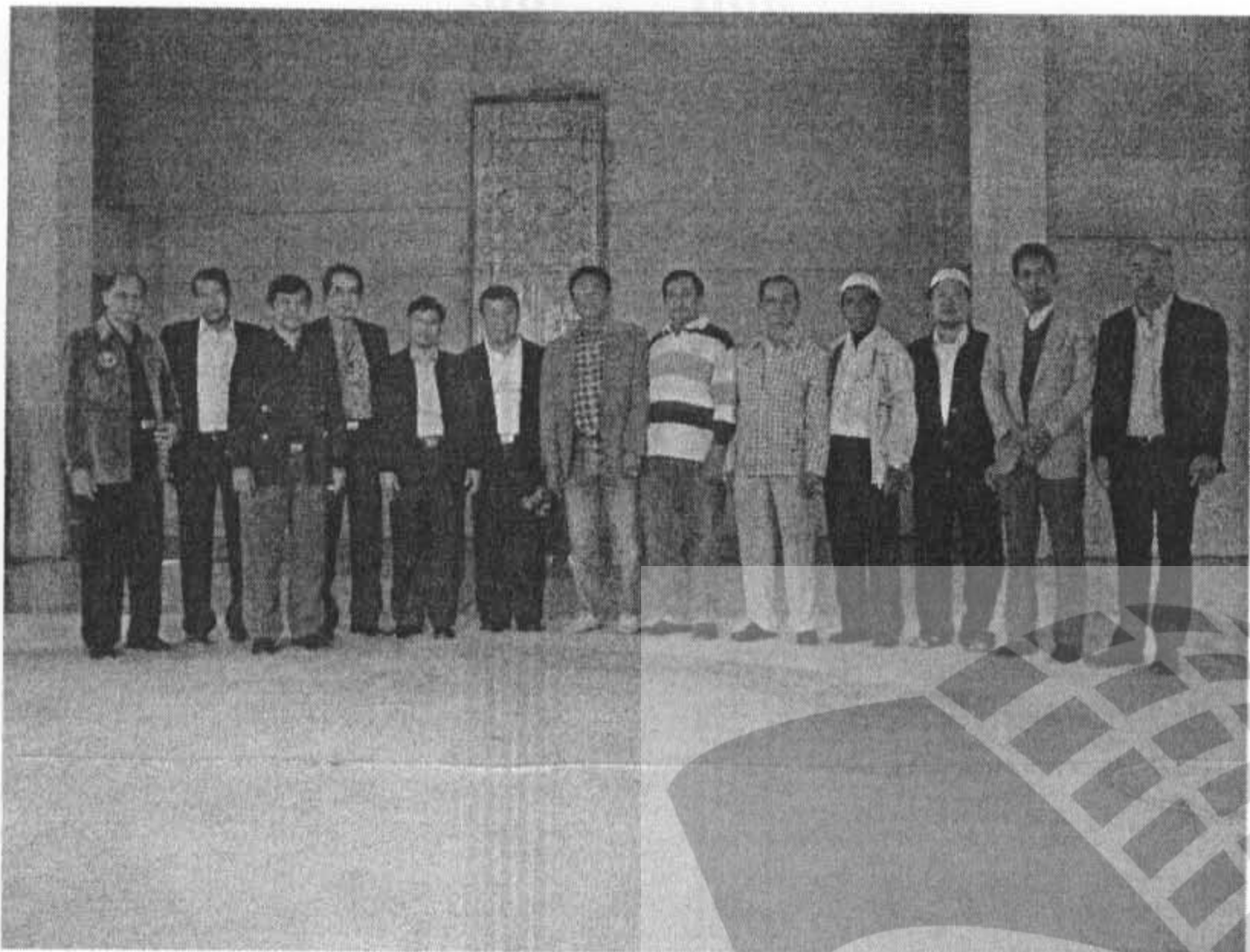

Legislative Institutional Repository of Thailand

การศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงราย ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒

คณะอนุกรรมการฯ ประชุมหารือร่วมกับ นายไตรสิทธิ์ สินสมบูรณ์ทอง ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

ร่วมกับประธานคณะกรรมการอิสลามจังหวัดเชียงรายเยี่ยมชมชุมชนมุสลิม ณ มัสยิดดารุลอามาน

LIIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่วมกับคณะกรรมการอิสลามจังหวัดเชียงรายเยี่ยมเยียนชุมชนมุสลิม ณ มัสยิดดารุ้ลอามาน

นายอิบรอเหม อาดำ รองประธานคณะกรรมการฯ ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวประจำศาลากลางจังหวัด

LIIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

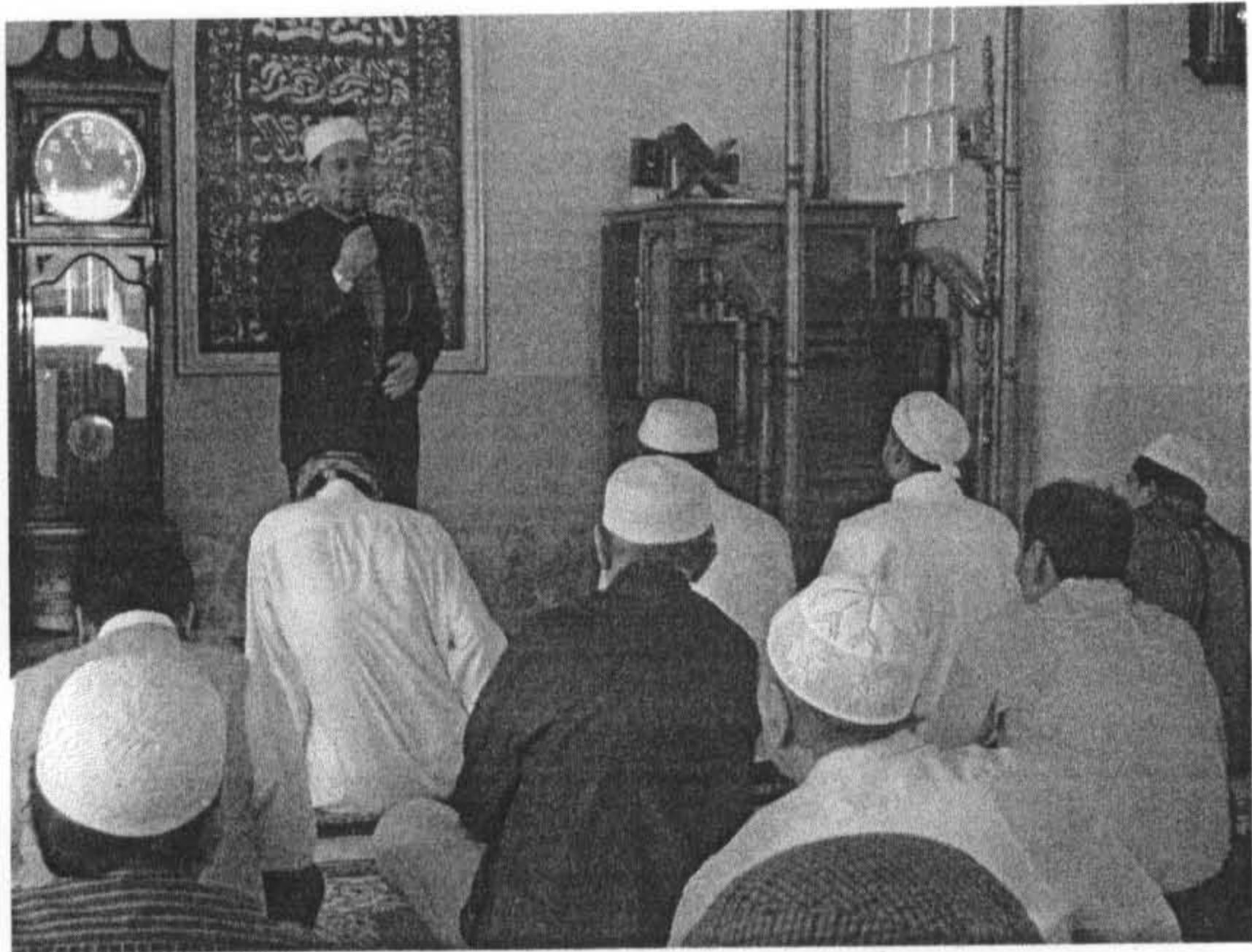
การศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงใหม่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๒

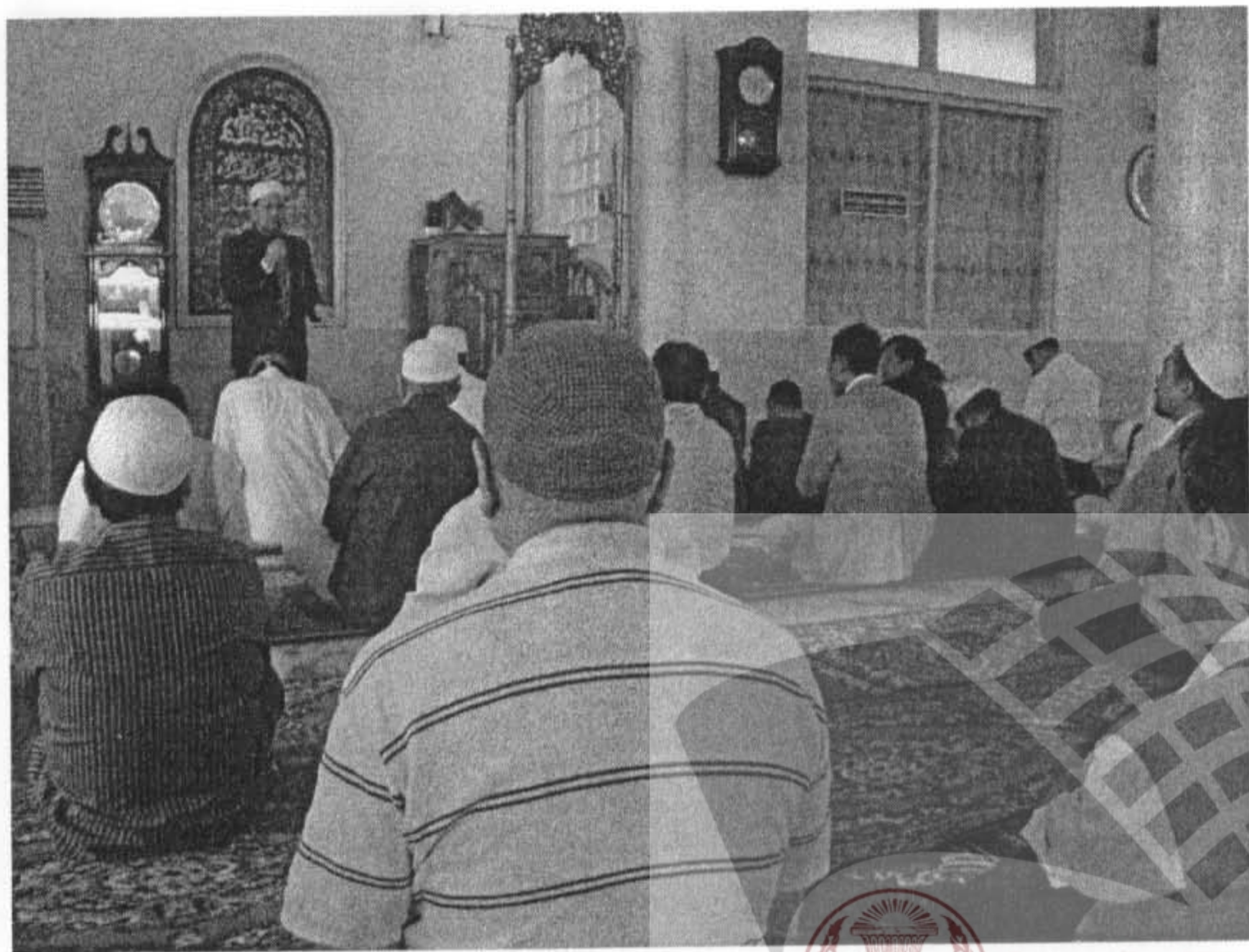
คณะอนุกรรมการฯ ร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่

LI RT

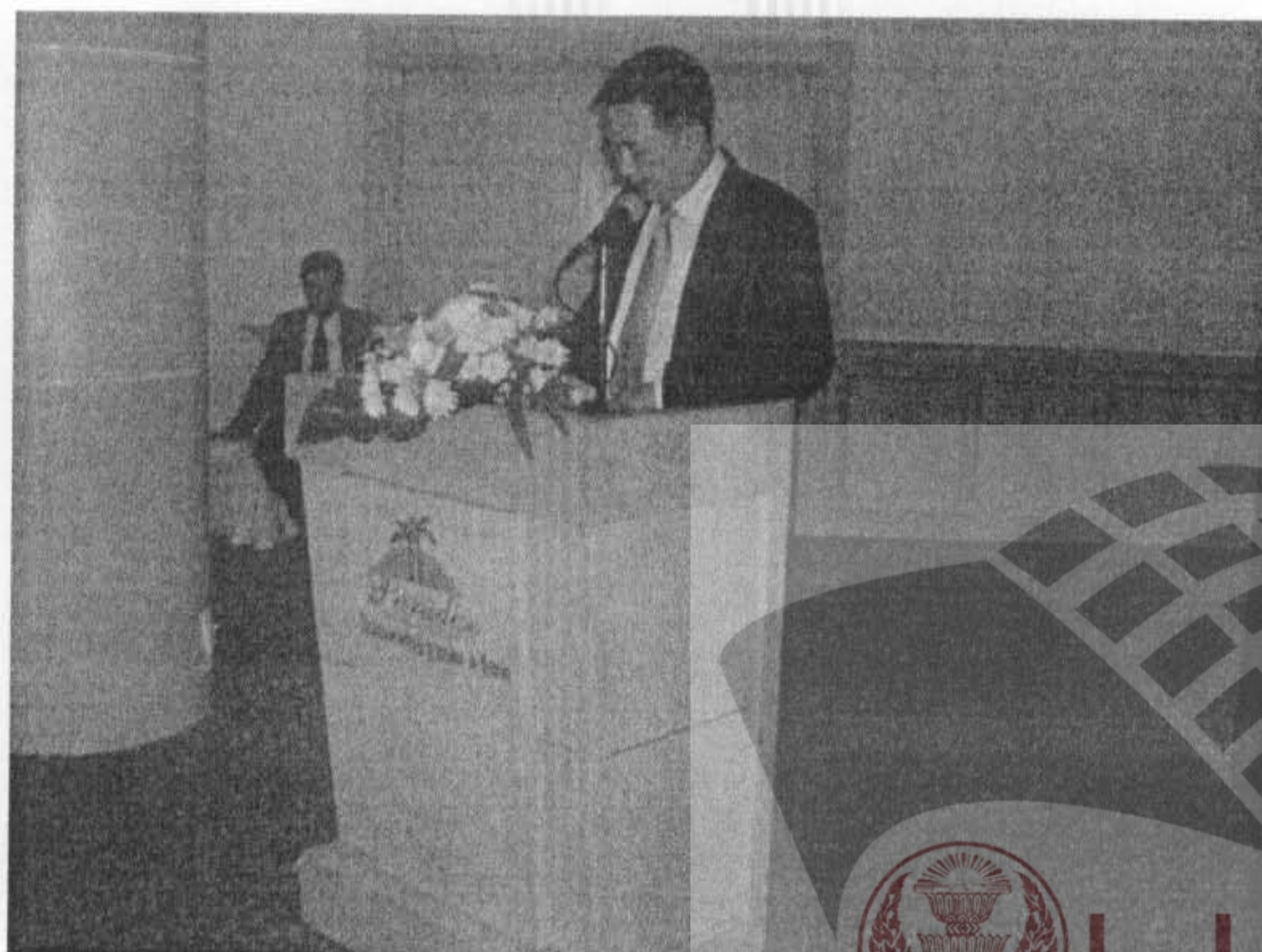
ร่วมกับคณะกรรมการอิสลามจังหวัดเชียงใหม่เยี่ยมเยียนชุมชนมุสลิม ณ มัสยิดอิสลามบ้านฮ้อ

จัดสัมมนาทางวิชาการ ณ โรงแรมหาดใหญ่พาราไดซ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

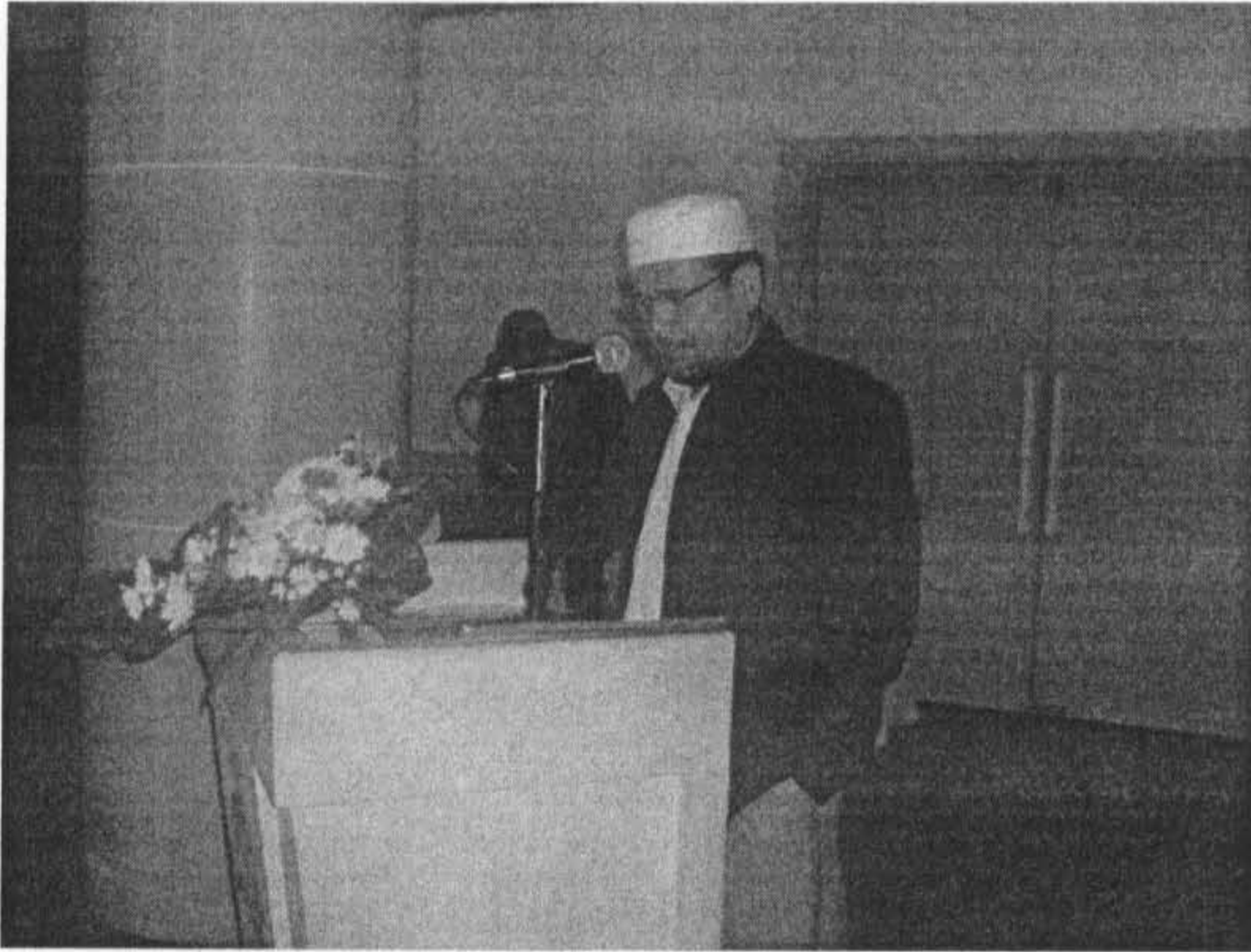

พลตำรวจเอก สุนทร ชัยขวัญ ประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ กล่าวเปิดการสัมมนา

LIIRT

นายวิทยา พานิชพงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสัมมนา

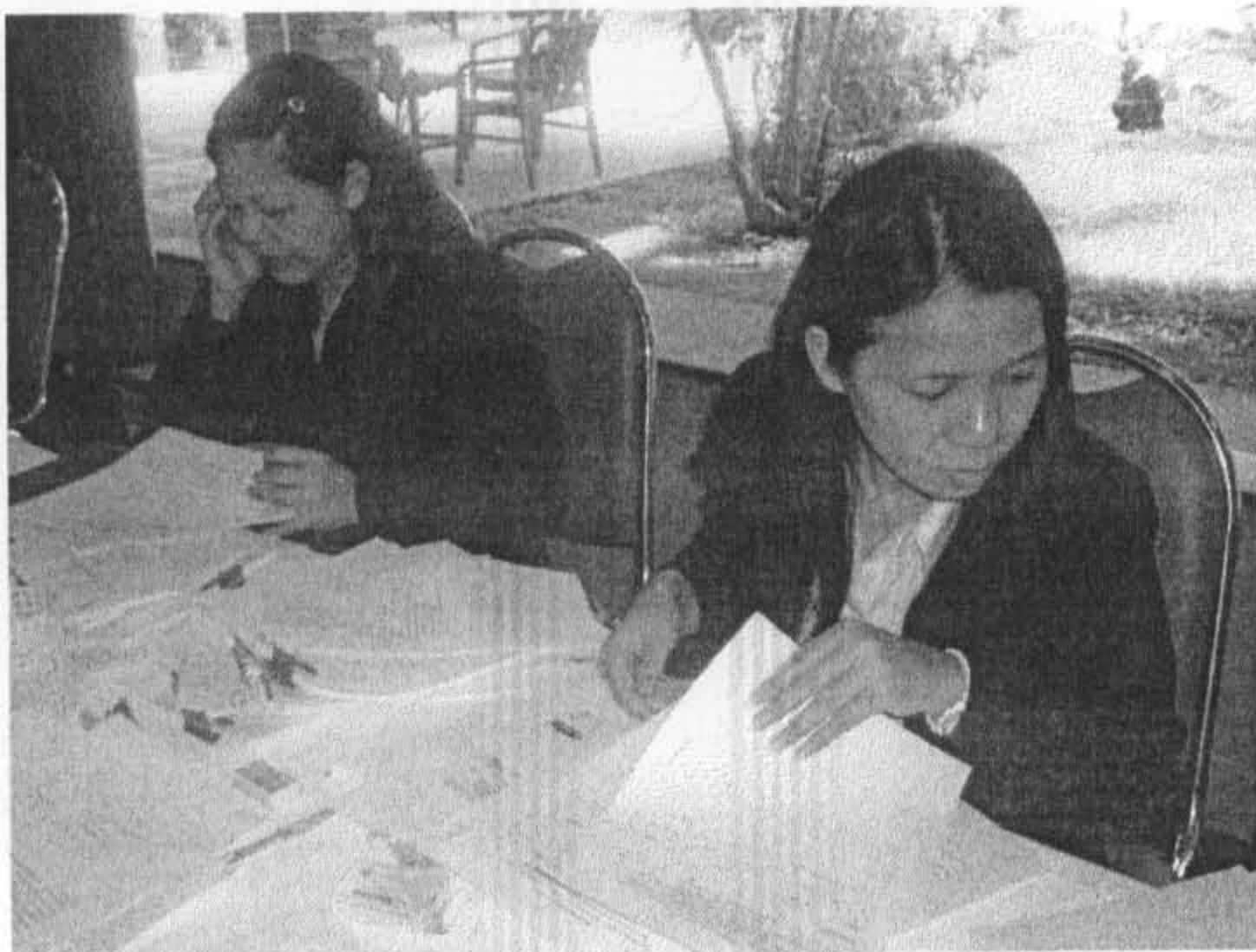
นายอาศิส พิทักษ์คุมพล ประธานคณะอนุกรรมการฯ กล่าวรายงานการจัดสัมมนา

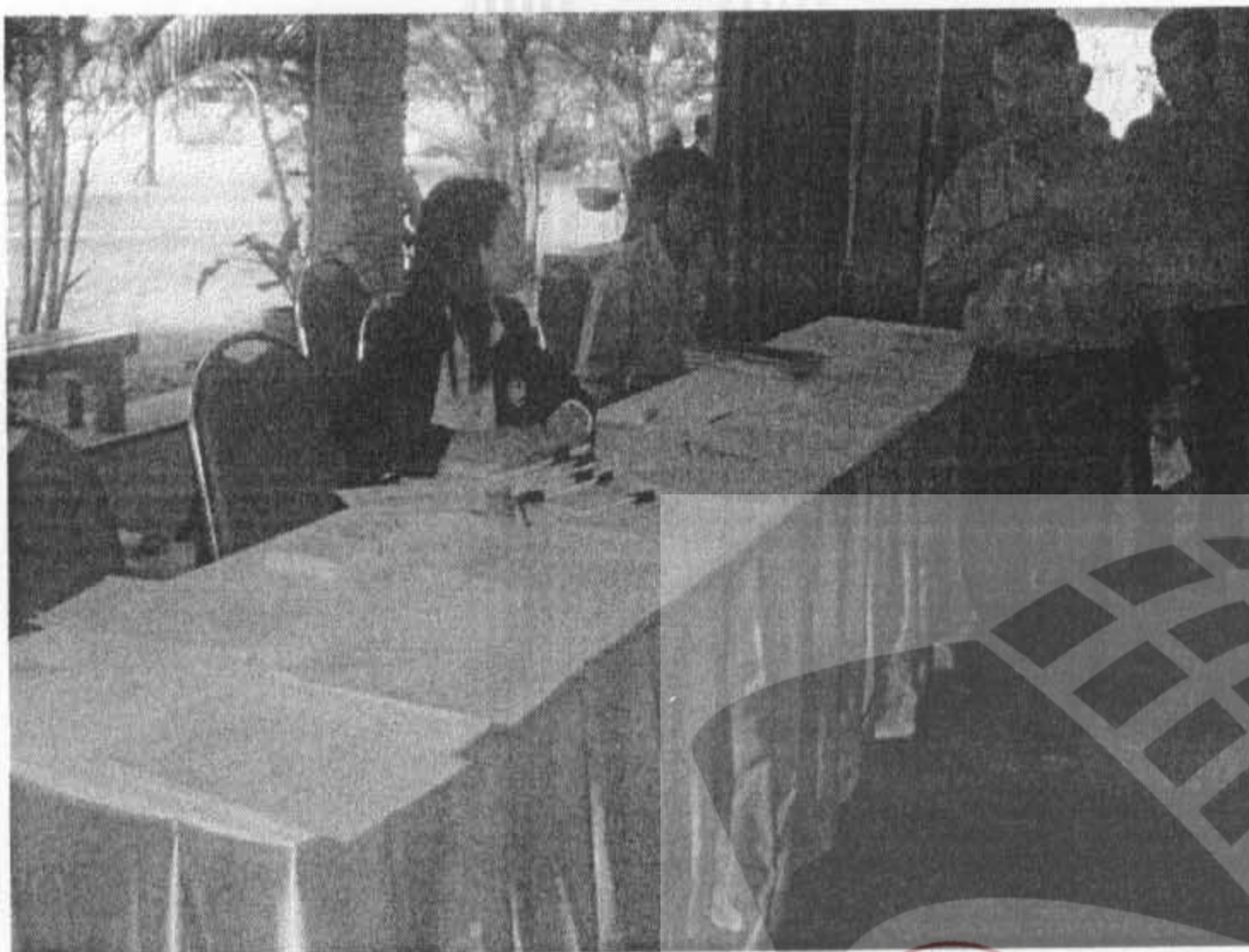
LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บรรยากาศการสัมมนา

การลงทะเบียนเข้าร่วมสัมมนา

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ประธาน รองประธาน และกรรมการวิสามัญฯ

วิทยากรภาคเช้า

วิทยากรภาคบ่าย

ผู้ประกอบกิจการฮัจญ์

LI RT

บรรยากาศผู้เข้าร่วมสัมมนา

LIRT

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๑

ศึกษาดูงานเพื่ออำนวยความสะดวกและเตรียมความพร้อมการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์

กรรมการและอนุกรรมการปรึกษาหารือกับอุปทูตซาอุดีอาระเบียประจำประเทศไทย

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ศึกษาดูงานและฟังบรรยายสรุป ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิในการเตรียมความพร้อม

LI RT

วันอังคารที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑

ศึกษาดูงานเพื่ออำนวยความสะดวกและเตรียมความพร้อมการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์

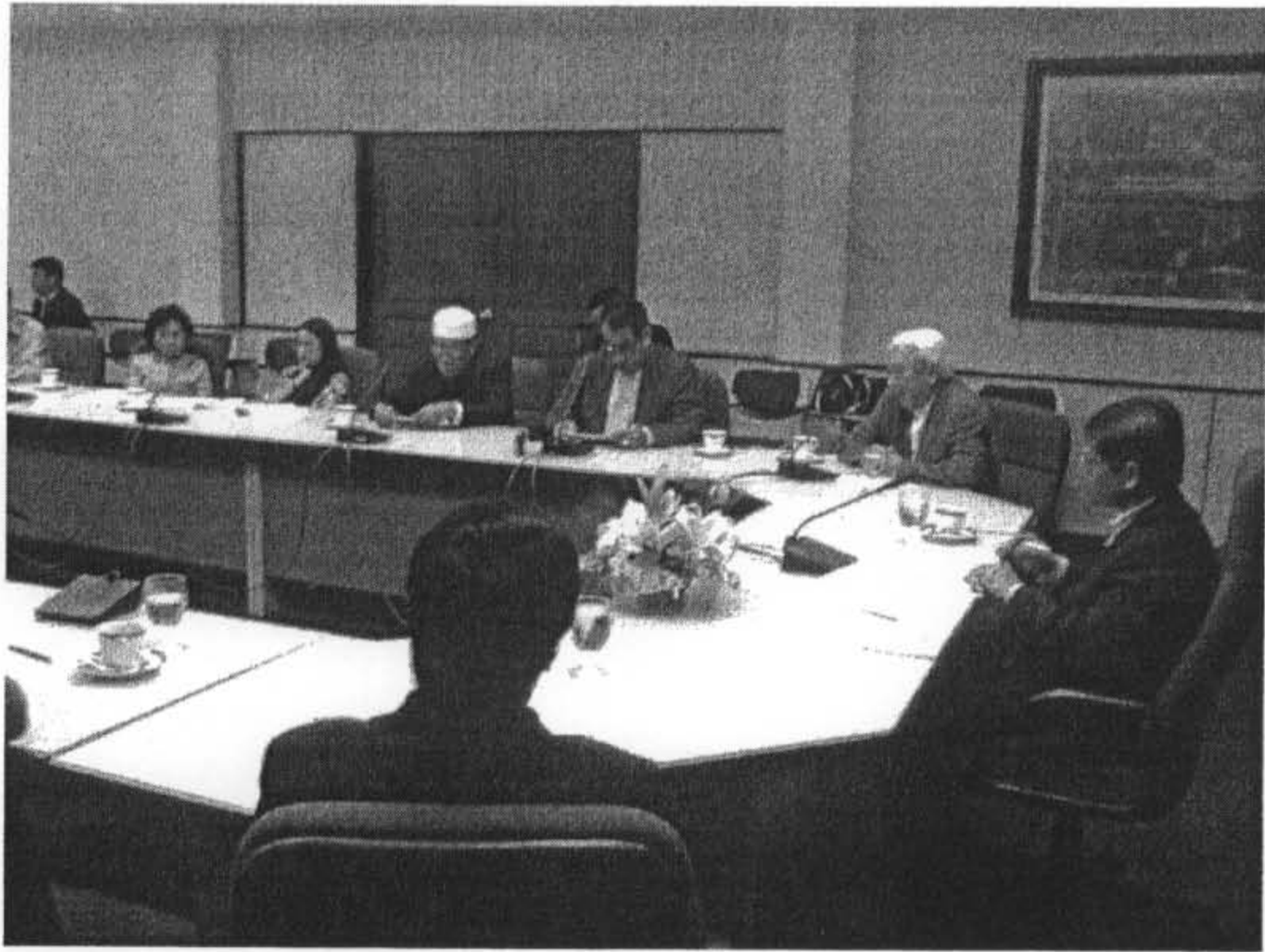

ศึกษาดูงานและฟังบรรยายสรุป ณ ทำอากาศยานหาดใหญ่ในการเตรียมความพร้อม

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

นายพิเชษฐ์ สติรชวาล อะมีร์ลฮัจย์ ปี ๒๕๕๑ ร่วมศึกษาดูงาน ณ ทำอากาศยานหาดใหญ่

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. อำนาจหน้าที่และกรอบทิศทางการทำงานของคณะอนุกรรมการฯ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

กรอบอำนาจหน้าที่และกรอบทิศทางการทำงาน
ของคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจญ์
ในคณะกรรมการวิสามัญติดตาม เร่งรัด ประเมินผล การแก้ไขปัญหา
และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้
วุฒิสภา

กรอบอำนาจหน้าที่และกรอบทิศทางการทำงานของคณะอนุกรรมการฯ

๑. ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจญ์ พ.ศ.

๒๕๒๔

๒. ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการการไปประกอบพิธีฮัจญ์ในทุกขั้นตอนของ
กระบวนการ

๓. ติดตามและประเมินผลการจัดการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการ
เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์

๔. จัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลต่อคณะกรรมการวิสามัญฯ

อนึ่ง คณะอนุกรรมการฯ จะนำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา
ปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ของชาวมุสลิมในประเทศไทย สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทั้ง ๓ ส่วน
มาประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการด้วย

๓. คำสั่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจญ์

คำสั่ง

คณะกรรมการวิสามัญติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหา
และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ที่ ๓/๒๕๕๑

เรื่อง การตั้งอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจญ์

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ) วันศุกร์ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ที่ประชุม
ได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหา
และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ในการนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญติดตาม เร่งรัด ประเมินผลการแก้ไขปัญหา
และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ วุฒิสภา เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีมติตั้ง
คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจญ์ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา
พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๗ ประกอบกับระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การตั้งอนุกรรมการซึ่งมิใช่
กรรมการในคณะ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย

๑. นายอาคิส พิทักษ์คุมพล	ประธานคณะอนุกรรมการ ฯ
๒. นายวรวิทย์ บารู	รองประธานคณะอนุกรรมการ ฯ
๔. นายจิรภัฏ ฤกษ์มณีรัตน์	อนุกรรมการ ฯ
๕. นายนิพนธ์ สะกิมี่	อนุกรรมการ ฯ
๕. <u>พันตำรวจเอก พันธุ์ศักดิ์ ศาสสอนันต์</u>	<u>อนุกรรมการ ฯ</u>
๖. <u>นายเมธา เมฆารัจ</u>	<u>อนุกรรมการ ฯ</u>
๗. นายวุฒิวัย หวังบุญ	อนุกรรมการ ฯ
๘. นายสุทัศน์ จูติระวีวงศ์	อนุกรรมการ ฯ
๙. นายอิบรอเหม อาดำ	อนุกรรมการ ฯ
๑๐. <u>นายอิสมาแอ แวมุสตอฟา</u>	<u>อนุกรรมการ ฯ</u>
๑๑. นายถ้วนอับดุลเลาะ ดาโอะมารียอ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ฯ
๑๒. นายประเสริฐ ชิตพงษ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ฯ
๑๓. นายพิเชษฐ สติรชวาล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ฯ
๑๔. นายเวดีอราแม มะมิงจิ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ฯ

๑๕. นายสุริยา ปันจอร์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ฯ
๑๖. นายสุเทพ สิบสันติวงศ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ฯ
๑๗. นายหะยีอัปดุลรอซัค อาลี	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ฯ
๑๘. นายอิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ฯ
๑๙. นายอับลเราะแม เจเซ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ ฯ

โดยคณะอนุกรรมการ ฯ มีอำนาจตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ และหน้าที่ ดังนี้

- ๑) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔
- ๒) ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ในทุกขั้นตอนของ

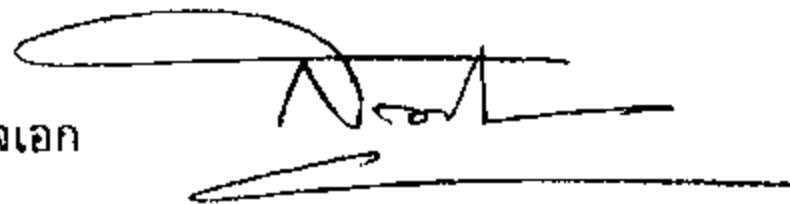
กระบวนการ

- ๓) ติดตามและประเมินผลการจัดการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์
- ๔) จัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญฯ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

พลตำรวจเอก

(สุนทร ชัยขวัญ)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญติดตาม เร่งรัด
ประเมินผลการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๔. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑-๒๑

ที่ กต 1403/2261

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
รับที่ ๐๘๗/ - 4, S.A. 2551
วันที่ ๑๑/๐๓/๕๑ เวลา ๑๐.๑๕ น.
ถึง ๕.๓๐.๕๑ ดำเนินการ
กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

21 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ปัญหาการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของผู้แสวงบุญ 2551

เรียน ประธานคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการฮัจย์ วุฒิสภา

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศได้รับรายงานจากสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเจดดาห์ เกี่ยวกับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ของผู้แสวงบุญชาวไทย รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ในระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม - 19 พฤศจิกายน 2551 ดังนี้

1. นับแต่การเปิดสนามบินฮัจย์ จนถึงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2551 มีผู้แสวงบุญ เดินทางถึงท่าอากาศยานเจดดาห์แล้วจำนวน 11,008 คน โดยสายการบินต่าง ๆ รวม 79 เที่ยวบิน ซึ่งสถานกงสุลใหญ่ฯ ร่วมกับคณะผู้แทนฮัจย์ไทย ได้ดูแลและอำนวยความสะดวกแก่ผู้แสวงบุญ ที่สนามบินเจดดาห์ ตลอด 24 ชั่วโมง
2. มีผู้แสวงบุญชาวไทยเสียชีวิต 3 ราย (นายคอเลาะ สุหลง ชาวจังหวัดปัตตานี นายตาเยะ สอและ ชาวจังหวัดปัตตานี และนายเซะ เเงาะ ชาวจังหวัดนราธิวาส) โดยทั้งหมดเสียชีวิต จากหัวใจล้มเหลว และทายาทผู้เสียชีวิตได้ทำพิธีศพตามหลักศาสนาที่เมืองมักกะห์แล้ว ทั้งนี้ มีผู้แสวงบุญ เจ็บป่วยเล็กน้อย และเข้ารับการรักษาพยาบาลที่หน่วยพยาบาลไทยที่เมืองมาดินะห์แล้วมากกว่า 200 ราย และที่เมืองมักกะห์มากกว่า 400 ราย และมีผู้ป่วยที่ต้องส่งต่อไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลของซาอุดีอาระเบีย รวม 5 ราย
3. ผู้ประกอบการบางส่วนไม่ปฏิบัติตามระเบียบของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการ ฮัจย์แห่งประเทศไทย และข้อบังคับของฝ่ายซาอุดีอาระเบีย เช่น ผู้แสวงบุญในสังกัดของบริษัทดีเจริญฮัจย์ จำนวน 4 คน และบริษัทวาฮีด ทราเวล จำนวน 46 คน ได้เดินทางไปท่าอากาศยานเจดดาห์ โดยไม่มีคู่มือ ค่าบริการและพานะ ทำให้ต้องเสียเวลาอยู่ที่ท่าอากาศยานฯ เป็นเวลาหลายชั่วโมง ซึ่งสถานกงสุลใหญ่ฯ ได้ร่วมกับคณะผู้แทนฮัจย์ไทยแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยได้ออกคู่มือสำรองให้ก่อน ผู้แสวงบุญจึงสามารถ เดินทางออกจากท่าอากาศยานฯ ได้

/นอกจากนี้...

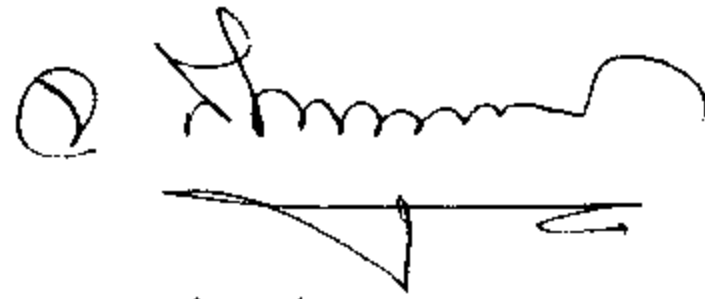
LIIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการบางรายไม่จัดเตรียมป้ายชื่อ และสัญลักษณ์ชื่อมือ และมีจำนวนผู้แสวงบุญมากกว่าจำนวนห้องพักที่เช่าไว้ อีกทั้ง ผู้ประกอบการบางรายไม่ได้ร่วมเดินทางไปกับผู้แสวงบุญในสังกัดทำให้เกิดปัญหาการเข้าพัก เนื่องจากมิได้จัดสรรที่พักให้แก่ผู้แสวงบุญของตนไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจริย์วัฒน์ สันตะบุตร)
รองปลัดกระทรวงฯ ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

กองตะวันออกกลาง

โทร. 0 2643 5000 ต่อ 2060

โทรสาร 0 2643 5053

เรียน ประธานคณะอนุกรรมการ
เพื่อโปรดทราบ

 นายจริย์วัฒน์ สันตะบุตร
 ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ
 บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

LIIRT

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายอำนวยการ กองหนังสือเดินทาง (โทร.ภายใน 3239)

ที่ 0305.1/ 216 /2552 วันที่ 15 มกราคม 2552

เรื่อง การออกหนังสือเดินทางเพื่อไปประกอบพิธีสงฆ์ที่ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

เรียน หัวหน้าสำนักงานหนังสือเดินทางชั่วคราว ทุกแห่ง

ด้วยกองหนังสือเดินทางได้รับหนังสือจากสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบีย ประจำประเทศไทย ที่ 223/92 ก/6 ลงวันที่ 8 มกราคม 2552 แจ้งว่าซาอุดีอาระเบียได้ออกระเบียบด้านการตรวจลงตราให้ชาวไทยมุสลิมผู้ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีสงฆ์ที่ประเทศซาอุดีอาระเบียต้องถือหนังสือเดินทางไทยแบบที่เป็น "International Passport" และขอรับการตรวจสอบตราเข้าประเทศซาอุดีอาระเบีย ความละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบมา ณ ที่นี้

ในการนี้ เพื่อความชัดเจนเกี่ยวกับ "International Passport" ที่เป็นที่ยอมรับของทางการซาอุดีอาระเบีย กองฯ จึงได้สอบถามไปยังสถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบียฯ และได้รับแจ้งว่า หมายถึงหนังสือเดินทางไทยโดยไม่รวมถึงเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางชนิดอื่น อาทิ C.I. ดังนั้น กองฯ จึงขอความกรุณาให้สำนักงานฯ ทุกแห่ง โปรดประชาสัมพันธ์ให้แก่ประชาชนผู้มาติดต่อขอทำหนังสือเดินทางเพื่อเดินทางไปแสวงบุญทราบเกี่ยวกับระเบียบของทางการซาอุดีอาระเบียต่อไปด้วย จักขอบพระคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายจักรกฤษณ์ กาญจนสุนัย)
นิติกร 8 ว. รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการกองหนังสือเดินทาง

คณะกรรมการศาสนิกสัมพันธ์เชียงใหม่

CHIANGMAI INTERRELIGIOUS RELATIONS COMMITTEE (CHMIRC)

80 ถนนหน้าวัดเกต ซอย 1 ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง เชียงใหม่ 50000

โทรศัพท์/โทรสาร 053-249374

Email Address : chmirc@hotmail.com

3. 2551 3

ที่ ศสช.017/2551

30 กรกฎาคม 2551

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... 01076
วันที่..... 20 ส.ค. 2551
เวลา..... 14:07 น.

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แก้ไขปัญหาในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์

เรียน ประธานอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานภารกิจฮัจญ์วุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกประเด็นปัญหา จำนวน 1 ฉบับ

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ 301 / 2551 วันที่ 20 ส.ค. 2551
เวลา 15:20 น. ส่งกลุ่มงาน 3. 2551 3

ด้วยคณะกรรมการศาสนิกสัมพันธ์เชียงใหม่ ซึ่งเป็นคณะกรรมการทำงานภาคศาสนาอันประกอบด้วยผู้แทนจากศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู และซิกข์ ได้รับทราบปัญหาในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ของพี่น้องศาสนิกชนมุสลิมซึ่งเป็นบุคคลต่างด้าวที่มีถิ่นพำนักอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จึงได้นำมาประมวลเป็นบันทึกเพื่อการพิจารณาแก้ไขปัญหา ให้บังเกิดผลอันเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องศาสนิกชนมุสลิมในการประกอบศาสนพิธีตามความศรัทธาในหลักการของศาสนาอิสลาม

ในนามของคณะกรรมการศาสนิกสัมพันธ์เชียงใหม่ จึงเรียนมายังท่านในฐานะที่ท่านเป็นประธานอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานภารกิจฮัจญ์วุฒิสภา ซึ่งมีภารกิจหน้าที่เกี่ยวข้องกับกิจการฮัจญ์โดยตรง เพื่อให้โปรดอนุเคราะห์พิจารณาแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ของพี่น้องศาสนิกชนมุสลิมให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังในความอนุเคราะห์จากท่านในการนี้ จึงขอแสดงความขอบคุณท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ กอบศิริบุญ)

ประธานคณะกรรมการศาสนิกสัมพันธ์เชียงใหม่

หมายเลขโทรศัพท์ 081-5311097

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึก

ประเด็นปัญหาในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ของบุคคลต่างด้าวที่มีถิ่นพำนักในประเทศไทย

1. ผู้ที่ประสบปัญหาในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เป็นบุคคลต่างด้าวที่มีถิ่นพำนักในประเทศไทย และถือเอกสารการเดินทางสำหรับบุคคลต่างด้าว จำนวน 3 ราย คือ

1.1 Mr. MA CHING CHOENG ถือเอกสารการเดินทางสำหรับบุคคลต่างด้าว เลขที่ A 001 531 อยู่บ้านเลขที่ 1558 หมู่ที่ 5 ตำบลแม่ฮ่อง อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้นำละหมาด และประกอบพิธีทางศาสนาอิสลามประจำมัสยิดเสดคาฮ์ดูลอิสลาม (บ้านฮ่อ) ที่พี่น้องศาสนิกชนมุสลิมชาวจีนในจังหวัดเชียงใหม่และใกล้เคียงให้ความเคารพนับถือเป็นอย่างมาก

1.2 Mrs. MA YONG MING ถือเอกสารการเดินทางสำหรับบุคคลต่างด้าว เลขที่ A 001 532 อยู่บ้านเลขที่ 1558 หมู่ที่ 5 ตำบลแม่ฮ่อง อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นภรรยาของบุคคลหมายเลข 1.1

1.3 Mrs. SUI SIEO YING ถือเอกสารการเดินทางสำหรับบุคคลต่างด้าว เลขที่ A 001 404 อยู่บ้านเลขที่ 33/1 หมู่ที่ 17 ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง เชียงราย

2. บุคคลดังกล่าวข้างต้น ประสบปัญหาในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และปี 2551 ดังนี้

2.1 เมื่อปี พ.ศ. 2550 บุคคลหมายเลข 1.1 และ 1.2 ได้แจ้งความจำนงเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ กับ บริษัท นีลลี่ อินเตอร์เนชันแนล จำกัด โดยได้อยู่ในโควตาอย่างถูกต้อง แต่ทางสถานทูตซาอุดีอาระเบียประจำประเทศไทย ได้ปฏิเสธการออกวีซ่า ด้วยเหตุผลว่าบุคคลทั้ง 2 มิได้เป็นคนไทย

2.2 เมื่อประมาณเดือนเมษายน 2551 บุคคลทั้ง 3 ได้แจ้งความจำนงเดินทางไปกับ บริษัท นีลลี่ อินเตอร์เนชันแนล จำกัด อีกครั้งหนึ่ง และได้อยู่ในโควตาอย่างถูกต้อง แต่ปรากฏว่าขณะนี้ได้ถูกกรมการศาสนาคัดรายชื่อออกไปโดยไม่แจ้งเหตุผลให้ทราบ

3. ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น ได้ส่งผลกระทบต่อบุคคลทั้ง 3 และผู้ที่รับทราบเหตุการณ์โดยทั่วไปเป็นอันมาก อาทิ

3.1 ส่งผลกระทบต่อจิตใจต่อผู้ที่ตั้งเจตนาจะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ด้วยความบริสุทธิ์ใจที่จะปฏิบัติตามบัญญัติใช้ของศาสนาอิสลาม แต่ไม่สามารถกระทำได้อันเนื่องมาจากสาเหตุดังกล่าว

3.2 เนื่องจากบุคคลหมายเลข 1.1 เป็นผู้นำการประกอบพิธีทางศาสนาอิสลาม ที่ได้รับความเคารพนับถือจากพี่น้องศาสนิกชนมุสลิมชาวจีนในจังหวัดเชียงใหม่และใกล้เคียง (ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนกว่า 60% ของจำนวนประชากรมุสลิมทั้งหมด) จึงเกิดเป็นข้อวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวางว่าถูกกลั่นแกล้งสิทธิในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และอาจส่งผลกระทบต่อไปยังศาสนิกชนมุสลิมต่างด้าวที่มีถิ่นพำนักในประเทศไทยรายอื่น ๆ ที่มีเจตนาจะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ในปีต่อ ๆ ไปอีกด้วย

เอกสารหมายเลข ๑

บริษัท การบิน ๓ จำกัด (มหาชน)
88 ซอยวิภาวดีรังสิต ๒ แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ : ๐๒ (๐) ๒๔๖-๑๐๐๐, ๐๒ (๐) ๒๐๑๕-๑๐๐๐

ที่ กบ. 01/๖ ๖๖

24 ตุลาคม 2551

เรื่อง กบ. ปรับลดอัตราค่าโดยสารเที่ยวบินพิเศษชัชชัย ประจำปี 2551/52

เรียน ข้าราชการกรมการขนส่งทางอากาศ

อ้างถึง สำเนาหนังสือบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ 01/409 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2551

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมกิจการชัชชัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 6/2551
เลขที่ คค 0200/ ปศอ. 925 ลงวันที่ 30 กันยายน 2551

ตามหนังสือที่อ้างถึง บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้แจ้งการเรียกเก็บอัตราค่าโดยสารเที่ยวบินพิเศษชัชชัย ประจำปี 2551/52 ในราคาสุทธิคนละ 55,220 บาท ซึ่งเป็นราคาดังกล่าวได้รวม Royalty Fee, ค่าประกันภัยและค่าธรรมเนียมน้ำมันเชื้อเพลิง แต่ไม่รวมค่าภาษีสนามบินจากท่าอากาศยานและภูเก็ต และค่าภาษีสนามบินขาออก ณ เมืองเจดดาห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยมีเงื่อนไขว่า ณ วันออกบัตรโดยสาร กรณีราคาน้ำมันมีอัตราลดลงจากราคา 350 US Cents/US Gallon (จากการประเมินราคาน้ำมันเดือนพฤษภาคม 2551) บริษัทฯ จะพิจารณาคืนเงินให้แก่ผู้แสวงบุญ และกรณีราคาน้ำมันมีอัตราเพิ่มขึ้นจากราคา 350 US Cents/US Gallon บริษัทฯ จะขอปรับค่าธรรมเนียมราคาน้ำมันเพิ่ม ขึ้นตามราคาจริงซึ่งเป็นราคาที่ได้รับอนุมัติแล้วจากคณะกรรมการพิจารณาอัตราค่าขนส่ง โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2551 เป็นที่เรียน ก่อแล้ว

ต่อมา บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้ร่วมหารือกับคณะกรรมการศึกษาปัญหากิจการชัชชัยในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2551 บริษัทฯ ได้กำหนดราคาอัตราค่าโดยสารในราคาสุทธิคนละ 55,200 บาท (รวม Royalty Fee, ค่าประกันภัยและค่าธรรมเนียมน้ำมันเชื้อเพลิง) โดยบริษัทฯ จะไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมราคาน้ำมันเพิ่มเติมกรณีราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นจากราคา 350 US Cents/US Gallon ทั้งนี้ ราคาดังกล่าว บริษัทฯ ได้แจ้งให้คณะกรรมการส่งเสริมกิจการชัชชัยแห่งประเทศไทยทราบในการประชุม ครั้งที่ 6/2551 วันที่ 26 กันยายน 2551 (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) รวมทั้งได้แจ้งให้สมาคมผู้ประกอบการกิจการชัชชัยภาคใต้ทราบแล้ว

เนื่องจากปัจจุบันราคาน้ำมันในตลาดโลกมีการปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง กอปรกับบริษัทฯ ได้ปรับลด ภาระเรียกเก็บค่าธรรมเนียมน้ำมันเชื้อเพลิงในทุกเส้นทางบินสำหรับเที่ยวบินระหว่างประเทศ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไป ดังนั้น บริษัทฯ จึงเห็นสมควรปรับลดอัตราค่าโดยสารเที่ยวบินพิเศษประจำปี 2551/52 โดยกำหนด ณ ราคาสุทธิ 53,000 บาทต่อคน ซึ่งเป็นราคา ที่รวม Royalty Fee, ค่าประกันภัย, ค่าธรรมเนียมน้ำมันเชื้อเพลิง, ค่าภาษีสนามบินจากชาติใหญ่และ ภูเก็ต และ ค่าภาษีสนามบินราชอาณาจักร ณ เมืองเจดดาห์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

ทั้งนี้ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จะประสานและดำเนินการแจ้งการพิจารณาปรับลด อัตราค่าโดยสารเที่ยวบินพิเศษประจำปี 2551/52 ให้หน่วยงานเกี่ยวข้องรับทราบต่อไป

จึง รียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

เมื่ออากาศโท

(อภินันท์ คุมนะเศรณี)

กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

ฝ่ายพันธมิตรและธุรกิจคอนแทกลูกค้า

โทรศัพท์ 02 545 -1717 โทรสาร 02 545 -3945

สำเนาเรียน กระทรวงคมนาคม กรมการศาสนา

นายอาทิตย์ พิทักษ์ภูมผล

ประธานอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานภารกิจงานสั่ง

(2)

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ วันที่ ...1.9...พ.ศ. 2551
เวลา 11:45 น. ตั้งกลุ่มงาน 3.1.2551
สำนักกรรมการ ๒

ที่ประชุมคณะผู้บริหาร
เมื่อวันที่ 19 พ.ย. 51
ได้พิจารณาแล้ว

Ref: IRA 060/2008

18 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง รายงานผลการพาผู้แสวงบุญในจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปประกอบกิจการฮัจญ์

เรียน ประธานคณะกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหากิจการฮัจญ์

21.11.51
19 พ.ย. 51

ในคณะกรรมการวิสามัญติดตามเร่งรัดประเมินผลการแก้ไขปัญหาและ การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ วุฒิสภา

อ้างอิง หนังสือที่ สว (กมธ 2) 0010/1476 ลว 19 ก.ย. 2551

หนังสือที่ กบ.03-4/110/08 ลว 28 ต.ค. 2551

และ หนังสือที่ IRA 055/2008 ลว 06 พ.ย. 2551 และ IRA 057/2008 ลว 11 พ.ย. 2551

HAJJ FLIGHT Schedule 2008 - Revised

ตามที่ทางสายการบินอิหร่านแอร์ ได้รับความเห็นชอบจาก บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ให้ทำการบินเที่ยวบินพิเศษขนส่งผู้แสวงบุญชาวไทยมุสลิม ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ประจำปี 2551/ 2552 ตามหนังสือที่แนบมา นั้น ทางสายการบินอิหร่านแอร์ ใ้ขอเรียนผลการดำเนินการว่า ทางสายการบินอิหร่านแอร์ ได้จัดเตรียมเที่ยวบินรวม 17 เที่ยวบิน เพื่อเข้ามารับผู้แสวงบุญตามตารางการบินที่ได้แจ้งไว้กับทางบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

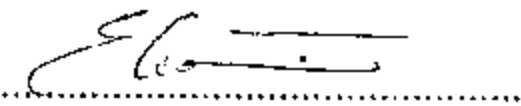
แต่หลังจากการขนส่งผู้แสวงบุญเป็นจำนวน 5 เที่ยวบิน ตั้งแต่ 30 ต.ค. ถึง 3 พ.ย. 2551 ทางสายการบินอิหร่านแอร์ ได้รับแจ้งจากทางกลุ่มผู้ประกอบการฮัจญ์ ว่าผู้โดยสารที่ได้สำรองที่นั่งไว้กับสายการบินอิหร่านแอร์ จำนวน ประมาณ 2,000 คน ยังไม่ได้รับการอนุมัติโควต้าเพื่อเดินทาง และจะไม่สามารถออกวีซ่าเข้าเมืองได้ตามที่ได้สำรองที่นั่งไว้ และได้ร้องขอให้ทางสายการบินอิหร่านแอร์ ทำการยกเลิกเที่ยวบินบางเที่ยวบิน ซึ่งทางผู้ประกอบการยังไม่ได้ชำระค่าตัวเครื่องบินให้แก่ทางสายการบินอิหร่านแอร์ ทางสายการบินอิหร่านแอร์ ได้เห็นถึงความเดือดร้อนของผู้แสวงบุญ จึงได้ร้องขอให้ทางสำนักงานใหญ่ยกเลิกเที่ยวบินใน วันที่ 4, 8, 9,10,11 .12และ 15 พ.ย. จากตารางการบินเดิม ตามคำร้องของผู้ประกอบการ เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้แสวงบุญ ขณะเดียวกัน ทางสายการบินอิหร่านแอร์ ได้แจ้งผู้ประกอบการ และ

ได้เรียนให้ ทางคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินการกิจการอภัย ในคณะกรรมการ
วิสามัญติดตามเร่งรัดประเมินผลการแก้ไขปัญหาและ การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ วุฒิสภา ตามหนังสือ
ที่ IRA 055/2008 ลว 06 พ.ย. 2551 และ IRA 057/2008 ลว 06 พ.ย. 2551 ที่แนบมา

สายการบินอิหร่านแอร์ ไคร์ขอเรียนทางคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลการ
ดำเนินการกิจการอภัย ในคณะกรรมการวิสามัญติดตามเร่งรัดประเมินผลการแก้ไขปัญหาและ การพัฒนา
จังหวัดชายแดนภาคใต้ วุฒิสภา ว่า สายการบินอิหร่านแอร์ ได้นำผู้โดยสารเดินทางไปแสวงบุญแล้วเป็น
จำนวนประมาณ 2,900 คน โดยทางสายการบินอิหร่านแอร์ ได้นำผู้แสวงบุญ เดินทางจาก หาดใหญ่ ไปยัง
ประเทศซาอุดีอาระเบีย รวม 9 เที่ยวบิน และ จากภูเก็ต ไปยัง ประเทศซาอุดีอาระเบีย จำนวน 1 เที่ยวบิน ตาม
ตารางที่แนบมา

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบพระคุณ ในการให้การสนับสนุน สายการบินอิหร่านแอร์ใน
การดำเนินการดังกล่าวจนเสร็จสิ้นด้วยดี

ขอแสดงความนับถือ

สุนันtha วุฒิสกุล

กรรมการผู้จัดการ บริษัทชินเนอจี เอวิเอชั่น จำกัด
ตัวแทนสายการบินอิหร่านแอร์

กรุณาติดต่อ 081 482 4702

Bangkok GSA Office: Synergy Aviation Co., Ltd.
972 Business in Thailand Building 4th floor, Soi Saeng Cham, Rama 9 Road,
Bangkapi, Huaykwang, Bangkok 10320, THAILAND Tel: +662 248 3257-9, Fax: +662 641 4150

Iran Air H.Q.: Mehrabad Airport, Tehran-IRAN
Tel: +98-21- 466-2-6525, +98-21-466-2-6718 Fax: +98-21-466-2-3334

17 มิถุนายน 2551.

Ref: IRA 065/2008

8 ธันวาคม 2551

เรื่อง การจัดเที่ยวบินพิเศษเพื่อพาผู้แสวงบุญในจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปประกอบกิจการฮัจญ์
 เรียน ประธานคณะกรรมการพิจารณาพิจารณาปัญหากิจการฮัจญ์
 ในคณะกรรมการวิสามัญติดตามเร่งรัดประเมินผลการแก้ไขปัญหาและ การพัฒนาจังหวัดชายแดน
 ภาคใต้ วุฒิสภา

ตามที่ทางสายการบินอิหร่านแอร์ ได้รับความเห็นชอบจาก บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ให้ทำการบินเที่ยวบินพิเศษขนส่งผู้แสวงบุญชาวไทยมุสลิม ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ประจำปี 2551/ 2552 ตามหนังสือที่แนบมา โดยทางสายการบินอิหร่านแอร์ ได้จัดเตรียมเที่ยวบินรวม 17 เที่ยวบิน เพื่อเข้ามารับผู้แสวงบุญตามตารางการบินที่ได้แจ้งไว้กับทาง บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) แต่ทางสายการบินอิหร่านแอร์ได้ยกเลิกเที่ยวบินไป 7 เที่ยวบิน เนื่องจากปัญหาโควตาเข้าเมืองเพื่อประกอบพิธีฮัจญ์นั้น ขณะนี้ทางสายการบินอิหร่านแอร์ได้รับการร้องขอจากผู้ประกอบการฮัจญ์ ถึงความเดือดร้อนของผู้แสวงบุญในการจัดการเดินทางไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียหลังการอนุมัติการเดินทางเข้าประเทศเพิ่มเติมซึ่งล่าช้ากว่ากำหนดมาก และ ใกล้เคียงเวลาปิดสนามบินเพื่อประกอบพิธีแล้ว

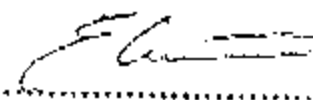
ทางสายการบินอิหร่านแอร์ จึงได้อนุมัติการจัดเที่ยวบินเพิ่มเติมให้แก่ผู้แสวงบุญ จากประเทศไทย เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนดังกล่าว โดยทางสายการบินอิหร่านแอร์ ได้จัดเที่ยวบินพิเศษเพื่อขนส่งผู้แสวงบุญ เพิ่มเติมอีก 463 คน ตามรายละเอียด ดังนี้

เครื่อง	จำนวนเที่ยวบิน	จำนวนผู้โดยสาร	ออกเดินทาง	เดินทางกลับ
กรุงเทพ - เตหะราน เจดดาห์ 747-200	1 เที่ยวบิน	463 ที่นั่ง	26 พ.ย. 51	30 ธ.ค. 51

แต่จากปัญหาการปิดสนามบินสุวรรณภูมิเมื่อเช้าวันที่ 26 พ.ย. 51 ทางสายการบินอิหร่านแอร์ ได้ส่งเที่ยวบิน IR 808/809 เข้ามาเพื่อรับผู้แสวงบุญ จำนวน 463 คน ตามกำหนดเวลาเนื่องจากใกล้วันปิดสนามบินเจดดาห์ และถึงแม้ว่าทางสายการบินอิหร่านแอร์ จะถูกส่งไปลงที่สนามบินกัวดาลูเปร์ถึง 2 ครั้ง แต่ในวันที่ 1 ธ.ค. 51 สายการบินอิหร่านแอร์ก็ยังส่งเครื่องบินใหม่มารับผู้แสวงบุญซึ่งตกค้างอยู่ และได้นำผู้แสวงบุญทั้ง 463 คน จากสนามบินอู่ตะเภา ไปส่งถึงสนามบินเจดดาห์ ได้ทันเวลา ในที่สุด

ทางสายการบินอิหร่านแอร์ จึงโทรฯขอขมาพระคุณ คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหา กิจกรรมสังข์ ในคณะกรรมการวิสามัญติดตามเร่งรัดประเมินผลการแก้ไขปัญหาและ การพัฒนาจังหวัด ชายแดนภาคใต้ วุฒิสภา ที่ได้ให้การสนับสนุน แก่สายการบินอิหร่านแอร์ ในการดำเนินการด้วยดีเสมอมา

ขอแสดงความนับถือ

สุันทา วุฒิสกุล

กรรมการผู้จัดการ บริษัทชินเนอจี เอวิเอชั่น จำกัด
ตัวแทนสายการบินอิหร่านแอร์

กรุณาติดต่อ 081 482 4702

ได้รับ ข่าวนอกสายการบินอิหร่านแอร์
เพื่อไปตรวจและหาวิธีช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ที่ถูกกักขังอยู่ที่สนามบิน

ผู้อำนวยการบริหาร บริษัท
ผู้ให้บริการสายการบิน
คณะกรรมการวิสามัญ

Bangkok GSA Office: Synergy Aviation Co., Ltd.
872 Business in Thailand Building 4th floor, Soi Saeng Cham, Rama 9 Road,
Bangkapi, Huaykwang, Bangkok 10320, THAILAND Tel: +662 248 3257-9, Fax: +662 641 4150
Iran Air H.Q.: Mehrabad Airport, Tehran-IRAN
Tel: +98-21- 466-2-6525, +98-21-466-2-6718 Fax: +98-21-466-2-3334

Legislative Institutional Repository of Thailand

